WHY DID DHARMAKĪRTI WRITE THE COMMENTARY?

Jam-yang-shay-pa's *Decisive Analysis of Dharmakīrti's "Commentary on Valid Cognition"* Introduction 1

Hiroshi Nemoto

In collaboration with Lo-sang-gyal-tshan
Edited by Jeffrey Hopkins

UMA INSTITUTE
FOR TIBETAN STUDIES

Why did Dharmakīrti Write the Commentary?

Website for UMA Institute for Tibetan Studies (Union of the Modern and the Ancient: *gsar rnying zung `jug khang*): uma-tibet.org. UMA stands for "Union of the Modern and the Ancient" and means "Middle Way" in Tibetan. UMA is a non-profit 501(c)3 organization.

Why did Dharmakīrti Write the Commentary?

Jam-yang-shay-pa's *Decisive Analysis of Dharmakīrti's "Commentary on Valid Cognition"*: Introduction 1

Hiroshi Nemoto

Edited by Jeffrey Hopkins

UMA Institute for Tibetan Studies
uma-tibet.org

Expanding Wisdom and Compassion
UMA Great Books Translation Project

Supported by generous grants from
the Yeshe Khorlo Foundation
the Pierre and Pamela Omidyar Fund
the Silicon Valley Community Foundation
and a bequest from Daniel E. Perdue

Translating texts from the heritage of Tibetan and Inner Asian Buddhist systems, the project focuses on the study and contemplation of Great Indian Books and Tibetan commentaries from the Go-mang College syllabus as well as a related theme on the fundamental innate mind of clear light in Tantric traditions. A feature of the Project is the usage of consistent vocabulary and format throughout the translations.

Publications are available online without cost under a Creative Commons License with the understanding that downloaded material must be distributed for free: http://uma-tibet.org. UMA stands for Union of the Modern and the Ancient (*gsar rnying zung 'jug khang*). The UMA Institute for Tibetan Studies is a non-profit 501(c)3 organization.

UMA Institute for Tibetan Studies
7330 Harris Mountain Lane
Dyke, VA 22935-1008
USA

Version: October, 2018

ISBN: 978-1-941381-37-3

Library of Congress Control Number:

Nemoto, Hiroshi (1978-)
Why did dharmakīrti write the commentary?: jam-yang-shay-pa's decisive analysis of dharmakīrti's "commentary on valid cognition": introduction 1/ by Hiroshi Nemoto. Includes bibliographical references.

ISBN: 978-1-941381-37-3
1. 'Jam dbyangs bzhad pa ngag dbang brtson grus, 1648-1722. Tshad ma rnam 'grel gyi mtha' dpyod thar lam rab gsal tshad ma'i 'od brgya 'bar ba. 2. Dge-lugs-pa (Sect)--Doctrines. 3. Dharmakīrti. 4. Wisdom—Religious aspects--Buddhism.

Contents

Introduction 7
1. The meaning of the title 9
2. The purpose and so forth of the *Commentary on Valid Cognition* 10
3. Editions consulted 11

Technical Notes 13

Jam-yang-shay-pa's *Decisive Analysis of (Dharmakīrti's) "Commentary on Valid Cognition"* 15

I. The meaning of the beginning section {2 parts} 27
A. The meaning of the title 27
1. Decisive analysis of the four properties—the purpose and so forth—of this [*Commentary on Valid Cognition*] {2 parts} 27
a. Refutation [of others' mistakes] 28
b. Our own system {5 parts} 89
1) The body of the treatise 89
2) The subject matter of the treatise 91
[A) Eight categories of logic] 95
[B) The sequence of direct perception and inference] 102
[C) The structure of the chapters] 109
3) The purpose of the treatise 112
4) The essential purpose of the treatise 123
5) The relationship 124
B. Translators' homage 127
1. Brief Decisive Analysis 127
[a. Refutation of others' mistakes] 128
b. Our own system 151

Abbreviations 153

Bibliography of Works Cited 155
1. Sūtras 155
2. Works in Sanskrit and Tibetan 155
3. Other Works 164

Introduction

The text translated here is the first part of the *Decisive Analysis of the Commentary on Valid Cognition* (hereafter "*Decisive Analysis*") by Jam-yang-shay-pa-ngag-wang-tson-dru[a] (1648–1721). The *Decisive Analysis* is a large commentary on Dharmakīrti's (ca. 600–660) *Commentary on Valid Cognition*,[b] a masterpiece of Buddhist logic and epistemology. Up to the present day, the *Decisive Analysis* has been used as a textbook at Drepung Gomang, Labrang Tashi-khyil, and other allied institutes of the Ge-lug-pa sect.

Jam-yang-shay-pa composed the first chapter of his *Decisive Analysis* at the age of fifty-three in Iron Dragon year,[c] which corresponds to 1700 CE, at the request of De-si Sang-gyay-gya-tsho[d] (1653–1705).[e] According to his biography, Jam-yang-shay-pa was asked by De-si to make a teaching manual for the first chapter of the *Commentary on Valid Cognition* in accordance with the tenets of Dharmottara's *Correct Commentary*.[f] Since De-si deemed that there were considerable disagreements between Dharmottara and Khay-drub Ge-leg-pal-sang[g] (1385–1438), the latter of whom De-si deeply disliked, he expected that Jam-yang-shay-pa would refute Khay-drub-je's explanation of Dharmakīrti's theory in favor of Dharmottara's. To De-si's disappointment, however, Jam-yang-shay-pa never criticized Khay-drub-je. Jam-yang-shay-pa instead quoted many passages from Khay-drub-je's explanation of the *Commentary on Valid Cognition* to justify his own opinion, for Jam-yang-shay-pa evaluated Khay-drub-je as a matchless scholar among the disciples of Tsong-kha-pa (1357–1419).[h] As a result, Jam-yang-shay-pa's *Decisive Analysis* on the first chapter was far from contenting De-si. It was probably for this reason that Jam-yang-

---

[a] *'jam dbyangs bzhad pa ngag dbang brtson 'grus.*

[b] *pramāṇavārttika* (*tshad ma rnam 'grel*).

[c] *lcags 'brug gi lo.*

[d] *sde srid sangs rgyas rgya mtsho.*

[e] This is reported in Jam-yang-shay-pa's biography written by Kön-chog-jig-may-wang-po (1728–1791), *Kun mkhyen 'jam dbyangs bzhad pa'i rnam thar* (Lanzhou: Kun su'u mi rigs dpe skrun khang, 1987), 85–86.

[f] *'thad ldan.* This is a commentary on Dharmakīrti's *Ascertainment of Valid Cognition* (*pramāṇaviniścaya, tshad ma rnam nges*) titled *Commentarial Explanation of (Dharmakīrti's) "Ascertainment of Valid Cognition"* (*pramāṇaviniścayaṭīkā, tshad ma rnam par nges pa'i 'grel bshad / 'thad ldan / 'thad ldan che ba* [*Greater Logicality*]) .

[g] *mkhas grub dge legs dpal bzang.*

[h] *tsong kha pa.*

shay-pa did not, or could not, complete the remaining three chapters at that time. It was only after he returned to Amdo Province that he set about composing the second and third chapters. His biography tells us that he composed the second chapter at the age of sixty-five in the Water Dragon year,[a] which corresponds to 1712 CE. We may therefore assume that the (unfinished) third chapter was written not earlier than that year.[b]

While the first chapter of the *Decisive Analysis* contains a detailed analysis of each topic concerning the theory of inference, the other three chapters are unfinished. The second chapter presents several important observations on the definition of valid cognition, the existence of transmigration, and so forth; the third chapter is only a sketch and does not provide a full discussion of Dharmakīrti's theory of direct perception; and the fourth chapter was not written at all.

Now, let us look at the contents of the first chapter of the *Decisive Analysis*. The first chapter, which consists of 306 folios in the Labrang edition, comprises a detailed exegesis of Dharmakīrti's theory of "inference for oneself."[c] This is one of the most extensive Tibetan commentaries ever written on the first chapter of the *Commentary on Valid Cognition*. The structure of the *Decisive Analysis* basically coincides with that of the *Commentary on Valid Cognition*. The following list shows the main topics that are discussed in the first chapter of the *Decisive Analysis*.

- the meaning of the title
- an analysis of the purpose, and so forth, of the *Commentary on Valid Cognition*
- explanation of the opening stanzas of the treatise
- the meaning of the term *pakṣa* (*phyogs*)
- the definition of a correct sign[d]
- an analysis of eighteen theses[e]
- the definition of a quasi-sign[f]
- the definition and classification of a correct effect sign[g]
- the definition and classification of a correct nature sign[h]

---

[a] *chu 'brug gi lo.*

[b] I have not found information as to the year of composition of the third chapter.

[c] *rang don rjes dpag.*

[d] *rtags yang dag.*

[e] *dam bca' bco brgyad.*

[f] *rtags ltar snang.*

[g] *'bras rtags yang dag.*

[h] *rang bzhin gyi rtags yang dag.*

- the definition and classification of a correct nonobservation sign[a]
- the definition of the three modes[b]
- valid cognition ascertaining the invariable relationship between the sign and the property to be established
- discussion of a correct sign based on belief.[c]

It is to be noted that Dharmakīrti's theory of *anyāpoha* (*gzhan sel*) is not treated in Jam-yang-shay-pa's *Decisive Analysis* although it is an important topic in the *Commentary on Valid Cognition*. It is clear from this that Jam-yang-shay-pa's main concern here is to examine the theory of inference itself, and not other related issues discussed within the framework of the theory of inference.

The present volume covers the first two topics enumerated above. Let us summarize the main points of each topic.

1. THE MEANING OF THE TITLE

The title of Dharmakīrti's text is "*Pramāṇavārttika,*" which is translated here as "*Commentary on Valid Cognition*" for the sake of conciseness. As regards the meaning of the word *pramāṇa* ("valid cognition") in the title, Jam-yang-shay-pa criticizes opinions of others like Jayanta, and establishes his own idea of how to explain the meaning of the word. Jam-yang-shay-pa considers that *pramāṇa* here refers to the treatises that discuss valid cognition, and not valid cognition itself. Therefore, he says that the word is used only in its metaphorical sense of "valid cognition."

Thus, according to Jam-yang-shay-pa, "*Pramāṇavārttika*" stands for "a commentary on the treatises of valid cognition." What then are the treatises of valid cognition? The most relevant treatise is, of course, Dignāga's (ca. 480–540) *Compilation of Valid Cognition*,[d] which is a compilation of Dignāga's own *Gate of Reasoning*.[e] Another explanation is that the treatises commented on by Dharmakīrti are the Buddha's scriptures, specifically, those included in the third turning of the wheel of doctrine. Following this explanation, Jam-yang-shay-pa asserts that the *Commentary on Valid Cognition* is also intended as a commentary on the Buddha's words that reveal the nature of valid cognition, as well as being on the thought of

[a] *ma dmigs pa'i rtags yang dag.*

[b] *tshul gsum.*

[c] *yid ches kyi rtags yang dag.*

[d] *pramāṇasamuccaya* (*tshad ma kun btus*).

[e] *nyāyamukha* (*rigs sgo*).

earlier masters in the past, such as Asaṅga and Vasubandhu.

2. The Purpose and so Forth of the *Commentary on Valid Cognition*

Before examining the contents of the text, Jam-yang-shay-pa analyzes the overall idea of the *Commentary on Valid Cognition* in terms of the four categories: the subject matter,[a] purpose,[b] essential purpose,[c] and relationship, or connection,[d] of the subject matter to the purpose, as well as of the purpose of the essential purpose.

The subject matter of the text is the entire doctrine of the Buddha. Jam-yang-shay-pa says that in Dharmakīrti's second chapter the Buddha's doctrine is elaborated in terms the path to liberation and omniscience, and in the third chapter it is discussed in terms of the interpretable and definitive. Furthermore, he says that the first chapter is what explains reasons that serve as a means of determining such topics by oneself, and that the fourth chapter is one that explains the correct way to teach these things to others.

The purpose of the text is to make each reader comprehend the flawlessness of the Buddha, his doctrine (*chos, dharma*)—which consists of scripture and realization—and the spiritual community (*dge 'dun, saṃgha*) or practitioners who achieve what is taught by the Buddha, thereby leading the reader to achieve goodness. In addition to those that are Hearers,[e] Solitary Realizers,[f] or the followers of Great Vehicle,[g] Jam-yang-shay-pa considers that the text must be studied by those who lack a lineage[h] and merely pursue worldly pleasures, and even by those who have entered exceedingly wrong paths such as the Lokāyata, that is, those who have diverged far from the correct view. Thus, he holds that the intended readers are not necessarily Buddhists.

The essential purpose of the text is to cause readers gradually attain the supreme valid cognition (namely, omniscience) and attain the supreme state of a Buddha. This implies that, according to Jam-yang-shay-pa's understanding, the *Commentary on Valid Cognition* is not merely a treatise

[a] *brjod bya.*
[b] *dgos pa.*
[c] *nying dgos.*
[d] *'brel ba.*
[e] *nyan thos.*
[f] *rang sangs rgyas.*
[g] *theg chen.*
[h] *rigs chad.*

of secular science but rather one that serves as a means of achieving a religious purpose.

The relationship/connection of the text is stated in terms of causal relationship. Its essential purpose is causally related to its purpose; and the purpose causally relates to hearing the contents of this treatise.

3. Editions consulted

Two basic editions of Jam-yang-shay-pa's *Decisive Analysis of the "Commentary on Valid Cognition" Fully Revealing the Path of Liberation: Hundreds of Blazing Lights of Valid Cognition"* were consulted:

1. *tshad ma rnam 'grel gyi mtha' dpyod thar lam rab gsal tshad ma'i 'od brgya 'bar ba*. Published at Go-mang College in Tibet, date unknown. Abbreviated reference: "2015 Old Go-mang Lhasa," so named because of being acquired in Lhasa, Tibet, at Go-mang College in 2015 by Jongbok Yi for the UMA Institute for Tibetan Studies.
2. *tshad ma rnam 'grel gyi mtha' dpyod thar lam rab gsal tshad ma'i 'od brgya 'bar ba,* BDRC W22186.1, which is a PDF of: *bla brang bkra shis 'khyil, bla brang brka shis 'khyil dgon,* publishing date unknown. Abbreviated reference: "2011 BDRC *bla brang*."

The digital Tibetan text of Jam-yang-shay-pa's *Decisive Analysis of the "Commentary on Valid Cognition"* provided in this book was supplied by the Drepung Gomang Library of Go-mang College in Mundgod, Karnataka State, India, which was likely based on both of the above editions. It has been edited primarily in accordance with the "2011 BDRC *bla brang*."

Technical Notes

It is important to recognize that:

- translations and editions of texts are given in the Bibliography;
- the names of Indian Buddhist schools of thought are translated into English in a wish to increase accessibility for non-specialists;
- for the names of Indian scholars and systems used in the body of the text, *ch, sh,* and *ṣh* are used instead of the more usual *c, ś,* and *ṣ* for the sake of easy pronunciation by non-specialists; however, *cch* is used for *cch,* not *chchh*. Within parentheses the usual transliteration system for Sanskrit is used;
- transliteration of Tibetan is done in accordance with a system devised by Turrell Wylie; see "A Standard System of Tibetan Transcription," *Harvard Journal of Asiatic Studies,* 22 (1959): 261-267;
- the names of Tibetan authors and orders are given in "essay phonetics" for the sake of easy pronunciation; the system is aimed at internet searchability;
- titles of added subsections are given in square brackets;
- definitions are in bold type.

Jam-yang-shay-pa's
DECISIVE ANALYSIS OF (DHARMAKĪRTI'S) "COMMENTARY ON VALID COGNITION"

Key to the colorization: In situations of debate the Tibetan text and the translation are highlighted in three colors: black, blue, and red. Blue print represents what Jam-yang-shay-pa considers to be right positions, while red print represents what Jam-yang-shay-pa considers to be wrong positions. Words in black are other information or function structurally. In the Tibetan, a turquoise background indicates material added in place of ellipses, and a magenta highlight sets off ellipsis indicators when the elided part has been filled in.

From Jam-yang-shay-pa's
Decisive Analysis of the "Commentary on Valid Cognition" Fully Revealing the Path of Liberation: Hundreds of Blazing Lights of Valid Cognition

Decisive Analysis of the First Chapter: Necklace of Those with Clear Mind and Entrance for the Fortunate
༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཐར་ལམ་རབ་གསལ་ཚད་མའི་འོད་བརྒྱ་འབར་བ་ལས་ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས་བཞུགས་སོ། །

[Expression of worship]

Namo guru ca nāthāmañjughoṣau ca svarasvastyai[a] (Homage to Guru, Protector Mañjughoṣha, and Sarasvatī.)[b]

I always bow down to the feet of and go for refuge in the Foremost Venerable Guru [Mañjughoṣha], the Foremost father [Tsong-kha-pa], and his spiritual sons.
ན་མོ་གུ་རུ་ཙ་ནཱ་ཐ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཽ་ཙ་སྭ་ར་སྭ་སྟྱཻ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

> Glory to the Buddha who—by seeing all phenomena just as they are and by accomplishing pure perfection abundantly—was born to be an authoritative being,[c]
> Who—having actualized the untainted body of attributes[d] out of empathy for migrators[e] as if each of them were his only child—teaches the three vehicles and the coarse and subtle

[a] This should be emended to read: *Namo gurave ca nāthāmañjughoṣāya ca svarasvastyai ca.*

[b] Also known as Svarasvatī.

[c] *tshad mar gyur pa:* literally, "one who has become a means of valid cognition."

[d] *chos sku.*

[e] *'gro.*

four truths,
Who—having overcome the faults of attachment and so forth, the manifest, their seeds, and predisposing latencies—has firmly realized suchness, thereby entirely going to bliss,
And who—protecting [beings] from the abyss of cyclic existence and from the abyss of peace [for oneself alone] by teaching in accordance with the fact—always resides at the top of all religious assemblies.

མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་དང་ལྡན་ཚོགས་རྣམ་དཀར་
བྱེ་བས་ཚད་མར་གྱུར་པར་བསྐྱེད། །
འགྲོ་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་བརྩེས་ཟག་མེད་ཆོས་སྐུ་མངོན་བྱས་ཐེག་
གསུམ་བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས་སྟོན། །
ཆགས་སོགས་མངོན་གྱུར་ས་བོན་བག་ཆགས་སྐྱོན་སྤངས་དེ་ཉིད་
མཁྱེན་བརྟན་མ་ལུས་བདེ་བར་གཤེགས། །
སྲིད་ཞིའི་གཡང་ལས་དོན་བཞིན་སྟོན་[a]པས་སྐྱོབ་[b]མཛད་སངས་
རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་དུས་ཀུན་གཙུག་ན་མཛེས། །

O you two—[white and yellow] Mañjughoṣhas—embodied as Victors’ youthful children, but fathers of all Victors,
Raising swords of intense wisdom cutting through all wrong views,
Staying in the lotus-lake at my heart
Please bestow on me today the wisdom to know all the knowable.

རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་སྐུ་ཅན་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ། །
ལྟ་ངན་ཀུན་གཅོད་མཁྱེན་རབ་རལ་གྲི་གདེངས། །
འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱིས་སྙིང་གི་པད་མཚོ་ལ། །
བཞུགས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དེང་སྩོལ། །

[a] 2011 BDRC *bla brang* (1b.3) reads *ston*; 2015 Old Go-mang Lhasa (1b.3) reads *son*.
[b] 2011 BDRC *bla brang* (1b.3) reads *skyob*; 2015 Old Go-mang Lhasa (1b.3) reads *skyobs*.

O Sarasvatī, please decorate my mind
With hundreds of colors of insights
Like the Sindhu River decorated by a slender girl’s wine
And like a *kumuda* lotus decorated by moonlight (“rays of ambrosia”).

སྐྱེད་ཕྲའི་ཆང་གིས་སིནྡྷུ་དང་། །
བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱིས་ཀུནྡ་བཞིན། །
དབྱངས་ཅན་མ་ཀྱེ་བདག་ཅག་བློ། །
རྣམ་དཔྱོད་ཚོན་བརྒྱས་བཀྲ་བར་མཛོད། །

All Victors smiled and laughed as they observed here
That the world was illuminated by the elegant explanations of the great masters,
Dignāga and Dharmakīrti, skilled in dispelling all the darkness of mistaken, though very clever conceptions of faulty adversaries,
And that thereby their fame spread throughout the threefold world.

རྒོལ་ངན་ལོག་རྟོག་ཆེས་རྣོའི་མུན་ཚོགས་ཀུན། །
འཇོམས་ལ་མཁས་དབང་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི། །
ལེགས་བཤད་སྣང་བས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བརྒལ་[a]བའི། །
གྲགས་སྙན་འདིར་གཟིགས་རྒྱལ་ཀུན་འཛུམ་ཞིང་བཞད། །

I bow down to Tsong-kha-pa, unmatched leader yet openly revealing the three secrecies[b] in conformity with migrators’ minds (*blo*),
By nature unchangeably wise, righteous, and good (*bzang*) yet entirely destroying the troops of demons,
Endowed with the eight qualities of mastery,[c] of blazing renown

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (2a.3) reads *brgal*; 2015 Old Go-mang Lhasa (1b.7) reads *rgal.*

[b] Three secrecies of body, speech, and mind in accordance with the dispositions, thoughts, and tendencies of high, middle, and low trainees, called “secret” because no sentient being’s thought can encompass them.

[c] *dbang phyug brgyad ldan.*

(*grags pa*), teacher of the three levels,[a]
And like all actual Victors, gloriously at the top of whole assembly of the learned and adept.

རྣམ་འདྲེན་ཟླ་མེད་གྱུར་ཀྱང་འགྲོ་བློར་འཚམས་པའི་གསང་གསུམ་ཅི་ཡང་འཆར། །
མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་བདུད་རྩི་མ་ལུས་འཛོམས། །
དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་གྲགས་པ་རབ་འབར་ས་གསུམ་བླ་མ་ཚོང་ཁ་པ། །
རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་ཇི་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས་དེར་འདུད། །

O spiritual sons of the Omniscient One, you two [Gyal-tshab-je and Khay-drub-je] are the sun and moon over the earth,
The crown ornaments of learned scholars whose minds shine
With a large collection of objects of knowledge, subtle and minute,
Just as the surface of the sky[b] shines with constellations.

ཀུན་གསལ་ངོས་ལ་རྒྱུ་སྐར་བཞིན། །
ཐུགས་ལ་ཕྲ་ཞིབ་ཤེས་བྱའི་ཚོགས། །
བཀྲ་བའི་མཁས་རྣམས་གཙུག་གི་རྒྱན། །
ཀུན་མཁྱེན་སྲས་གཉིས་སའི་ཉི་ཟླ། །

O Father King of Victors [the Dalai Lama] and his spiritual son [the Paṇchen Lama], together with their incarnations,
Omniscient protectors of three realms of the world,
Endowed with the good qualities equal to those of the entirety of mundane existence and peace[c] collected together;

[a] Above, on, and below the ground; or the Desire, Form, and Formless Realms.
[b] *kun gsal ngos.*
[c] *srid zhi'i yon tan.*

Just like the sun (“the ruler of twelve months”) unmatched and shining in this world.

སྲིད་ཞིའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་གཅིག་བསྡུས་ན། །
མཚུངས་པའི་ས་གསུམ་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཡབ་སྲས་རབས་དང་བཅས། །
སྲིད་འདིར་ཟླ་མེད་བཅུ་གཉིས་བདག་བཞིན་གསལ། །

I bow down from my heart to feet of the Lord of Speech,
The Omniscient Lo-sang-gya-tsho[a] [the Fifth Dalai Lama]
Whose glorious and beauteous aspects of three secrecies are not characterized
Even if the entirety of all the good qualities of purification and release are collected together.

བྱང་དང་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ཀུན། །
བསྡུས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་གསུམ་དཔལ་སྟུག་ཆ། །
མཚོན་མིན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །

The glorious guru, chief of Vajradharas [the fifth Paṇchen Lama Lo-sang-ye-shay]
Is laudable in spreading the teaching of the Second Victor,
Lo-sang (*blo bzang*) [Tsong-kha-pa], and in being intent
On the dance of the pristine wisdom of Limitless Illumination[b] [Amitābha].

བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན། །
སྤེལ་མཛད་སྣང་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གར། །
ལྷུར་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ། །
དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དེ་བསྔགས་འོས། །

---

[a] *blo bzang rgya mtsho.*
[b] *snang mtha'/ snang ba mtha' yas,* another name for Amitābha.

I bow down to the feet of Lokeshvara [the Bodhisattva Avalokiteshvara]
Holding a white lotus in hand, who acting like a human,
Spreads the second Victor's teaching, the sole supreme essence
Of the Buddha's teaching, bringing help and happiness throughout the three realms of world.

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མི་ཡི་བློས་གར་གྱིས། །
ཐུབ་བསྟན་ཕན་བདེའི་སྙིང་པོ་མཆོག་གཅིག་པུ། །
རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ས་གསུམ་དུ། །
སྤེལ་མཛད་པད་དཀར་འཛིན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །

O supreme spiritual friends, kings of doctrine, you disseminate and propagate
The second Buddha Mañjunātha's explanations, practices, and teachings
Throughout the earth via wisdom, empathy, and power,
Manifestations of Mañjushrī embodied by means of great magical emanation.

འཇམ་མགོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན། །
མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མར། །
དར་ཞིང་རྒྱས་མཛད་འཇམ་དཔལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེས། །
སྒྱུར་མཛད་བཤེས་གཉེན་མཆོག་རྣམས་ཆོས་ཀྱི[a]རྒྱལ། །

I bow down to the beneficent, matchless spiritual friends, the fourfold Mañjunātha and so forth,
Holding the modes of doctrine of Sūtra and Tantra like Ānanda,
Endowed with perfect aspiration very high like [Meru] the Lord of Mountains,
Combining learnedness, discipline, and goodness.

ཀུན་དགའ་བོ་བཞིན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ། །

[a] 2011 BDRC *bla brang* (2b.5) reads *chos kyi*; 2015 Old Go-mang Lhasa (2a.6) reads *gtsug na.*

འཛིན་མཛད་ལེགས་སྐྱོན་མཐོན་པོའི་རི་དབང་བཞིན། །
མཁས་བཙུན་བཟང་འཛོམ་འཇམ་མགོན་རྣམ་བཞི་སོགས། །
བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདུད། །

[Pledge to complete the composition]

Just as the Ruler of Humans [the Fifth Dalai Lama], omniscient seer of the five sciences,[a]
In a transmission of a series of a day-making lineage of holy lives
Of divine offspring—Suchandra,[b] Aniruddha,[c] Asaṅga, Devaputra,[d] and so forth
Commanded [me] to place authoritative Indian texts as the foundation,

ཟླ་བཟང་མ་འགགས་ཐོགས་མེད་ལྷ་སྲས་སོགས། །
དམ་པའི་སྐྱེས་རབས་ཉིན་བྱེད་ཕྲེང་བརྒྱུད་པའི། །[e]
མི་[f]དབང་གནས་ལྔ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། །
རྒྱ་གཞུང་འཐད་ལྡན་གཞིར་ཞོག་བཀའ་བསྩལ་བཞིན། །

I will explain here the intended meaning of the *Aphorisms* [Dignāga's *Compilation*] and [Dharmakīrti's] Seven Treatises
As very clearly as the drawings on the silk cloth of the King of the East, *Dong Jun,*[g]
By means of hundreds of scriptures and reasonings endowed with the light of millions of suns

[a] Internal science, logic, grammar, medicine, and mechanical arts.

[b] *zla bzang*.

[c] *ma 'gags*.

[d] *lha sras*.

[e] 2011 BDRC *bla brang* (2b.6) lacks the first two lines which appear in an extra errata line in 2015 Old Go-mang Lhasa (2a.8).

[f] Correcting *mig* in 2015 Old Go-mang Lhasa (2a.8) to *mi* in accordance with 2011 BDRC *bla brang* (2b.7).

[g] *stong khun* (= *tūn kus*).

As if Dignāga and Dharmakīrti came [here to teach their treatises].

ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ཅན་ལུང་རིགས་བརྒྱུས། །
མདོ་དང་སྡེ་བདུན་དགོངས་དོན་དེ་དང་དེའང་། །
ཆེས་གསལ་སྟོང་ཁྲུན་ཟླ་འོག་རི་མོ་ལྟར། །
ཕྱོགས་གླང་གྲགས་པ་ཕེབས་བཞིན་ངས་འདིར་འཆད། །

May the intelligent who desire a clear and unconfused explanation—with reasoning by the force of actualities[a]—
Of the mode of progress to liberation and omniscience,
The meaning of the entirety of the Sūtras and Tantras,
The supreme ford to all scholars and practitioners, listen to this.

དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་མདོ་སྔགས་མ་ལུས་དོན། །
ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ཚུལ། །
མ་འདྲེས་གསལ་བཤད་མཁས་གྲུབ་མཐའ་དག་གི །
འཇུག་ངོགས་མཆོག་འདོད་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཉོན། །

Since I do not make myself a laughingstock for having the wish to save others
From the mud of reification while I myself am bound by hundreds of fetters of doubts
Like a madman trying to tame an elephant,
May you take delight in this system of the great scholars of India ("the land of Superiors").

རང་ཉིད་སོམ་ཉིའི་སྒྲོག་[b]བརྒྱུས་བཅིངས་བཞིན་དུ། །
གཞན་དག་སྒྲོ་འདོགས་འདམ་ལས་སྒྲོལ་འདོད་པ། །
སྨྱོན་པས་གླང་ཆེན་འདུལ་ལྟར་བཞད་གད་རྒྱུ། །
མི་བྱེད་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་ཚུལ་དེར་སྤྲོ། །

---

[a] *dngos stobs rigs pa.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (3a.3) reads *sgrog*; 2015 Old Go-mang Lhasa (2b.2) reads *sgrags.*

Concerning this, here regarding the explanation of the contents of Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, there are three parts: the meaning of the beginning section, the meaning of the main text, and the meaning of the ending section.

དེ་ལ་འདིར་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་མཇུག་གི་དོན་གསུམ།

I. THE MEANING OF THE BEGINNING SECTION {2 PARTS}

དང་པོ་[ཀླད་ཀྱི་དོན་]ལ།

This has two parts: the meaning of the title and the translators' homage.

མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་གཉིས།

A. THE MEANING OF THE TITLE

དང་པོ་[མཚན་དོན་]ནི།

[The title] reads:

> In the language of India: *pramāṇavārttikakārikā* (*pra mā ṇa bār ti kā kā ri ka*), *Commentary on Valid Cognition*.
>
> In the language of Tibet: *tshad ma rnam 'grel gyi tshig le'ur byas pa*.

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། པྲ་མཱ་ཎ་བཱར་ཏི་ཀཱ་ཀཱ་རི་ཀ། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱུང་[a]།

1. Decisive analysis of the four properties—the purpose and so forth—of this [*Commentary on Valid Cognition*] {2 parts}

[ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]འདིའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

This has two parts: refutation [of others' mistakes] and our own system.

དགག་གཞག་གཉིས།

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (3a.4) reads *byung*; 2015 Old Go-mang Lhasa (2b.4) reads *gsungs*.

a. Refutation [of others' mistakes]

དང་པོ་[དགག་པ་]ལ།

1. As regards the topic, the purpose [of the treatise] and so forth,[a] ***Jayanta's* Commentary on (Prajñākaragupta's) "Ornament"**[b] ***says:***[c]

> [The term] *pramāṇa* ("means of valid cognition")[d] in the title *Pramāṇavārttika* (*Commentary on Valid Cognition*) is to be taken as high sayings in general,[e] and what is to be commented on by [Dharmakīrti's] *Commentary*[f] is the thought[g] of [Buddha's] high sayings in general, but it is not that it comments on the meaning of Dignāga's *Compilation of Valid Cognition.*[h] Furthermore, since [Dharmakīrti's *Commentary*] does not contain the words "I will explain the text of the *Compilation*," it is not logically feasible to assert that he composed [the *Commentary*] for the sake of refusing accusations[i] against the master Dignāga.

དགོས་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་བ་ཅན་ན་རེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་ཚད་མ་ནི་གསུང་རབ་སྤྱི་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བྱ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་དེའི་གཞུང་ངོ་བོས་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་མེད་

---

[a] These are the treatise's subject matter, purpose, essential purpose, and the relationship among these, commonly called "the four, the purpose and so forth" (*dgos sogs bzhi*) even though the four begin with the subject matter (*brjod bya*).

[b] *rgyan gyi 'grel bshad rgyal ba can.*

[c] 2011 BDRC *bla brang*, 3a.5; 2015 Old Go-mang Lhasa, 2b.4; 2007 Taipei codex reprint, 3.10. This is paraphrase; the actual text follows.

[d] *tshad ma.*

[e] *gsung rab spyi.*

[f] *rnam 'grel.*

[g] *dgongs pa.*

[h] *tshad ma kun btus.*

[i] *brnyas pa spangs pa'i phyir.*

པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ལ་བརྙས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མཛད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་ཟེར་ཏེ།

Jayanta’s *Commentary [on (Prajñākaragupta’s) “Ornament”]* says:[a]

> It is unreasonable to say that [Dharmakīrti] composed the *Commentary on Valid Cognition* as a commentary on that text [that is, Dignāga’s *Compilation of Valid Cognition*] out of compassion, desiring to help people who are mistaken into committing the unseemly act[b] of accusing the master [Dignāga]. There is no valid argument to [justify] this [opinion], since the words “I will explain his [Dignāga’s] text” do not exist in [Dharmakīrti’s] text.

[རྒྱལ་བ་ཅན་]དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སློབ་དཔོན་[ཕྱོགས་གླང་]ལ་བརྙས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཁྲུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྗེས[c][ཕྱོགས་གླང་]དེའི་གཞུང་གི་བཤད་པར་གྱུར་པ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། [ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་གི་བཤད་པ་མཛད་ཟེར་བ་]འདི་ལ་ཚད་མ་[སྟེ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་]མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེའི་གཞུང་ལ་[ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་]ཁོ་བོས་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

Our response: It [absurdly] follows that to explain the meaning of “valid cognition” (*pramāṇa*) and “person who is a means of valid cognition”[d] in

[a] Jayanta’s *Commentary on (Prajñākaragupta’s) “Ornament,” sde dge, tshad ma, de,* 2a.4-5.

[b] *kha na ma tho ba.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (3b.1) reads *thugs rjes*; 2015 Old Go-mang Lhasa (2b.6) reads *thig pas.*

[d] *tshad ma'i skyes bu.*

Dignāga’s *Aphorisms*[a] [that is, Dignāga’s *Compilation of Valid Cognition*]:[b]

> [I bow down to the Buddha who] has become a means of valid cognition (*pramāṇabhūta*), and who takes up the task of saving transmigrators.

this passage in the second chapter of this [*Commentary on Valid Cognition* by Dharmakīrti]:[c]

> Valid cognition is non-contradictory knowledge.…The Supramundane Victor possessing this is a means of valid cognition.

does not occur because [according to you] your thesis is logically feasible. If you [incorrectly] accept [that this passage explaining the meaning of Dignāga’s *Compilation of Valid Cognition* does not occur in Dharmakīrti’s *Commentary on (Dignāga’s) “Compilation of Valid Cognition”*], it very absurdly follows that this text [Dharmakīrti’s *Commentary*] does not explain the evidential reason why, in Dignāga’s *Compilation,* the Supramundane Victor is said to be a means of valid cognition! For, you have [incorrectly] accepted [that this passage explaining the meaning of Dignāga’s *Compilation of Valid Cognition* does not occur in Dharmakīrti’s *Commentary on (Dignāga’s) “Compilation of Valid Cognition”*]. If you [incorrectly] accept [that this text (that is, Dharmakīrti’s *Commentary*) does not explain the evidential reason why, in the *Compilation,* the Supramundane Victor is said to be a means of valid cognition], it very absurdly follows that you do not know how to explain these passages!

འོ་ན། ཚད་མ་མདོར། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་
པ། །ཞེས་པའི་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་དོན་འཆད་པར།

---

[a] *tshad ma mdo.*

[b] Dignāga’s *Compilation of Valid Cognition*, *Peking, gtan tshigs rig pa, ce*, 1b.2-4. The stanza is cited in Prajñākaragupta’s *Ornament*. The Sanskrit is found in R. Sāṅkṛtyāyana, *Pramāṇavārttikabhāṣya* (Patna: Tibetan Sanskrit Works 1, 1953), 3.6: *pramāṇabhūtāya jagaddhitaiṣiṇe praṇamya śāstre sugatāya tāyine/.*

[c] Dharmakīrti’s *Commentary on Valid Cognition*, II.1a-7a. The Sanskrit is found in Y. Miyasaka, “Pramāṇavārttika-Kārikā (Sanskrit and Tibetan)” in *Acta Indologica* 2 (Naritasan Shinshoji, 1971-72), 2.13: *pramāṇam avisaṃvādi jñānam [...]/.* For the latter part of the citation, the Sanskrit is found in Miyasaka (4.3): *tadvat pramāṇaṃ bhagavān [...]/.* Note that Tibetan version of this stanza reads *de ldan* for *tadvat* in accordance with Prajñākaragupta’s commentary, which takes *-vat* not as the comparative suffix but as the possessive suffix (*Ornament*, 32.5: *tadvān iti kṛtvā*; cf. Tillemans 1993: 7; Franco 1997: 17).

[ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]འདིའི་ལེའུ་གཉིས་པར། ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཞེས་པ། ། [དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་སླུ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། །མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་བ་པོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ། །དོན་གང་བློ་ལ་རབ་གསལ་བ། །དེ་ལ་སྒྲ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཅན་མིན། །གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། །མི་འདོད་བློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །སྣང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། །བློ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །བསྟན་བཅོས་རྨོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ཡིན། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་འོག་ཏུ། །སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །] ཞེས་པ་ནས། ལྡན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་མ་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། [ཚད་མ་མདོར། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །ཞེས་པའི་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་དོན་འཆད་པར། འདིའི་ལེའུ་གཉིས་པར། ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཞེས་པ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་མ་བྱུང་བར་]འདོད་ན། གཞུང་འདིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཚད་མར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། [གཞུང་འདིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཚད་མར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་བསྟན་པར་]འདོད་ན། གཞུང་འདི་འཆད་མི་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །

Furthermore, as regards [Jayanta's] statement that [Dharmakīrti's *Commentary*] does not contain the words, "I [Dharmakīrti] will explain his [Dignāga's] text," it [absurdly] follows that it is not that this statement in the second chapter [of Dharmakīrti's *Commentary*]:[a]

[a] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.7bc. The Sanskrit is found in Miyasaka (4.3-4): *abhūtavinivṛttaye/ bhūtoktiḥ [...]//*. Jam-yang-shay-pa's reading of this stanza differs slightly from the canonical translations of the text, which are found in Miyasaka (5.1-2): *ma skyes pa ni bzlog don du// gyur pa nyid gsungs de yi phyir//*; Jam-yang-shay-pa's citation reads: *ma skyes pa ni bzlog don du// gyur pa zhes ni brjod pa yin//*.

> [Dignāga] says "*bhūta* (become)" in order to refute [the assertion that the Buddha's being a means of valid cognition is] what is not produced.

is commentary on the word *bhūta* in [the compound] *pramāṇa-bhūta* in Dignāga's *Compilation* because [according to you] your thesis is logically feasible. If you [incorrectly] accept [that it is not that this statement in the second chapter is commentary on the word *bhūta* in (the compound) *pramāṇa-bhūta* in Dignāga's *Compilation*], it [absurdly] follows that [Dharmakīrti] does not explain that [Dignāga] in his *Compilation* uses the word *bhūta* for the sake of denying the existence of a means of valid cognition that would be permanent[a] because you [incorrectly] have accepted [that it is not that this statement in the second chapter is commentary on the word *bhūta* in (the compound) *pramāṇa-bhūta* in Dignāga's *Compilation*]. If you [incorrectly] accept [that (Dharmakīrti) does not explain that (Dignāga) in his *Compilation* uses the word *bhūta* for the sake of denying the existence of a means of valid cognition that would be permanent], it very absurdly follows that you do not know how to explain the way that [Dharmakīrti] says in the passage above, "[Dignāga] says [*bhūta*]"!

གཞན་ཡང་[སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་]དེའི་གཞུང་[ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་]གོ་བོས་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། ལེའུ་གཉིས་པར། །མ་སྐྱེས་པ་ནི་བཟློག་དོན་དུ། །གྱུར་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ། གསུངས་པ་འདི། ཚད་མ་མདོར། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་གྱུར་པའི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། [འདི། ཚད་མ་མདོར། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་གྱུར་པའི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་པ་]འདོད་ན། རྟག་པའི་ཚད་མ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཚད་མ་མདོར་གྱུར་བ་ཞེས་སྨོས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། [འདི། ཚད་མ་མདོར། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་གྱུར་པའི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་པ་]འདོད་པའི་ཕྱིར། [རྟག་པའི་ཚད་མ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཚད་མ་མདོར་གྱུར་བ་ཞེས་སྨོས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པ་]འདོད་ན། གཞུང་འདིའི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་

---

[a] *rtag pa'i tshad ma.*

པའི་བརྗོད་ཚུལ་བཤད་མི་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །

Furthermore, it [absurdly] follows that it is not that [Dharmakīrti], in the *Commentary*, explains extensively the meaning of each the three: "Teacher," "*Sugata*," and "Protector," upon associating his commentary with the root text, Dignāga's *Compilation,* where it says, "I bow down to the Teacher, *Sugata*, and Protector," because [according to you] your thesis [that it is unreasonable to assert that it is logically feasible that (Dharmakīrti) composed the *Commentary on Valid Cognition* as a commentary on Dignāga's *Compilation of Valid Cognition* out of compassion, desiring to help people who are mistaken into committing the unseemly act of accusing the master (Dignāga)].

གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་[L4a]སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྟོན་པ་དང་བདེ་གཤེགས་དང་སྐྱོབ་གསུམ་གྱི་དོན་རེ་རེ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྩ་འགྲེལ་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པར་ཐལ། [སློབ་དཔོན་(ཕྱོགས་གླང་)ལ་བརྙས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཁྲུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྗེས་(ཕྱོགས་གླང་)དེའི་གཞུང་གི་བཤད་པར་གྱུར་པ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་པའི་]དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept [that it is not that (Dharmakīrti), in the *Commentary,* explains extensively the meaning of each the three—"Teacher," "*Sugata*," and "Protector"—upon associating his commentary with the root text, Dignāga's *Compilation,* where it says, "I bow down to the Teacher, *Sugata*, and Protector,"] then because you have [incorrectly] accepted this, it [absurdly] follows that it is not reasonable that [Dharmakīrti] explains [their meaning] by relating [Dignāga's *Compilation* and his *Commentary* in the following ways]:

1. With regard to explaining the meaning of "Teacher," [Dharmakīrti] says in the second chapter [of the *Commentary*]:[a]

Since [Buddha] has familiarized for a long time

[a] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.136c. The Sanskrit is found in Miyasaka (20.30): *bahuśo bahudhopāyaṃ kālena bahunāsya ca/ gacchanty abhyasyatas tatra guṇadoṣāḥ prakāśatām//.*

> With the means [of eliminating suffering]
> Manifoldly in various aspects,
> It has become evident to him
> What the defects [in objects of abandonment] are
> And what the good qualities [of antidotes] are.

and:[a]

> [We] consider this familiarization with the means itself
> To be the teaching [of the Teacher] because [it is done] for that purpose.

[ཀུན་བཏུས་ལས། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྟོན་པ་དང་བདེ་གཤེགས་དང་སྐྱོབ་གསུམ་གྱི་དོན་རེ་རེ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྩ་འགྲེལ་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པར་]འདོད་ན། སྟོན་པའི་དོན་བཤད་པར། ལེའུ་གཉིས་པར། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོར། །[ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །][b] ནས། དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་[c]གསུངས་པ་དང་།

2. With regard to explaining the meaning of *Sugata* that very text [Dharmakīrti's *Commentary*] gives a brief explanation:[d]

> Being a *Sugata* consists in the triply qualified abandonment of the cause [of suffering].

and then having taken the meaning of *su* in *Sugata* (*bder gshegs*) as "properly" (*legs pa*) and the meaning of *gata* as "abandoned" (*spangs pa*)

---

[a] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.138cd. The Sanskrit is found in Miyasaka (22.2): *upāyābhyāsa evāyaṃ tādarthyāc chāsanaṃ mataṃ//*.

[b] Four lines between these are:
དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །

[c] 2011 BDRC *bla brang* (4a.2) reads *ces*; 2015 Old Go-mang Lhasa (3a.6) reads *zhes*.

[d] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.139c. The Sanskrit is found in Miyasaka (22.5): *hetoḥ prahāṇaṃ triguṇaṃ sugatatvam [...]//*.

or “previously occurred” (*song ba*), takes [*Sugata*] as “one who has abandoned [the cause of suffering] properly”[a] or “one who [learned] proper techniques preliminarily”;[b] and also having taken the meaning of *su* as “entirely” (*shin tu*) and the meaning of *gata* as “realized” (*rtogs pa*), takes [*Sugata* as] one who has reached irreversibility,[c] whereby [the cause of suffering] is abandoned entirely, or properly. To explain [*su*] that very text [Dharmakīrti’s *Commentary*] says:[d]

> Because of not being a base of suffering, properly

and so forth, and to explain the meaning of *gata,* that very text says:[e]

> Because [*gata* is derived from the verb root] *gam,* which means “to realize.”

བདེ་གཤེགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེར་གཤེགས། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་བདེར་གཤེགས་[f]སུ་ག་ཏའི་སུའི་དོན་ལེགས་པར་དང་། ག་ཏའི་དོན་སྤངས་པ་དང་སོང་བར་བྱས་ནས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། ཐབས་ལེགས་པ་[g]སྔོན་དུ་སོང་བ་དང་། ཡང་སུའི་དོན་ཤིན་ཏུ་དང་ག་ཏའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། སླར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའམ་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་འཆད་[h]པར། དེ་ཉིད་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྟེན་མིན་ཕྱིར། །ལེགས་

---

[a] *legs par spangs pa.*

[b] *thabs legs pa sngon du song ba.*

[c] *slar mi ldog par gshegs pa.*

[d] Dharmakīrti’s *Commentary on Valid Cognition*, II.139d-140a. The Sanskrit is found in Miyasaka (22.5-6): *aniḥśrayād// duḥkhasya śastaṃ [...]//.*

[e] Dharmakīrti’s *Commentary on Valid Cognition*, II.281a. The Sanskrit is found in Miyasaka (40.3): *bodhārthatvād gamer [...]/.*

[f] 2011 BDRC *bla brang* (4a.3) reads *bder gshegs*; 2015 Old Go-mang Lhasa (3a.7) reads *bde gshegs.*

[g] 2011 BDRC *bla brang* (4a.3) reads *legs pa*; 2015 Old Go-mang Lhasa (3b.1) reads *legs par.*

[h] 2011 BDRC *bla brang* (4a.3) reads *'chad*; 2015 Old Go-mang Lhasa (3b.1) reads *bshad.*

ཡིན། སོགས་དང་། ག་ཏའི་དོན་འཆད་[a]པར། དེ་ཉིད་ལས། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་ཞེས་སྦྱར་ནས་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། [ཀུན་བཏུས་ལས། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྟོན་པ་དང་བདེ་གཤེགས་དང་སྐྱོབ་གསུམ་གྱི་དོན་རེ་རེ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྩ་འགྲེལ་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པར་]འདོད་པའི་ཕྱིར།

Furthermore:

1. to explain the inferential sign having three modes[b] stated in Dignāga's *Compilation:*[c]

> [Inference for oneself consists in] seeing an object from a sign having the three modes.

it [absurdly] follows that it is not that that very text [Dharmakīrti's *Commentary*] says:[d]

> A [valid] reason[e] is a property of the subject. It is pervaded by a factor of the [subject].

2. and to explain the way "ascertainment"[f] is used in specifying the individual three modes stated in Dignāga's *Compilation:*[g]

> [The three modes of a correct sign consists in its] presence in the object of inference
> As well as in that which is similar to it, and its absence in their absence.

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (4a.4) reads *'chad*; 2015 Old Go-mang Lhasa (3b.2) reads *bshad.*

[b] *tshul gsum pa'i rtags*.

[c] Dignāga's *Compilation of Valid Cognition*, *Peking, gtan tshigs rig pa, ce*, 4a.7. The Sanskrit is found in H. Kitagawa, *Indo koten ronrigaku no kenkyū, Jinna no taikei* (Tokyo: Suzuki Gakujutsu Zaidan, 1973), 74, n. 7: *trirūpāl liṅgato 'rthadṛk/.*

[d] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.1ab'. The Sanskrit is found in Miyasaka (114.5): *pakṣadharmas tadaṃśena vyāpto hetus [...]/.*

[e] *gtan tshigs*.

[f] *nges pa*. Dharmakīrti holds that Dignāga implicitly speaks of an ascertainment.

[g] Dignāga's *Compilation of Valid Cognition*, *Peking, gtan tshigs rig pa, ce*, 4b.2-3. The Sanskrit is found in Kitagawa (1973: 96): *anumeye 'tha tattulye sadbhāvo nāstitāsati/.*

it [absurdly] follows[a] it is not that the [first] chapter "Inference for Oneself" [of Dharmakīrti's *Commentary*] says:[b]

> He [Dignāga] made expression of ascertainment
> Even with regard to [each of] the three modes of a [valid] reason
> In order to exclude [invalid reasons] that are unestablished,
> Or lead to contradictions, or are deviating.

because [according to you] your thesis [that the words "I (Dharmakīrti) will explain his (the master Dignāga's) text" do not exist in (Dharmakīrti's) text] is logically feasible.

If you [incorrectly] accept this, it very absurdly follows that you do not know how to explain the meaning of the two [words] "he" (*de yis*) and "made [expression]" (*mdzad pa*)!

གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན།། ཞེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་འཆད་པར། འདི་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ།། ཞེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པ་སྦྱར་ཚུལ་བཤད་པར། རང་དོན་ལེའུ་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བཟློག་དོན་དང་། །འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། [(སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་)དེའི་གཞུང་(ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་)ཁོ་བོས་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་མེད་པར་བཤད་པའི་]དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིས་ཞེས་པ་དང་། མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་མི་ཤེས་པར་

---

[a] "It [absurdly] follows" appears only once but is repeated in translation for the sake of clarity.

[b] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.15. The Sanskrit is found in Miyasaka (116.9-10): *hetos triṣv api rūpeṣu niścayas tena varṇitaḥ/ asiddhaviparītārthavyabhicārivipakṣataḥ//*.

ཐལ་ལོ། །

Similarly, broadly apply this to other topics, such as "eliminative engagement"[a] and so forth, in the first chapter, and to the [third] chapter "Direct Perception" and the fourth chapter ["Inference for Others"].

དེ་བཞིན་དུ། ལེའུ་དང་པོའི་སེལ་འཇུག་སྐོར་སོགས་དང་། མངོན་སུམ་ལེའུ་དང་ལེའུ་བཞི་པ་རྒྱས་པར་སྦྱོར་ཞིག

2. About this formulation, the master Jayanta says:[b] Well then, it follows that it is not that in Dharmakīrti's *Commentary:*

- the meaning of the six contradictions with scriptures;[c]

  He [Dignāga] made expression of ascertainment
  Even with regard to [each of] the three modes of a [valid] reason
  In order to exclude [invalid reasons] that are unestablished,
  Or lead to contradictions, or are deviating.[d]

  and so forth,
- and the assertion that direct perception is devoid of conception[e]

are expoundable as being on the thought of earlier masters in the past because [according to you] this is a commentary explaining Dignāga's thought.

བྱས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ། [དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བཟློག་དོན་དང་། །འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །] ནས། ངེས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་པ་ཡིན། ། སོགས་ལུང་འགལ་དྲུག་གི་དོན་དང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་

[a] *sel 'jug.*

[b] 2011 BDRC *bla brang,* 4b.2; 2015 Old Go-mang Lhasa, 3b.6.

[c] *lung 'gal drug.*

[d] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.15. Cited above, 37.

[e] *mngon sum rtog bral.*

ད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་དགོངས་པ་བཀལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། འདི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

You have come to accept the sign [which is that this is a commentary explaining Dignāga's thought. That whatever is a commentary explaining Dignāga's thought] entails [that it is not that in Dharmakīrti's *Commentary* the meaning of the six contradictions with scriptures and the assertion that direct perception is devoid of conception are expoundable as being on the thought of earlier masters in the past] because [according to you] it expounds commentary on Dignāga's thought alone.

[འདི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པ་]རྟགས་སོང་། [འདི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ལུང་འགལ་དྲུག་གི་དོན་དང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་དགོངས་པ་བཀལ་རྒྱུ་མེད་པས་]ཁྱབ་སྟེ། [G4a]ཕྱོགས་གླང་གཅིག་པུའི་དགོངས་འགྲེལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

However, you cannot accept [that it is not that in Dharmakīrti's *Commentary* the meaning of the six contradictions with scriptures and the assertion that direct perception is devoid of conception are expoundable as being on the thought of earlier masters in the past] because Dignāga restates the oral tradition from the Supramundane Victor to earlier masters that was stated by Asaṅga and Vasubandhu and also merely repeated by Dharmakīrti's *Commentary,* like, for example, the [half-]brothers [Asaṅga and Vasubandhu] again and again making statements as when Asaṅga in the section on the five branches of science[a] in his *Treatises on the Grounds*[b] says:[c]

---

[a] *rig pa'i gnas lnga;* internal science, logic, grammar, medicine, and mechanical arts.

[b] *sa sde.*

[c] I have not found this stanza in the *Treatises on the Grounds,* but similar passages can be found in Asaṅga's works. See, for example, Asaṅga's *Summary of Manifest Knowledge, sde dge, sems tsam, ri,* 118a.6-7: *smra ba rnam par nges pa gang zhe na/ smra ba dang/ smra ba'i zhal che ba dang/ smra ba'i gzhi dang/ smra ba'i rgyan dang/ smra ba chad pas bcad pa dang/ smra ba las 'byung ba dang/ smra ba la gces spras byed pa'i chos rnams so//.* The Sanskrit is found in P. Pradhan, *Abhidharma Samuccaya of Asanga* (Santiniketan:

> [The seven topics in logic are] debates,
> Referees in debates, foundations of the [debates],
> Adornment [of debates], defeat in the [debates],
> Expulsion [from debates] and good qualities [of debates].

[ལུང་འགལ་དྲུག་གི་དོན་དང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་གྱི་སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་རྒྱུ་མེད་པར་]འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་སློབ་དཔོན་སྔ་མ་སྔ་མའི་ངག་རྒྱུན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་[a]བཀོད་པ་ཕྱོགས་གླང་གིས་རྗེས་ཟློས་སུ་བཀོད་ལ། དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་རྗེས་ཟློས་སུ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེར་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐབས་སུ། སྨྲ་དང་དེ་ཡི་[b]ཞལ་ལྕེ་བ། །དེ་ནི་གནས་དང་རྒྱན་རྣམས་དང་། །དེ་ནི་ཆད་པས་བཅད་པ་དང་། །འབྱུང་དང་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་[ཕྱོགས་མེད་]སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན།

because Jayanta’s *Commentary [on (Prajñākaragupta’s) “Ornament”]* says:[c]

> This is not an explanation by him [Dharmakīrti] of his [Dignāga’s] system; instead, the master Dignāga also repeats here [in his text the *Compilation of Valid Cognition*] what has been said before in order to expound on such topics as [the nature of direct perception] that is free from conception and so forth, which are traditionally

Visva Bharati Studies 12. 1950), 104.8-9: *vādaviniścayaḥ katamaḥ/ saṃkṣepataḥ saptavidhaḥ/ vādaḥ vādādhikaraṇam vādādhiṣṭhānaṃ vādālaṃkāraḥ vādanigrahaḥ vādaniḥsaraṇaṃ bāde bahukarā dharmāś ca//*. See also Asaṅga’s *Compendium of Ascertainments*, *sde dge, sems tsam, zhi*, 189a.5-6: *gtan tshigs kyi rigs pa rnam pa bdun ni 'di lta ste/ smra ba dang/ smra ba'i zhal ce ba dang/ smra ba'i gzhi dang/ smra ba'i rgyan dang/ smra ba chad pas bcad pa dang/ smra ba las 'byung ba dang/ smra ba gces spras la dgos pa'i chos rnams so//*.

[a] 2011 BDRC *bla brang* (4a.4) reads *gyis*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4a.1) reads *gyi*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (4a.5) reads *de yi*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4a.2) reads *de'i*.

[c] Jayanta’s *Commentary on (Prajñākaragupta’s) “Ornament,” sde dge, tshad ma, de*, 3a.7-3b.1.

> discussed by earlier masters, and that the author of the *Commentary* [Dharmakīrti] also repeats [what has been discussed by earlier masters] in order to expound on [those topics] in exactly the same way. Therefore, it is not that [Dharmakīrti's *Commentary*] is dependent on the explanation of his [Dignāga's] text.

and so forth,

ཇི་སྐད་དུ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་བ་ཅན་ལས། དེ་ནི་[སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་]དེའི་གཞུང་ལུགས་གང་ཡིན་པ་[ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་]འདིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་བརྒྱུད་[a]པ་ལས་འོངས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་[L5a]བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་འདིར་ཡང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་དོན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །[སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་བརྒྱུད་པ་ལས་འོངས་པ་]དེའི་ཕྱིར་[སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་]དེའི་གཞུང་གི་རྣམ་པ(ར)་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་དང་།

and also the same text [Jayanta's commentary] says:[b]

> [Dharmakīrti] did so [that is, referred to passages from Dignāga's *Compilation of Valid Cognition*] for the sake of ease in exposition, but not for the sake of expounding on his text.

ཡང་[འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་བ་ཅན་]དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་[སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་]དེའི་གཞུང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

There is entailment; for, this latter passage asserts that it is for the sake of ease in exposition that [Dharmakīrti] cited the master Dignāga's statements concerning [the definition of] a property of the subject and so forth and did not cite other sūtras and treatises.

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (4a.6) reads *brgyud*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4a.3) reads *rgyud.*

[b] Jayanta's *Commentary on (Prajñākaragupta's) Ornament*, *sde dge, tshad ma, de*, 3b.3.

ཁྱབ་སྟེ། ལུང་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དྲངས་ལ་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཞན་མ་དྲངས་པ་ནི་བསྟན་སླ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །

Our response: As regards the root consequence [which is that:

> it follows that it is not that in Dharmakīrti's *Commentary:*
>
> - the meaning of the six contradictions with scriptures;
>
>   > He (Dignāga) made expression of ascertainment
>   > Even with regard to (each of) the three modes of a (valid) reason
>   > In order to exclude (invalid reasons) that are unestablished,
>   > Or lead to contradictions, or are deviating.[a]
>
>   and so forth,
>
> - and the assertion that direct perception is devoid of conception[b]
>
> are expoundable as being on the thought of earlier masters in the past because (according to you) this is a commentary explaining Dignāga's thought.]

it follows [that whatever is a commentary explaining Dignāga's thought] does not entail [that it is not that in Dharmakīrti's *Commentary* the meaning of the six contradictions with scriptures and the assertion that direct perception is devoid of conception are expoundable as being on the thought of earlier masters in the past] because there is no contradiction in the three, this text [Dharmakīrti's *Commentary*]:

1. explicitly commenting on the thought of Dignāga's *Aphorisms on Valid Cognition* [his *Compilation of Valid Cognition*].
2. and 3. and commenting on the word [of the Buddha] and on the assertions of earlier masters [such as Asaṅga and so forth].

If [you say that the reason] is not established, it [absurdly] follows that the subject, Dignāga's *Autocommentary on the "Compilation of Valid Cogni-*

[a] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.15. Cited above, 37.
[b] *mngon sum rtog bral.*

tion," is [not commenting on the word (of the Buddha) and on the assertions of earlier masters] because [of commenting on the thought of Dignāga's *Aphorisms on Valid Cognition*]. You have asserted the three spheres[a] [that is, the sign (*rtags khas langs pa*), the opposite of "thesis" of the consequence (*bsal ba'i bzlog phyogs khas langs pa*), and the entailment between them (*khyab pa khas langs pa*)].

དེ་ལ་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་[སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ནས། ངེས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་པ་ཡིན། །སོགས་ལུང་འགལ་དྲུག་གི་དོན་དང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྡོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཐུ་མའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། འདི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་]ལ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། [ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་]གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་ཚད་མ་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དང་[སངས་རྒྱས་ཀྱི་]བཀའ་དང་[སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སོགས་]སློབ་དཔོན་ཐུ་མའི་བཞེད་པ་འགྲེལ་པ་གསུམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། [སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་སློབ་དཔོན་ཐུ་མའི་བཞེད་པ་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། [ཚད་མ་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་]དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས།

Similarly, fling [unwanted consequences] with respect to Vasubandhu's *Autocommentary on the Treasury of Manifest Knowledge,* its subcommentaries,[b] and so forth. And it appears that this has refuted well Tibetans' assertion that [Dharmakīrti's *Commentary*] is a commentary solely on Dignāga's *Compilation of Valid Cognition*. Look at those for expansion.

དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་སོགས་འཕེན་ལ། [རྣམ་འགྲེལ་འདི་]ཚད་མ་མདོ་གཅིག་པུའི་འགྲེལ་པར་འདོད་པའི་བོད་དག་འདིས་ལེགས་པར་ཁེགས་སྣང་ངོ་། །

---

[a] *'khor gsum khas.*

[b] *mngon pa mdzod kyi rang 'grel dang 'grel bshad.*

རྒྱས་པར་དེར་སྟོན།

*3. **Also, someone asserts:***[a] [Dharmakīrti's *Commentary*] chiefly describes the eight categories of logic[b] as its own system; therefore, it is a text common to Insiders and Outsiders[c] [Buddhists and non-Buddhists].

ཡང་ཁ་ཅིག [ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་འདིས་]རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་རང་ལུགས་སུ་གཙོ་བོར་བཤད་པས་[d]ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་དུ་འདོད་པ་ལ།

Our response: Well then, it [absurdly] follows [that (Dharmakīrti's *Commentary*) chiefly describes the four quasi-categories of logic[e] as its own system because [according to you] it chiefly describes each of the eight categories as its own system. You have [incorrectly] asserted the sign. You have come to assert the three spheres [of self-contradiction].[f]

འོ་ན། [ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]འདིས་ཚིག་དོན་ལྟར་སྣང་བཞི་རང་ལུགས་སུ་གཙོ་བོར་བཤད་པར་ཐལ། [ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]འདིས་[རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་]དེ་བརྒྱད་ཀ་གཙོ་བོར་རང་ལུགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ་སོང་།

If you [incorrectly] accept [that (Dharmakīrti's *Commentary*) chiefly describes the four quasi-categories of logic as its own system], it [absurdly] follows that [Dharmakīrti's *Commentary*] chiefly describes even the following as its own system:

- signs endowed with [only] one mode;[g]

---

[a] 2011 BDRC *bla brang,* 5a.5; 2015 Old Go-mang Lhasa, 3b.1.

[b] *rtog ge'i tshig don brgyad.*

[c] *phyi nang thun mong gi gzhung.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (5a.5) reads *pas*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4b.1) reads *pa.*

[e] Quasi-direct perception, quasi-inference, quasi-proof-statement, and quasi-refutation.

[f] *'khor gsum song.*

[g] Ngag-wang-pal-dan briefly describes the Kṣhapanas' (that is, Jainas') assertion on one mode:

That which is the three modes is not feasible as the definition of a correct sign

- inferential signs endowed with six modes [as postulated by Īshvarasena];
- Sāṃkhyas' three valid cognitions: the two, direct perception and inference, and valid cognition arisen from sound, which is neither of those two;[a]
- Naiyāyikas' four valid cognitions: direct perception, inference, analogy,[b] and arisen from sound;[c]
- Mīmāṃsakas' six valid cognitions: direct perception, inference, analogy, arisen from sound, understanding through import,[d] and nonexistents;

---

because:

- it is not necessary to have the forward- and counter-entailments
- and the presence of the sign in the subject also is included in the one mode that has the name "otherwise infeasible."

Inferential valid cognition depends on one mode.
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཤིང་། །ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཅིག་པར་འདུས་པས་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་ལ།

See Jeffrey Hopkins with William Magee, *Jam-yang-shay-pa's Presentation of Tenets: Lion's Roar Eradicating Error, Precious Lamp Illuminating the Genuine Path to Omniscience with Ngag-wang-pal-dan's Word Commentary* (UMA Institute for Tibetan Studies: http:/uma-tibet.org), 161-162.

[a] *sgra byung tshad ma.*

[b] *dpe;* comprehension through analogy. In the *Great Exposition of Tenets* Jam-yang-shay-pa illustrates this with:

> To someone who has first seen an ox, someone else says, "A gayal is like that," and later when a gayal is seen, its neck is seen to be without a dew-lap and to be roundish, and its limbs are seen to be mostly similar [to an ox's limbs] and that is a direct perception.

Jeffrey Hopkins, *Maps of the Profound: Jam-yang-shay-ba's Great Exposition of Buddhist and Non-Buddhist Views on the Nature of Reality* (Ithaca, N.Y.: Snow Lion Publications, 2003), 150.

[c] *sgra byung.*

[d] *don gyis go.*

- Chārakas'[a] five valid cognitions: reasoning, non-apprehension, common knowledge,[b] renown,[c] and conjecture[d]

because [according to you] it chiefly describes the four quasi-categories as its own system. You have [incorrectly] asserted the sign.

[(ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་)འདིས་ཚིག་དོན་ལྟར་སྣང་བཞི་རང་ལུགས་སུ་གཙོ་བོར་བཤད་པར་]འདོད་ན། རྟགས་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་ཚུལ་དྲུག་པ་དག་དང་གྲངས་ཅན་གྱི་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་གསུམ་དང་། རིག་པ་ཅན་པའི་མངོན་རྗེས་དཔེ་དང་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་བཞི་དང་། རྒྱལ་དཔོགས་པའི་མངོན་རྗེས་གཉིས། དཔེ་དང་སྒྲ་བྱུང་གཉིས། དོན་གྱིས་[e]གོ་དང་། དངོས་མེད་ཅེས་[f]བྱ་བའི་ཚད་མ་དྲུག་དང་། ཙ་ར་ཀ་པའི་རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་སྲིད་པ་དང་། ཞེས་གྲགས་དང་། སྙམས་[g]སེམས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོར་རང་ལུགས་སུ་བཤད་པར་ཐལ། ལྟར་སྣང་བཞི་གཙོ་བོར་རང་ལུགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

It [absurdly] follows that on this occasion chiefly denying them means that it chiefly explains them because you have [incorrectly] accepted [that Dharmakīrti's *Commentary* chiefly describes the four quasi-categories as its own system. You have asserted] the three spheres of self-contradiction.

---

[a] *cāraka.* Ngag-wang-pal-dan's *Annotations for (Jam-yang-shay-pa's) "Great Exposition of Tenets": Freeing the Knots of the Difficult Points, Precious Jewel of Clear Awareness* gives the Tibetan as *sman dpyad pa.*

[b] *srid pa.*

[c] *zhes grags.*

[d] *snyams sems.*

[e] 2011 BDRC *bla brang* (5b.1) reads *gyis*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4b.3) reads *gyi.*

[f] 2011 BDRC *bla brang* (5b.1) reads *ces*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4b.3) reads *zhes.*

[g] 2011 BDRC *bla brang* (5b.2) reads *snyams*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4b.4) reads *nyams.*

སྐབས་འདིར་དེ་དག་གཙོ་བོར་བཀག་པ་དེ་དེ་དག་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

If you [incorrectly] accept [that on this occasion chiefly denying them means that it chiefly explains them], it [absurdly] follows that the two, the *One Hundred Thousand Stanza*[a] *[Mother Perfection of Wisdom Sūtra]* and the *Sūtra Unraveling the Thought,*[b] are sūtras that chiefly explain the self of phenomena[c] because those two chiefly deny the self of phenomena.

[སྐབས་འདིར་དེ་དག་གཙོ་བོར་བཀག་པ་དེ་དེ་དག་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པར་]འདོད་ན། [ཡུམ་]འབུམ་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཆོས་བདག་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་མདོར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བདག་གཙོ་བོར་བཀག་པའི་ཕྱིར།

You have asserted the entailment [which is that if the two, the *One Hundred Thousand Stanza*d *[Mother Perfection of Wisdom Sūtra]* and the *Sūtra Unraveling the Thought,* chiefly deny the self of phenomena, those two necessarily are sūtras that chiefly explain the self of phenomena. You have asserted the three spheres of self-contradiction. If you [incorrectly] accept [that the two, the *One Hundred Thousand Stanza (Mother Perfection of Wisdom Sūtra)* and the *Sūtra Unraveling the Thought,* are sūtras that chiefly explain the self of phenomena], it [absurdly] follows that both of them extensively do not chiefly explain the selflessness of phenomena, and it very absurdly follows that the *Sūtra Unraveling the Thought* is also of interpretable meaning!

ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། [ཡུམ་འབུམ་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཆོས་བདག་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་མདོ་ཡིན་པར་]འདོད་ན། [ཡུམ་འབུམ་པ་དང་

[a] *'bum pa.*
[b] *dgongs 'grel.*
[c] *chos bdag.*
[d] *'bum pa.*

དགོངས་འགྲེལ་]དེ་གཉིས་ཀས་[a]ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྒྱས་པར་གཙོ་བོར་མི་འཆད་པར་ཐལ་བ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་ཐལ་ལོ། །

4. Also, someone says:[b] The assertion that “valid cognition” in the title *Commentary on Valid Cognition* is [Dignāga’s] *Compilation of Valid Cognition* and is an imputed valid cognition[c] and the assertion that blue, yellow, and so forth are the consciousnesses [apprehending them] are contradictory.

ཡང་ཁ་ཅིག ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཀུན་བཏུས་དང་ཚད་མ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་དང་། སྔོ་སེར་སོགས་ཤེས་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ།

Our response: It [absurdly] follows that with respect to the subject, object of knowledge, blue is the direct perception apprehending blue because [according to you] it [blue] is the consciousness apprehending blue, and a common locus of blue and a conceptual consciousness apprehending blue[d] does not exist. You have asserted the first reason [which is that blue is the consciousness apprehending blue].

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་གང་ཞིག སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་[སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིན་པར་]ཁས།

The second [reason which is that a common locus of blue and a conceptual consciousness apprehending blue does not exist] is established because an appearance as blue to a conceptual consciousness apprehending blue is not

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (5b.4) reads *ka'i*; 2015 Old Go-mang Lhasa (4b.6) reads *kas*.

[b] 2011 BDRC *bla brang,* 5b.4; 2015 Old Go-mang Lhasa, 4b.6.

[c] *tshad ma btags pa ba,* that is, a valid cognition in a metaphorical sense.

[d] *sngon 'dzin rtog pa.*

the apprehended-aspect[a] of a conceptual consciousness apprehending blue.

གཉིས་པ་[སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་]གྲུབ་སྟེ། སྔོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་[b]མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

If you say [that the reason which is that an appearance as blue to a conceptual consciousness apprehending blue is not the apprehended-aspect of a conceptual consciousness apprehending blue] is not established, it follows [that an appearance as blue to a conceptual consciousness apprehending blue is not the apprehended-aspect of a conceptual consciousness apprehending blue] because an appearance as object of knowledge to the conceptual consciousness apprehending object of knowledge is not the apprehended-aspect of a conceptual consciousness apprehending object of knowledge.

If you say [that the reason which is that an appearance as object of knowledge to the conceptual consciousness apprehending object of knowledge is not the apprehended-aspect of a conceptual consciousness apprehending object of knowledge] is not established, it follows that with respect to the subject, an appearance as object of knowledge to the conceptual consciousness apprehending object of knowledge, it is not the apprehended-aspect of the conceptual consciousness apprehending the knowable, because it is permanent. You have asserted the three spheres of self-contradiction.

[སྔོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པ་]མ་གྲུབ་ན། [སྔོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་

---

[a] *gzung rnam;* this term means "that which has the aspect of the apprehended aspect," namely, the subject, which in this case is a conceptual consciousness apprehending blue.

[b] Correcting *rnams* in 2015 Old Go-mang Lhasa (5a.1) to *rnam* in accordance with 2011 BDRC *bla brang* (5b.6).

པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པ་]མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ[a]མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

It follows [that an appearance as object of knowledge to the conceptual consciousness apprehending object of knowledge is permanent] because a common locus of it [an appearance as object of knowledge to the conceptual consciousness apprehending object of knowledge] and a permanent [phenomenon] exists. It follows [that a common locus of an appearance as object of knowledge to the conceptual consciousness apprehending object of knowledge and a permanent (phenomenon) exists] because object of knowledge is a common locus of it [that is, a common locus of an appearance as object of knowledge to the conceptual consciousness apprehending object of knowledge] and a permanent (phenomenon).

[ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་རྟག་པ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། [ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་]ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། [ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་]དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེ་[ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་]ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept the root [consequence that blue is the direct perception apprehending blue], it [absurdly] follows that with respect to the subject, object of knowledge, the *Compilation of Valid Cognition* is the direct perception apprehending it because of that with regard to blue [that is, because (according to you) blue is the direct perception apprehending blue]. If you [incorrectly] accept [that the *Compilation of Valid Cognition* is the direct perception apprehending it], it [absurdly] follows that the *Compilation of Valid Cognition* is a valid cognition because you have [incorrectly] accepted [that the *Compilation of Valid Cognition* is the direct perception apprehending it]. You have accepted the three spheres.

[a] Correcting *rnams* in 2015 Old Go-mang Lhasa (5a.2) to *rnam* in accordance with 2011 BDRC *bla brang* (6a.1).

[སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་]ཟེ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དེ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་[སྟེ། སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་]དེའི་ཕྱིར། [ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དེ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་]འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་དེ་ཚད་མར་ཐལ། [ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དེ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་]འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས།

Also, make [arguments] such as: It [absurdly] follows that the subject, the *Compilation of Valid Cognition*, is both direct perception and inference because of being the apprehended-aspect of both direct perception and inference apprehending it, and so forth.

ཡང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་པའི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀའི་གཟུང་རྣམ་[a]ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་བྱ།

5. Also, a certain charioteer[b] of epistemology of snowy Tibet[c] seemingly propounds:[d] The *Commentary on Valid Cognition* is an imputed valid cognition, and it [the *Commentary on Valid Cognition*] is its author's motivational consciousness.[e]

ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་ཤིང་རྟ་བ་ཁ་ཅིག ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་བཏགས་པ་བ་དང་། [ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]དེ་ཁོ་རང་རྩོམ་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པར་སྨྲས་སྣང་།

---

[a] Correcting *rnams* in 2015 Old Go-mang Lhasa (5a.4) to *rnam* in accordance with 2011 BDRC *bla brang* (6a.3).

[b] Pioneering scholar.

[c] *bod gangs can gyi tshad ma'i shing rta ba kha cig.*

[d] 2011 BDRC *bla brang,* 6a.3; 2015 Old Go-mang Lhasa, 5a.5.

[e] *kun slong gi shes pa.*

Our response: If so, those are internally contradictory. It [absurdly] follows that with respect to the subject, object of knowledge, the *Eight Thousand Stanza [Perfection of Wisdom] Sūtra*[a] is the exalted-knower-of-all-aspects [of the Buddha] because it is its author's mental motivation. You have [incorrectly] accepted [that it is its author's mental motivation]. If you [incorrectly] accept [that the *Eight Thousand Stanza (Perfection of Wisdom) Sūtra* is the exalted-knower-of-all-aspects (of the Buddha)], it [absurdly] follows that the *Commentary of Valid Cognition* is a valid cognition because [according to you] the *Eight Thousand Stanza [Perfection of Wisdom] Sūtra* is a valid cognition knowing all phenomena. You [incorrectly] have explicitly [asserted] the sign [which is that the *Eight Thousand Stanza [Perfection of Wisdom] Sūtra* is a valid cognition knowing all phenomena] and the absurd clarification [that is, the absurd consequence which is that the *Commentary of Valid Cognition* is a valid cognition].[b]

དེ་ལྟར་ན་ནང་འགལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་རང་གསུངས་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་[c]ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། [མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་]འདོད་ན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས།

6. *Also, someone says:*[d] [Dignāga's] *Compilation of Valid Cognition* in the [mental] continuum of a person who is mentally repeating the *Compilation of Valid Cognition* is a consciousness.

ཡང་ཁ་ཅིག ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན།

Our response: Well then, it follows that with respect to the subject, such a person, he/she is not a person mentally reciting the *Compilation of Valid*

---

[a] *mdo brgyad stong ba.*

[b] *rtags gsal dngos.*

[c] Correcting *kun slong gi* ***cha*** *she pa* in 2011 BDRC *bla brang* (6a.4) to *kun slong gi she pa* in accordance with 2015 Old Go-mang Lhasa (5a.6).

[d] 2011 BDRC *bla brang,* 6a.5; 2015 Old Go-mang Lhasa, 5a.7.

Cognition because the *Compilation of Valid Cognition* that is the object he/she is mentally repeating is not the *Compilation of Valid Cognition*. You have come to assert the sign [which is that the *Compilation of Valid Cognition* that is the object he/she is mentally repeating is not the *Compilation of Valid Cognition*].

འོ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་འདོན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་[a]ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

It [absurdly] follows [that the *Compilation of Valid Cognition* that is the object he/she is mentally repeating is not the *Compilation of Valid Cognition*] because [according to you] the *Compilation of Valid Cognition* that is his/her mental object is not expressive sound.[b] You [incorrectly] have accepted the sign [which is that the *Compilation of Valid Cognition* that is his/her mental object is not expressive sound], because [according to you] it [the *Compilation of Valid Cognition*] is a consciousness.

[ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་མ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དེ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས[c]། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

7. About this formulation, someone says:[d] It follows that the *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition of the *Compilation of Valid Cognition* is that person’s speech because the *Compilation of Valid Cognition* in the continuum of a person who is mentally repeating the *Compilation of Valid Cognition* is that person’s speech.

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (6a.6) reads *kyis*; 2015 Old Go-mang Lhasa (5b.1) reads *kyi.*

[b] *brjod byed kyi sgra.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (6b.1) reads *rtags khas*; 2015 Old Go-mang Lhasa (5b.1) reads *rtags grub ste.*

[d] 2011 BDRC *bla brang,* 6b.1; 2015 Old Go-mang Lhasa, 5b.2.

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་

Our response: [That the *Compilation of Valid Cognition* in the continuum of a person who is mentally repeating the *Compilation of Valid Cognition* is that person's speech] does not entail [that the *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition of the *Compilation of Valid Cognition* is that person's speech].[a] The sign [which is that the *Compilation of Valid Cognition* in the continuum of a person who is mentally repeating the *Compilation of Valid Cognition* is that person's speech] follows because such a *Compilation of Valid Cognition* is speech in the continuum of that person.

[ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་ངག་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་ངག་ཡིན་པས་]མ་ཁྱབ། [ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་ངག་ཡིན་པ་]རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

It follows [that such a *Compilation of Valid Cognition* is speech in the continuum of that person] because such a *Compilation of Valid Cognition* is words of speech and is not speech in another's continuum. The second [part of the sign which is that such a *Compilation of Valid Cognition* is not speech in another's continuum] is easy [to establish]. The first [part of the sign which is that such a *Compilation of Valid Cognition* is words of speech] is established because of being a treatise composed by speech, because of being a *Compilation of Valid Cognition*.

[དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏུས་ངག་ཚིག་གང་ཞིག ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་མ་ཡིན་པའི་

[a] The *Compilation of Valid Cognition* that is the *object* of mental repetition of the *Compilation of Valid Cognition* is Dignāga's speech.

ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ། [དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏུས་ངག་ཚིག་ཡིན་པ་]དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ངག་གིས་བརྩམ་[a]པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept the root [consequence which is that the *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition of the *Compilation of Valid Cognition* is that person's speech], it [absurdly] follows that whatever is the speech that is the object of mental repetition by that person necessarily is not speech in another's continuum[b] because you have [incorrectly] accepted [that the *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition of the *Compilation of Valid Cognition* is that person's speech].

[ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་ངག་ཡིན་པ་]རྩ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ངག་ཡིན་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། [ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་ངག་ཡིན་པ་]འདོད་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept [that whatever is the speech that is the object of mental repetition by that person necessarily is not speech in another's continuum], it [absurdly] follows that there is no way for that person to perform mental repetition regarding the exalted body, speech, and mind of Lamas, Buddhas, and Bodhisattvas because you have [incorrectly] accepted [that whatever is speech that is the object of mental repetition by that person necessarily is not speech in another's continuum].

[གང་ཟག་དེའི་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ངག་ཡིན་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་]འདོད་ན། གང་ཟག་དེས་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཚུལ་མེད་པར་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (6b.3) reads *brtsam*; 2015 Old Go-mang Lhasa (5b.3) reads *brtsom.*

[b] The *Compilation of Valid Cognition* that is the *object* of mental repetition of the *Compilation of Valid Cognition* is speech in Dignāga's continuum.

ཐལ། [གང་ཟག་དེའི་ཡིད་སྒྱུར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ངག་ཡིན་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་]འདོད་པའི་ཕྱིར།

Furthermore, fling consequences such as: It [absurdly] follows that with regard to meditation upon names,[a] words,[b] and syllables[c] by that person, the two—meditation on expressive sound and meditation on the form [that is, shape] of letters[d]—do not exist, and so forth.

གཞན་ཡང་གང་ཟག་དེས་[e]མིང་ཚིག་ཡི་གེ་སྒོམ་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒོམ་པ་དང་སྒྲའི་གཟུགས་སྒོམ་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན།

8. *About this formulation, a certain linguist says:*[f] Well then, it follows that the explanation in Anubhūti's *Sarasvatī's Sūtra on Grammar:*[g]

> That in which a vowel has fallen away is a consonant.

is not logically feasible because among consonants an expressive sound without an infused vowel does not exist.

བྱས་པ་ལ། ཐ་སྙད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན། དབྱངས་ཅན་མ་ལས། དབྱངས་ཉམས་པ་གསལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་[h]མེད་པའི་ཕྱིར་ན་

Our response: [That among consonants an expressive sound without an

---

[a] *ming.*

[b] *tshig,* which includes phrases.

[c] *yi ge.*

[d] *sgra'i gzugs.*

[e] 2011 BDRC *bla brang* (6b.4) reads *des*; 2015 Old Go-mang Lhasa (5b.5) reads *de'i.*

[f] 2011 BDRC *bla brang,* 6b.5; 2015 Old Go-mang Lhasa, 5b.5.

[g] *dbyangs can ma;* Anubhūti's *Sarasvatī's Sūtra on Grammar, sde dge, sgra mdo, se,* 1b.4.

[h] 2011 BDRC *bla brang* (6b.6) reads *zhig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (5b.6) reads *gcig*.

infused vowel does not exist] does not entail [that this explanation in *Sarasvatī's Sūtra* is not logically feasible] because the names, words, and syllables of the systems of manifest knowledge and grammar are not the same. Otherwise, it [absurdly] follows that non-manifest sound[a] as [postulated by] the Sāṃkhyas exists because you have [incorrectly] accepted this.

[གསལ་བྱེད་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་[b]མེད་ན་དབྱངས་ཅན་མ་ལས། དབྱངས་ཉམས་པ་གསལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པས་]མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་དང་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་གྲངས་ཅན་ལྟར་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་སྒྲ་ཞིག་[c]ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་[L7a]ཕྱིར།

Therefore, as stated in Anubhūti's *Sarasvatī's Sūtra on Grammar:*[d]

> That which is devoid of a vowel should be connected with the subsequent [items having a vowel].

the explanation above is given mainly in terms of the formation of the writing of the forms of syllables.[e]

དེས་ན་སྒྲ་མདོ་ལས། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་དྲངས་ཞེས་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་ཡི་གེའི་གཟུགས་བྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

---

[a] *mngon par mi gsal ba'i sgra.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (6b.6) reads *zhig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (5b.6) reads *gcig.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (6b.6) reads *zhig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (5b.7) reads *gcig.*

[d] Anubhūti's *Sarasvatī's Sūtra on Grammar*, *sde dge, sgra mdo, se*, 2a.2. Jam-yang-shay-pa's reading of this sūtra differs slightly from the translation in *sde dge, sgra mdo, se*, 2a.2: *dbyangs kyis dman pa pha rol tu yang dag par sbyar ro//*; Jam-yang-shay-pa's citation reads: *dbyangs kyis dman pa pha rol tu drangs.*

[e] *yi ge'i gzugs bri sgrub.*

9. About this formulation, someone says:[a] It follows that such a *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition is sound (*sgra*) because you have accepted [that such a *Compilation of Valid Cognition* is speech (*ngag*) in the continuum of that person]. If you accept [that such a *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition is sound (*sgra*)], it follows that such a person is [currently] reciting in speech the *Compilation of Valid Cognition* because you have accepted [that such a *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition is sound].

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོར་ཡུལ་གྱི་ཀུན་བཏུས་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། [དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏུས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པ་]འདོད་པའི་ཕྱིར། [དེ་འདྲའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོར་ཡུལ་གྱི་ཀུན་བཏུས་སྒྲ་ཡིན་པར་]འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཀུན་བཏུས་ལ་ངག་འདོན་བྱེད་བཞིན་པར་ཐལ། [དེ་འདྲའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོར་ཡུལ་གྱི་ཀུན་བཏུས་སྒྲ་ཡིན་པར་]འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་

Our response: [That such a *Compilation of Valid Cognition* that is the object of mental repetition is sound] does not entail [such a person is (currently) reciting in speech the *Compilation of Valid Cognition*].

Well then, it [absurdly] follows that there is no way for such a person to perform mental repetition regarding what oneself and others told last year because [according to you] whatever is speech that is an object of mental repetition of that [person] must necessarily be this [person's] own utterance on this occasion. You have asserted the three spheres [that is, the sign (*rtags khas langs pa*), the opposite of "thesis" of the consequence (*bsal ba'i bzlog phyogs khas langs pa*), and the entailment between them (*khyab pa khas langs pa*)].

[དེ་འདྲའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོར་ཡུལ་གྱི་ཀུན་བཏུས་སྒྲ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཀུན་བཏུས་ལ་ངག་འདོན་བྱེད་བཞིན་པས་]མ་ཁྱབ། འོ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་རང་གཞན་གྱི་ལོ་སྔ་མར་སྨྲས་པ་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཚུལ་མེད་པར་

[a] 2011 BDRC *bla brang,* 7a.1; 2015 Old Go-mang Lhasa, 5b.7.

ཐལ། དེའི་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ངག་ལ་སྐབས་འདིའི་[a]རང་ངག་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས།

This also refutes well that there exists a common locus of the *Compilation of Valid Cognition* and consciousness [that is to say, something that is the *Compilation of Valid Cognition* and consciousness].

འདིས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་གོ །

10. Also, someone says:[b] It follows that on this occasion of the Sūtra School the *Compilation of Valid Cognition* is a nonassociated compositional factor[c] because Vasubandhu's *Treasury of Manifest Knowledge* says,[d] "[A bundle of doctrine] is included among forms or compositional factors."

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་

Our response: [That Vasubandhu's *Treasury of Manifest Knowledge* says, "(A bundle of doctrine) is included among forms or compositional factors,"] does not entail [that on this occasion of the Sūtra School the *Compilation of Valid Cognition* is a nonassociated compositional factor] because [the passage quoted above] means that:

- Proponents of the Great Exposition assert that the entity of a bundle

[a] 2011 BDRC *bla brang* (7a.3) reads *'di'i*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6a.2) reads *de'i.*

[b] 2011 BDRC *bla brang,* 7a.3; 2015 Old Go-mang Lhasa, 6a.3.

[c] *ldan min 'du byed.*

[d] Vasubandhu's *Treasury of Manifest Knowledge*, *sde dge, mngon pa, ku*, 3a.1. Jam-yang-shay-pa's reading of this stanza differs slightly from the *sde dge* translation, which is found in *sde dge, mngon pa, ku*, 3a.1: *gzugs* ***dang*** *'du byed dag tu 'dus//*; Jam-yang-shay-pa's citation reads: *gzugs* ***sam*** *'du byed dag tu 'dus//.* The Sanskrit is found in P. Pradhan, *Abhidharmakośabhāṣyam of Vasubandhu*, Tibetan Sanskrit Works Series Vol. VIII (Patna: K. P. Jayaswal Research Institute, 1975), 17.7 (I. 25d): *rūpasaṃskārasaṃgrahaḥ//.*

of doctrine[a] is form since it is sound, which has a natures of names, words, and syllables,

- but Proponents of Sūtra assert that it is a nonassociated [compositional factor, which is a nominal, imputed existence] since [it has only a secondary existence deriving from] the imputation of "aggregate" to a collection-generality,[b] a composite of names, words, and syllables.

མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཕུང་གི་ངོ་བོ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་[c]མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་ཚོགས་སྤྱི་ལ་ཕུང་པོར་བཏགས་པས་ན་ལྡན་མིན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

Therefore, "name-generality" (*ming spyi*) is not, for instance, generality of names,[d] or meaning-generality of name,[e] [or anything like those]; instead, it is a collection-generality of names (*ming gi tshogs spyi*). Hence, nowadays, it appears that grammarians are translating this as "public property" (*spyi bungs*),[f] but if [the meanings of] meaning-generality (*don spyi*), sound-generality[g] (*sgra spyi*), collection-generality (*tshogs spyi*), and type-generality (*type spyi*) are not individually known, then you will not understand anything more than mere term-generalities on the occasion of the debate about the existence or nonexistence of an ox-generality[h] and the explanation that a forest and so forth do not substantially existent due to being a generality.[i] Hence, do not make guesses!

---

[a] *chos phung gi ngo bo,* or "entity of a pile of doctrine."

[b] *tshogs spyi.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (7a.4) reads *bas*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6a.4) reads *ba'i.*

[d] *ming gi spyi.*

[e] *ming gi don spyi;* that is, a generic image of name.

[f] *spyi bungs su bsgyur.*

[g] Or, term-generality.

[h] *ba spyi.* As in, for instance, the contradictory consequence flung by a Buddhist at a Vaisheṣhika according to Jam-yang-shay-pa (Hopkins, *Meditation on Emptiness,* 449) :

> It follows that the subject, the ox-generality that is a permanent thing (*ba spyi rtag dngos*), does not pervade its many particular instances because of being a partless unity.

[i] That is, a collection-generality.

དེས་ན་མིང་སྤྱི་ཞེས་པ་མིང་གི་སྤྱི་དང་མིང་གི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པས་ད་ལྟ་སྒྲ་པས་སྤྱི་བྱངས་སུ་བསྒྱུར་སྣང་ཞིང་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་སྤྱི་དང་ཚོགས་སྤྱི་དང་རིགས་སྤྱི་དག་སོ་སོར་མ་ཕྱེས་ན། བ་སྤྱི་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་སྐབས་དང་ནགས་ཚལ་སོགས་སྤྱི་ཡིན་པས་རྫས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་དག་གི་སྒྲ་སྤྱི་ལས་མི་གོ་བས་འོལ་[a]ཚོད་[L7b]མ་བྱེད་ཅིག །

11. Also regarding the purpose [of the treatise], Tibetan elders versed or not versed in scripture who assert that all conceptuality is demonic say:[b] Dharmakīrti's Seven Treatises, such as the *Commentary [on Valid Cognition]* and so forth, are not needed for those seeking liberation because since they are treatises on logic,[c] they are outside the scriptural collections of Inner [Buddhist] Knowledge.[d]

དགོས་པ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་མ་སྦྱང་གི་བོད་རྒན་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བདུད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་སྡེ་བདུན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་སྟེ། རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་[e]ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

Our response: Well then, it [absurdly] follows that whatever is logic must be logic merely posited by conceptual imputation by Outer [non-Buddhist]

[a] 2011 BDRC *bla brang* (7a.6) reads *'ol*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6a.6) reads *ol.*

[b] 2011 BDRC *bla brang,* 7b.1; 2015 Old Go-mang Lhasa, 6a.6.

[c] *rtog ge.*

[d] *nang rig pa'i sde snod.*

[e] 2011 BDRC *bla brang* (7b.1) reads *sde snod*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6a.7) reads *mdo sde.*

teachers such as Dvaipāyana[a] [alias Vyāsa] and so forth because [according to you] whatever is logic necessarily is not needed for those seeking liberation and whatever is a treatise on logic necessarily is not [a treatise on] Inner [Buddhist] Knowledge. You [incorrectly] have accepted the sign [which is that whatever is logic necessarily is not needed for those seeking liberation and whatever is a treatise on logic necessarily is not (a treatise on) Inner (Buddhist) Knowledge].

འོ་ན། རྟོག་གེ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གླིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པས་རྟོག་པས་[b][G6b]བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་རྟོག་གེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟོག་གེ་ཡིན་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བས་ཁྱབ་པ་དང་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ནང་རིག་[c]མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། [རྟོག་གེ་ཡིན་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བས་ཁྱབ་པ་དང་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ནང་རིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་]རྟགས་ཁས།

If you [incorrectly] accept [that whatever is logic must be logic merely posited by conceptual imputation by Outer (non-Buddhist) teachers such as Dvaipāyana (alias Vyāsa) and so forth], it [absurdly] follows that the subject, each of the three analytical awarenesses [engaged in] hearing, thinking, and meditation that are means of ascertaining the mode of subsistence, emptiness, [attained] at or before the supreme mundane qualities level of the Great Vehicle path of preparation[d] in those who previously did not have Lesser Vehicle realization, is logic by mere conceptual imputation by Outer [non-Buddhist] teachers because of being logic.

[རྟོག་གེ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གླིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་རྟོག་གེ་ཡིན་དགོས་པར་]འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་

---

[a] *gling skyes*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (7b.2) reads *rtog pas;* 2015 Old Go-mang Lhasa (6a.7) reads *rtogs*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (7b.3) reads *rig;* 2015 Old Go-mang Lhasa (6b.1) reads *rigs*.

[d] *theg chen gyi sbyor lam chos mchog*.

མན་ཆད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་དཔྱོད་བྱེད་བློ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། བྱིས་པའི་སྟོན་པས་[a]རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་རྟོག་གེར་ཐལ་[b]། རྟོག་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

It follows [that each of the three analytical awarenesses (engaged in) hearing, thinking, and meditation that are means of ascertaining the mode of subsistence, emptiness, (attained) at or before the supreme mundane qualities level of the Great Vehicle path of preparation in those who previously did not have Lesser Vehicle realization are logic] because of being analytical awarenesses of suchness in the continuum of childish, that is, common beings. You have asserted the three spheres [that is, the reason (*rtags khas langs pa*), the opposite of "thesis" of the consequence (*bsal ba'i bzlog phyogs khas langs pa*), and the entailment between them (*khyab pa khas langs pa*)]. It is easy [to establish] the reason.

[ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་དཔྱོད་བྱེད་བློ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་རྟོག་གེ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། བྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། རྟགས་སླ།

[Being analytical awarenesses of suchness in the continuum of childish, that is, common beings] entails [that each of the three analytical awarenesses (engaged in) hearing, thinking, and meditation that are means of ascertaining the mode of subsistence, emptiness, (attained) at or before the supreme mundane qualities level of the Great Vehicle path of preparation in those who previously did not have Lesser Vehicle realization are logic] because all analytical awarenesses dependent upon evidential reason in the continuum of those who have not directly perceived the mode of subsistence, suchness, are logic,

[བྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་ཡིན་ན་རྟོག་གེ་ཡིན་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (7b.4) reads *pas*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6b.2) reads *pa'i.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (7b.4) reads *thal*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6b.2) reads *thal lo.*

པས་]ཁྱབ་སྟེ། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

because Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* says:[a]

> It is asserted that logic is dependent on [scriptures],
> Indefinite, not covering over [all objects],
> Conventional, wearying, and
> The support of childish beings.

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད། ། ཅེས་[b]དང་།

and in its commentary, Vasubandhu says:[c]

> Logic, which is [doctrinal] support for those who do not realize suchness, is indeed dependent on certain scriptures.

and so forth,

དེའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྟོག་གེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལུང་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་[d]པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོགས་དང་།

and Sthiramati, in his *Explanation of (Vasubandhu's) "Commentary on the*

---

[a] Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras, mdo sde rgyan, sde dge, sems tsam, phi,* 2b.2. The Sanskrit is found in S. Lévi, *Mahāyāna-Sūtrālaṃkāra, Exposé de la Doctrine du Grand Véhicule* (Reprint, Kyoto: Rinsen Book, 1983), 5.10-11 (I.12a-c): *niśrito 'niyato 'vyāpī sāṃvṛtaḥ khedavān api/ bālāśrayo matas tarkas* [...]//.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (7b.5) reads *ces*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6b.4) reads *zhes.*

[c] Vasubandhu's *Commentary on the Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam, phi*, 132a.5. The Sanskrit is found in Lévi (5.12): *adṛṣṭasatyāśayo hi tarkaḥ kaṃcid* āgamaniśrito bhavati/* (**kaścid* Lévi; read *kaṃcid* in accordance with Nonin *et al.* 2009: 62).

[d] 2011 BDRC *bla brang* (7b.6) reads *brten*; 2015 Old Go-mang Lhasa (6b.5) reads *rten.*

'Differentiation of the Middle and the Extremes',*"* describes logic as three-fold by saying:[a]

> Logicians[b] are [classified into three types:] those who are capable of conceptual thought, those who are capable of elimination, and those who make erroneous treatises in dependence upon the teachings of the One-Gone-Thus.

དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བློ་བརྟན་གྱིས། རྟོག་གེ་པ་དག་ནི་རྟོག་པ་དང་སེལ་ནུས་པ་དག་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་[L8a]རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྟོག་གེ་ལ་གསུམ་བཤད་པ་དང་།

and concerning the mention of "reasoner"[c] in Dignāga's *Autocommentary on the "Examination of Objects of Observation,"*[d] Vinītadeva says in his *Explanatory Commentary:*[e]

> As for those who prefer the convention "reasoner,"[f] reasoner (*gtan tshigs pa*) is a synonym of logician (*rtog ge pa*).

དམིགས་བརྟག་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་པ་དག་ནི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུལ་ལྷས་མཛད་པ་ལས། གང་དག་

---

[a] Sthiramati's *Explanation of (Vasubandhu's) "Commentary on the 'Differentiation of the Middle and the Extremes',"* *sde dge, sems tsam, bi*, 251b.3-4. The Sanskrit is found in R. Pandeya, *Madhyānta-vibhāga-śāstra.* (Delhi: Motilal Banarsidass, 1971), 98.9-10: *tārkikās tūhāpohasamarthās tathāgatapravacanasamāśrayeṇāviparīta*-[*śāstrapraṇetā-raḥ*]*/ (*Sanskrit restoration suggested by Pandeya).

[b] *rtog ge ba dag.*

[c] *gtan tshigs pa dag.*

[d] Dignāga's *Autocommentary on the "Explanation of Objects of Observation," sde dge, tshad ma, ce*, 87a.3-4. Jam-yang-shay-pa's citation considerably differs from the *sde dge* edition, which reads: *gtan tshigs* ***yod pa dang med*** *pa dag ni* [...]; Jam-yang-shay-pa's citation reads: *gtan tshigs pa dag ni* [...].

[e] Vinītadeva's *Explanation of (Dignāga's) "Autocommentary on the 'Explanation of Objects of Observation'," sde dge, tshad ma, zhe*, 184b.3-4.

[f] Jam-yang-shay-pa's citation reads: *gang dag gtan tshigs kyi tha snyad* ***'dod pa*** *de dag ni*; *sde dge* edition reads: *gang dag gtan tshigs kyi tha snyad* ***'dogs pa*** *de dag ni*, which means "those who use a logical terminology."

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་པ་དག་སྟེ་རྟོག་གེ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept [that each of the three analytical awarenesses (engaged in) hearing, thinking, and meditation that are means of ascertaining the mode of subsistence, emptiness, (attained) at or before the supreme mundane qualities level of the Great Vehicle path of preparation in those who previously did not have Lesser Vehicle realization are logic by mere conceptual imputation by Outer [non-Buddhist] teachers], it absurdly follows that Other-Schools' Dvaipāyana and so forth have the capability of teaching the presentation of hearing, thinking, and meditating on the profound reality of emptiness of duality![a] Because [according to you] those are posited by their own wish. You have asserted the three spheres [that is, the reason (*rtags khas langs pa*), the opposite of "thesis" of the consequence (*bsal ba'i bzlog phyogs khas langs pa*), and the entailment between them (*khyab pa khas langs pa*)].

[ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་དཔྱོད་བྱེད་བློ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་རྟོག་གེ་ཡིན་པར་]འདོད་ན། གཞན་སྡེའི་གླིང་སྐྱེས་སོགས་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ནུས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་དེས་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས།

[That those are posited by their own wish] entails [that Other-Schools' Dvaipāyana and so forth have the capability of teaching the presentation of hearing, thinking, and meditating on the profound reality of emptiness of duality] but you cannot accept [that Other-Schools' Dvaipāyana and so forth have the capability of teaching the presentation of hearing, thinking, and meditating on the profound reality of emptiness of duality] because the meaning of the following passages is established:

[a] *gnyis stong gi zab mo'i de nyid.*

Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* says:[a]

> Therefore, it [that is, the Great Vehicle] is not its object.

and its commentary [by Vasubandhu] says:[b]

> Therefore, it [that is, the Great Vehicle] is not an object of logic.

and Dharmakīrti's *Commentary [on Valid Cognition]* says:[c]

> Since what arises from method and its causes are hidden phe-
> nomena,
> It is difficult to explain those [four noble truths].

[དེ་དག་དེས་འདོད་པས་བཞག་ན་གཞན་སྡེའི་གླེང་སློང་སོགས་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ནུས་ཡོད་པས་]ཁྱབ་ཅིང་། [གཞན་སྡེའི་གླེང་སློང་སོགས་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ནུས་ཡོད་པར་]འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་[d]ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱུ་ལྐོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

12. Furthermore, someone says:[e] Whoever is a logician (*rtog ge pa*) necessarily is not a yogin (*rnal 'byor pa*), ***and thinks:*** Whatever is logic (*rtog ge*) necessarily is not yoga (*rnal 'byor*).

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་རྟོག་གེ་པ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པས་

[a] Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam*, *phi,* 2b.2. The Sanskrit is found in Lévi (5.11): *tasyāto viṣayo na tat//* (I.12d).

[b] Vasubandhu's *Commentary on the Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam*, *phi*, 132a.6. The Sanskrit is found in Lévi (5.15-16): *ato na tarkasya tad viṣayaḥ/.*

[c] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.132cd. The Sanskrit is found in Miyasaka (114.5): *parokṣopeyataddhetos tadākhyānaṃ hi duṣkaraṃ//.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (8a.3) reads *ma yin no*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7a.1) reads *ma yin.*

[e] 2011 BDRC *bla brang,* 8a.4; 2015 Old Go-mang Lhasa, 7a.2.

ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། རྟོག་གེ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྨྲས་པ་

Our response: It follows that these assertions, in accordance with those assertions [mentioned] earlier (61) [that Dharmakīrti's Seven Treatises are not needed for those seeking liberation], are not logically feasible because the term "logic" (*rtog ge*) is used for both "reason" (*gtan tshigs*) and "conceptual consciousness" (*rtog pa*), and also "logicians" (*rtog ge pa*) have two—those dwelling only on the level of logic (*rtog ge'i sa tsam*) and those dwelling on the level of meditation (*sgom pa'i sa*). It follows [that the term "logic" (*rtog ge*) is used for both "reason" (*gtan tshigs*) and "conceptual consciousness" (*rtog pa*), and also "logicians" (*rtog ge pa*) have two—those dwelling only on the level of logic (*rtog ge'i sa tsam*) and those dwelling on the level of meditation (*sgom pa'i sa*)] because Vasubandhu's *Commentary on the Differentiation of the Middle and the Extremes* says,[a] "Logicians, that is, those who are engaged in investigation."

དེ་[b]སྔར་ལྟར་འདོད་པ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་གེའི་སྒྲ་གཏན་ཚིགས་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་། རྟོག་གེ་པ་ལ་ཡང་རྟོག་གེའི་ས་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། སྒོམ་[c]པའི་ས་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། [རྟོག་གེའི་སྒྲ་གཏན་ཚིགས་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་། རྟོག་གེ་པ་ལ་ཡང་རྟོག་གེའི་ས་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་]དེར་ཐལ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་གེ་དཔྱོད་པ་ཅན་དག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

[a] Vasubandhu's *Commentary on the Differentiation of the Middle and the Extremes, sde dge, sems tsam, bi*, 12b.4. Jam-yang-shay-pa's citation differs slightly from the *sde dge* edition, which reads: *rtog ge pa spyod yul can dag*; Jam-yang-shay-pa's citation reads: *rtog ge dpyod pa can dag ste*. The Sanskrit found in Pandeya (97.17-18) reads: *yat satāṃ yuktārthapaṇḍitānāṃ tārkikāṇāṃ pramaṇatrayaṃ niśrityopapattisādhanayuktyā prasiddhaṃ vastu/*. As noted by Pandeya (97, n. 1), *mīmāṃsakānām* may be added after *tārkikāṇām* in accordance with the Tibetan version.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (8a.4) reads *de*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7a.2) reads *dang*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (8a.5) reads *sgom*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7a.3) reads *bsgom*.

[That Vasubandhu's *Commentary on (Maitreya's) "Differentiation of the Middle and the Extremes"* says,[a] "Logicians, that is, those who are engaged in investigation"] entails [that the term "logic" (*rtog ge*) is used for both "reason" (*gtan tshigs*) and "conceptual consciousness" (*rtog pa*), and also "logicians" (*rtog ge pa*) have two—those dwelling only on the level of logic (*rtog ge'i sa tsam*) and those dwelling on the level of meditation (*sgom pa'i sa*)] because the [Tibetan] dual particle *dag* indicates such, and it is reasonable to take "logicians" as a brief indication, and "those who are engaged in investigation" as an extensive explanation, because that very text also says:[b]

> Also, because [some logicians] dwell on the level of logic, and [others] dwell on the level of meditation, they are of two aspects; therefore, [Vasubandhu] says "logicians" [in the plural, not in the singular].

[དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་གེ་དཔྱོད་པ་ཅན་དག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ན་རྟོག་གེའི་སྒྲ་གཏན་ཚིགས་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་། རྟོག་གེ་པ་ལ་ཡང་རྟོག་གེའི་ས་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་]ཁྱབ་སྟེ། དག་ཅེས་པའི་[c]གཉིས་ཚིག་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་། འདིའི་རྟོག་གེ་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཅན་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་[d]ལས། དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་གེའི་ས་

[a] Vasubandhu's *Commentary on (Maitreya's) "Differentiation of the Middle and the Extremes," sde dge, sems tsam*, *bi*, 12b.4. Jam-yang-shay-pa's citation differs slightly from the *sde dge* edition, which reads: *rtog ge pa spyod yul can dag*; Jam-yang-shay-pa's citation reads: *rtog ge dpyod pa can dag ste*. The Sanskrit found in Pandeya (97.17-18) reads: *yat satāṃ yuktārthapaṇḍitānāṃ tārkikāṇāṃ pramaṇatrayaṃ niśrityopapattisādhanayuktyā prasiddhaṃ vastu/*. As noted by Pandeya (97, n. 1), *mīmāṃsakānām* may be added after *tārkikāṇām* in accordance with the Tibetan version.

[b] Not Vasubandhu's *Commentary on (Maitreya's) "Differentiation of the Middle and the Extremes"* as Jam-yang-shay-pa's "that very text" suggests, but actually Sthiramati's *Explanation of (Vasubandhu's) "Commentary on (Maitreya's) 'Differentiation of the Middle and the Extremes'," sde dge, sems tsam*, *bi*, 251b.2-3. The Sanskrit is found in Pandeya (98.6-7): *tārkikā ye mīmāṃsakāḥ/ pūrvasya vyākhyānā*[*śayasya paścān nirdeśoktiḥ*]*/ (*Sanskrit restoration suggested by Pandeya).

[c] 2011 BDRC *bla brang* (8a.6) reads *pa'i*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7a.4) reads *pas*.

[d] As is indicated two notes above, the quote is found in Sthiramati's *Explanation of*

དང་། སྒོམ་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

Sthiramati's *Explanation of (Vasubandhu's) "Commentary on (Maitreya's) 'Differentiation of the Middle and the Extremes'"* says:[a]

> Logicians are those who are engaged in investigation; with the intention of speaking of the former, the latter phrase [alone] is mentioned.

And furthermore, since the word *tarka*—the [Sanskrit] equivalent for *rtog ge* ("logic")—is used for both conceptual consciousness (*rtog pa*) and reason (*gtan tshigs*), the assertion that whatever is logic is not necessary for seeking liberation is a spoon removing the eyes of liberation[b] because the four retentions[c] that are [attained at the level of] forbearance of Great Vehicle path of preparation,[d] and moreover the five hundred meditative stabilizations and so forth described on the occasion of the [Great Vehicle] path of preparation all are of the nature of conceptual consciousnesses.

[དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་]དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྟོག་གེ་པ་དག་ནི་གང་དག་་[L8b]དཔྱོད་པ་ཅན་དག་སྟེ། སྔ་མ་བསྟན་པར་བསམ་ནས་ཚིག་ཕྱི་མ་བཤད་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། རྟོག་གེའི་སྐད་དོད་ཏརྐ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀར་འཇུག་པས། རྟོག་གེ་ཡིན་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་པའི་མིག་འབྱིན་པའི་ཐུར་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པར་གྱུར་པའི་གཟུངས་བཞི་དང་གཞན་ཡང་

(Vasubandhu's) "Commentary on (Maitreya's) 'Differentiation of the Middle and the Extremes'."

[a] Sthiramati's *Explanation of [Vasubandhu's] Commentary on the Differentiation of the Middle and the Extremes*, *sde dge*, *sems tsam*, *bi*, 251b.5-6. The Sanskrit is found in Pandeya (98.12-13): *te ca tarkabhūmau bhāvanābhūmau ca vyavasthitatvād* [*dvividhāḥ/ tasmāt tārkikā ity ucyanta iti*]*/ (*Sanskrit restoration suggested by Pandeya).

[b] *thar pa'i mig 'byin pa'i thur ma.*

[c] *gzungs bzhi.*

[d] *theg chen gyi sbyor lam bzod pa.*

སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་ཧིང་འཛིན་ལྷ་བརྒྱ་སོགས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

13. Furthermore, someone says:[a] It follows that whoever is a Superior does not depend on even any logic because Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* says:

> [Logic] is asserted as to be depended upon, for childish beings.[b]

ཡང་ཁ་ཅིག འཕགས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་གེ་གང་ལའང་མི་རྟེན་[c]པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱིས་པ་ལ་ནི་རྟེན་[d]པར་འདོད། །ཅེས་[e]གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་

Our response: [That Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* says, "[Logic] is asserted as to be depended upon, for childish beings,"] does not entail [that whoever is a Superior does not depend on even any logic] because it means that whoever depends [solely] on logic analyzing the ultimate is necessarily a childish being.

[མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱིས་པ་ལ་ནི་རྟེན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་གེ་གང་ལའང་མི་རྟེན་པས་ཁྱབ་པས་]མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་[f]པའི་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་[g]པ་ལ་བྱིས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept the root [consequence that whoever is a Superior does not depend on even any logic], it [absurdly] follows that it is

---

[a] 2011 BDRC *bla brang,* 8a.4; 2015 Old Go-mang Lhasa, 7b.1.

[b] That is, "Logic is asserted as a support for childish beings."

[c] At the end of this debate in this same statement 2011 BDRC *bla brang* (9a.3) reads *brten*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.7) reads *rten,* whereas here both read *rten.*

[d] The *dpe bsdur ma* edition lists *brten* in the *snar thang,* which accords with Jam-yang-shay-pa's explanation of the meaning below.

[e] 2011 BDRC *bla brang* (8b.4) reads *ces*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.1) reads *zhes.*

[f] 2011 BDRC *bla brang* (8b.4) reads *dpyad*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.1) reads *bshad.*

[g] 2011 BDRC *bla brang* (8b.4) reads *brten*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.2) reads *rten.*

not that even Hearer Superiors, except for some who simultaneously [abandon objects of abandonment],[a] in most cases rely on spiritual instructions of a master even in their final lifetime in mundane existence as is said in sūtra:[b]

> The thorough release of Hearers proceeds in accordance with [a master's] words.

because [according to you] they do not depend on evidential reasons based on believable [that is to say, authoritative] scriptures and so forth. You have come to accept the sign [which is that they do not depend on evidential reasons based on believable (that is to say, authoritative) scriptures and so forth].

[འཕགས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་གེ་གང་ལའང་མི་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་]ཆ་བར་འདོད་ན། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་ཕྱིར་[c]འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཅིག་[d]ཅར་བ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

If [you correctly say that the reason which is that they do not depend on evidential reasons based on believable (that is to say, authoritative) scriptures and so forth] is not established, it [absurdly] follows that those [Hearer Superiors do not depend on evidential reasons based on believable (that is to say, authoritative) scriptures and so forth] because [according to you] they do not depend on reasoning. It [absurdly] follows [that they do

---

[a] *cig car ba.*

[b] *Questions of King Dharaṇīshvara, 'phags pa gzungs kyi dbang phyug rgyal pos zhus pa'i mdo* (*dharaṇīśvararājaparipṛcchasūtra*), in *bka' 'gyur* (*lha sa*, 148), BDRC W26071.57:310-641 (Lhasa: zhol bka' 'gyur par khang, [194-]); in *bka' 'gyur* (*sde dge par phud*, 147), BDRC W22084.57:285-486 (Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1976-1979), 267b.3, *sgra **rjes** 'gro*. Thanks to Jules Levinson for the note.

[c] Correcting *sgra **spyir** 'gro* in 2011 BDRC *bla brang* (8b.4) and 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.2) to *sgra **phyir** 'gro* in accordance with Jam-yang-shay-pa's *dbu ma chen mo* 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.3); see the previous note for the preferable *sgra **rjes** 'gro* in the zhol bka' 'gyur par khang edition of the sūtra.

[d] 2011 BDRC *bla brang* (8b.5) reads *cig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.2) reads *gcig*.

not depend on reasoning] because of being Superiors. You have asserted the three spheres of self-contradiction.

[དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་མི་རྟེན་པ་]མ་གྲུབ་ན། [ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་]དེ་དག་ཆོས་ཅན། [ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་མི་རྟེན་པ་]དེར་ཐལ། རྟོག་གེ་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། [རྟོག་གེ་ལ་མི་བརྟེན་པ་]དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

Furthermore, it [absurdly] follows that:

1. the explanation that even on the occasion of the fifth [Bodhisattva] ground they learn calculation, logic, and so forth
2. the explanation in Maitreya’s *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* (XII.60ab) that without having become skilled in the five branches of science [that is, internal science, science of reason, grammar, medicine, and mechanical arts], it is impossible, even for the highest Superior, to attain omniscience
3. the explanation in Shāntideva’s *Engaging in the Bodhisattva Deeds,*[a] “There is nothing that is not to be learned by the children of the Victor,” and
4. the explanation that all ten Bodhisattva Superiors on the ten grounds listen to doctrine from many Buddhas

are not logically feasible because despite being Bodhisattva Superiors even though they do not need to rely on logic, reasons, to comprehend the ultimate, [according to you] they do not need to depend on correct evidential reasons [that are gained by] hearing and thinking in order to comprehend the limitless stages of the path. It [absurdly] follows [that despite being Bodhisattva Superiors even though they do not need to rely on logic, reasons, to comprehend the ultimate, they do not need to depend on correct evidential reasons (that are gained by) hearing and thinking in order to comprehend the limitless stages of the path] because [according to you] whoever is a Superior does not depend on even any logic. You have asserted the three spheres of self-contradiction.

---

[a] Shāntideva’s *Engaging in the Bodhisattva Deeds, sde dge, dbu ma*, *la*, 14a.4. The Sanskrit is found in P. L. Vaidya, *Bodhicaryāvatāra of Śāntideva with the Commentary Pañjikā of Prajñākaramati* (Darbhanga: The Mithila Institute, 1960), 76.20: *na hi tad vidyate kiṃcid yan na śikṣyaṃ jinātmajaiḥ/* (V.100ab).

གཞན་ཡང་ས་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩེས་དང་གཏན་ཚིགས་སོགས་སློབ་པར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་རིག[a]པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན་འཕགས་པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས[b]མི་སློབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ས་བཅུའི་བྱང་འཕགས་བཅུ་ཀས་སངས་རྒྱས་དུ་མ་ལ་ཆོས་ཉན་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་གཞལ་བ་རྟོག་གེ་སྡེ་གཏན་ཚིགས་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། ཇི་སྙེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་གཞལ་བ་རྟོག་གེ་སྡེ་གཏན་ཚིགས་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། ཇི་སྙེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་གེ་གང་ལའང་མི་བརྟེན[c]པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

14. Furthermore, someone says:[d] The five branches of science [that is, internal science, science of reason, grammar, medicine, and mechanical arts] are within each other mutually exclusive, and among the five, internal science [that is, Buddhist philosophy] and science of reason are mutually exclusive.

[a] 2011 BDRC *bla brang* (8b.6) reads *rig;* 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.4) reads *rigs.*
[b] 2011 BDRC *bla brang* (9a.1) reads *kyi*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.5) reads *kyi.*
[c] 2011 BDRC *bla brang* (9a.3) reads *brten*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.7) reads *rten.*
[d] 2011 BDRC *bla brang,* 9a.3; 2015 Old Go-mang Lhasa, 7b.7.

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རིག་[a]གནས་ལྔ་ནང་པན་ཚུན་འགལ་ཟེར་བ་དང་[རིག་གནས་]དེ་ལྔའི་ནང་[གི་ནང་དོན་]རིག་[b][པ་]དང་གཏན་ཚིགས་རིག་[c]པ་འགལ་ཟེར་རོ། །

Our response: It [absurdly] follows that the subjects, Nāgārjuna's Collections of Reasonings[d] such as the *Fundamental Treatise on the Middle Called "Wisdom"*[e] and so forth, and Maitreya's *Great Vehicle Treatise on the Sublime Continuum*[f] and *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* as well, are not internal science because of being treatises on the science of reason. You have asserted [that being treatises on the science of reason] entails [not being internal science].

རྩ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཚོགས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཡང་ཆོས་ཅན། ནང་རིག་[g]མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་རིག་[h]པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་ནང་རིག་མ་ཡིན་པས་]ཁྱབ་པ་ཁས།

The reason [which is that Nāgārjuna's Collections of Reasonings such as the *Fundamental Treatise on the Middle Called "Wisdom"* and so forth, and Maitreya's *Great Vehicle Treatise on the Sublime Continuum* and *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* as well are treatises on reason] is established because of being treatises that prove selflessness and the stages of the path from the approach of reasons for proof and repudiation.

རྟགས་[རྩ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཚོགས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཏན་ཚིགས་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (9a.3) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (7b.7) reads *rigs*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (9a.4) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.1) reads *rigs*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (9a.4) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.1) reads *rigs*.

[d] *rigs tshogs*.

[e] *rtsa she*.

[f] *rgyud bla ma*.

[g] 2011 BDRC *bla brang* (9a.4) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.1) reads *rigs*.

[h] 2011 BDRC *bla brang* (9a.4) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.1) reads *rigs*.

རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་]གྲུབ་སྟེ།[a] སྒྲུབ་དང་སྲུན་འབྱིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྒོ་ནས་བདག་མེད་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

Since Nāgārjuna's Collections of Reasonings are renowned as such, there is no need to prove the point; and also, Maitreya's *Great Vehicle Treatise on the Sublime Continuum* says:[b]

> Because [Buddhahood] has a nature without beginning,
> Middle, or end, it is said to be uncompounded.
> Because of having the quiescent body of attributes,
> It is said to be spontaneous.

and so forth,

དེ་ལྟར་དུ་རིགས་ཚོགས་གྲགས་ཆེ་བས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། ། སོགས་དང་།

and furthermore, the same text explains plenty of reasons from beginning to end, like:[c]

> Because of being vast, without number,
> Not an object of logic,
> Unique, and having abandoned predispositions,
> Respectively [the Nature Body] is unfathomable and so forth.

proving by means of five reasons respectively that the good qualities of

---

[a] Correcting 2011 BDRC *bla brang* (9a.4) which is missing *rtags grub ste/* in accordance with 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.2).

[b] Maitreya's *Great Vehicle Treatise on the Sublime Continuum* (I.6), *sde dge, sems tsam, phi*, 55a.1-2. The Sanskrit is found in E. H. Jonston, *The Ratnagotravibhāga Mahāyānottaratantraśāstra* (Patna: Bihar Research Society, 1950), 8.1-2: *anādimadhyanidhanaprakṛtatvād asaṃskṛtam/ śāntadharmaśarīratvād anābhogam iti smṛtam//.*

[c] Maitreya's *Great Vehicle Treatise on the Sublime Continuum* (I.48), *sde dge, sems tsam, phi*, 64a.7. The Sanskrit is found in Jonston (87.5-6): *udāratvād agaṇyatvāt tarkasyāgocaratvataḥ/ kaivalyād vāsanocchitter aprameyādayaḥ kramāt//.*

the Nature Body are unfathomable, uncountable, inconceivable, unequaled, and completely pure,

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་བགྲང་མེད་ཕྱིར[a]། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། ། ཞེས་[b]རྟགས་ལྔས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་གྲངས་མེད་དང་བསམ་མེད་དང་མཉམ་མེད་དང་དག་པའི་མཐར་[c]ཐུག་ལྟར་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་མང་པོ་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་དང་།

and this statement in Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* proves by means of signs and so forth, together with dispelling objections, that the *One Hundred Thousand Stanza [Perfection of Wisdom Sūtra]* and so forth are the word of the Buddha and, starting with this, makes explanations by means of reasons from beginning to end:[d]

> Because of (1) not being prophesied beforehand, (2) arising together,
> (3) Not being in the sphere of activity [of logicians], (4) being established,
> (5) If existent, existing but if not existing, [both] not existing,
> (6) Being an antidote, and (7) being other than literal.[e]

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (9a.6) reads *rgya che'i phyir dang bgrang med phyir*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.2-3) reads *rgya che'i rang grangs med pa'i phyir.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (9b.1) reads *zhes*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.4) reads *zhes sogs*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (9b.1) reads *mthar*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8a.5) reads *mtha'.*

[d] Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam, phi,* 2a.4. The Sanskrit is found in Lévi (3.5-6): *ādāv avyākaraṇāt samapravṛtter agocarāt siddheḥ/ bhāvābhāve 'bhāvāt pratipakṣatvād rutānyatvāt//* (I.7).

[e] Ngag-wang-pal-dan's *Annotations for (Jam-yang-shay-pa's) "Great Exposition of Tenets"* (BDRC W5842.1, *dngos, cha,* 7.4) comments:

> Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* says that the Great Vehicle was spoken by Buddha:

because, for example, on this occasion with "not prophesied beforehand,"

---

1. because if that were not the case and some later ones interfered with the holy doctrine [by putting forward a fake Great Vehicle], Buddha would have prophesied this beforehand, but he did not, and
2. because the Great Vehicle and Lesser Vehicle arose simultaneously and were not newly made by some later beings, and
3. because since the profound and vast doctrine is not in the sphere of activity of logicians, it is not possible for some later logicians to have newly set it forth, and
4. because if some later ones set it forth upon having become fully enlightened, that perforce establishes that this is Buddha word, and
5. because if the Great Vehicle exists, it is perforce established that the Great Vehicle scriptural collections are Buddha's word since there is no Great Vehicle other than this, but if the Great Vehicle does not exist, the Lesser Vehicle also would not exist, whereby it is not suitable to make a differentiation between Great Vehicle and Lesser Vehicle scriptural collections as to being or not being Buddha's word, and
6. because when this Great Vehicle is meditatively cultivated, transformation into non-conceptual pristine wisdom serves as an antidote to all afflictive emotions, and
7. because it is not suitable, upon having taken [Buddha's word] to be literal, to say that [a particular sūtra] is not Buddha's word by reason of not being literal.

ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཕྱིས་འགའ་ཞིག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔར་ལུང་སྟོན་དགོས་པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ནི་རྟོག་གེ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། ཕྱིས་རྟོག་གེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བཤད་མི་ནུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཕྱིས་གཞན་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་དེས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྣོད་འདི་བཀའ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མེད་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ནུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འདི་བསྒོམས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ནས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མི་ནུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

Adapted from Hopkins, *Maps of the Profound,* 197-198.

by means of the sign that [the Buddha] did not prophesy beforehand that they will cause damage to his teachings, it sets out a nature sign[a] for establishing that the *One Hundred Thousand Stanza [Perfection of Wisdom Sūtra]* and so forth do not damage the [Buddha's] teachings, and similarly, it makes explanations from the beginning to the end from the approach of [signs that are] nonobservations of a pervader,[b] observations of what is contradictory with a pervader,[c] and so forth, because in commentary on this, Vasubandhu says:[d]

> For those wrongly oriented [about this], in order to establish that it is the word of the Buddha, [Maitreya composes] a stanza with distinct reasons: "Because of not being prophesied beforehand," and so forth.

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་བྱུང་། །སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྒྲ་གཞན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འབུམ་སོགས་བཀར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་རྩོད་སྤོང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་ཅིང་འདི་ནས་བརྩམས་ཏེ་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་སྔར་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱིས། འབུམ་སོགས་བསྟན་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོགས་

---

[a] *rang bzhin gyi rtags.*

[b] *khyab byed ma dmigs pa.*

[c] *khyab byed 'gal dmigs.*

[d] Vasubandhu's *Commentary on (Maitreya's) "Ornament for the Great Vehicle Sūtras," sde dge, sems tsam, phi*, 130b.3-4. The Sanskrit is found in Lévi (3.4-5): *vipratipannās tasya buddhavacanatva-prasādhanārthaṃ kāraṇavibhājyam ārabhya ślokaḥ/ ādāv avyākaraṇāt* [...]/.

ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་།

Regarding the manner in which signs are demonstrated, see Cha-pa Chö-kyi-seng-ge's[a] *Commentary on (Maitreya's) Ornament for the Great Vehicle Sūtras, Illumination of Sunshine;*[b] if though [a text] makes explanation in this manner, you still do not posit it as a text on the science of reason, then there would no way of positing [a text on the science of reason].

རྟགས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་འགྲེལ་པ་ཉི་འོད་སྣང་བར་བལྟ་ལ་འདི་
ལྟར་བཤད་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་རིག་[c]པའི་གཞུང་དུ་མི་འཇོག་ན་
དེའི་འཇོག་ཚུལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

Furthermore, it is very easy to realize not only that the assertion that the five branches of science are included within mechanical arts and that the five branches of science are mutually exclusive is internally contradictory, but also that the assertion that [the five branches of science] are treatises teaching the categories of logic and that internal science [that is, Buddhist philosophy] is not contained in them is internally contradictory.

གཞན་ཡང་རིག་[d]གནས་ལྔ་བཟོ་རིག་པར་འདུ་བ་དང་རིག་[e]
གནས་ལྔ་འགལ་བར་འདོད་པ་ནང་འགལ་བར་མ་ཟད་རྟོག་གེའི་
ཚིག་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་

[a] *phywa pa chos kyi seng ge*, 1109–1169.

[b] *'grel pa nyi 'od snang ba.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (9b.6) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8b.2) reads *rigs*.

[d] 2011 BDRC *bla brang* (9b.6) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8b.2) reads *rigs*.

[e] 2011 BDRC *bla brang* (9b.6) reads *rig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8b.2) reads *rigs*.

རིག་མི་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སློ། །

15. Furthermore, certain older Tibetans say:[a] Since Dignāga's *Aphorisms* [that is, his *Compilation of Valid Cognition*] and Dharmakīrti's Seven Treatises were composed for the sake of overcoming objections by [non-Buddhist] Forders, they are not needed in a region where there are no Forders because the *[Introduction to] the Two Truths* by the Elder [Atisha] says:[b]

> [Debate about] direct perception and inference is not needed.
> It was done by learned scholars
> For the sake of overcoming objections by others.

ཡང་བོད་རྒན་ལ་ལ་ན་རེ། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒོལ་བ་བཟློག་ཕྱིར་[c]བྱས་པ་ཡིན་པས་མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་མི་དགོས་ཏེ། ཇོ་བོའི་བདེན་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་[d]དགོས་པ་མེད། །ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་

Our response: [That the *Introduction to the Two Truths* says this] does not entail [that Dignāga's *Compilation of Valid Cognition* and Dharmakīrti's Seven Treatises are not needed in a region where there are no Forders] because this [statement that these texts are not needed] has the *purpose* of being for the sake of abandoning the timidity of some having low intelligence [causing them to shy away from engaging in these topics], and has as its *thought* that in the Consequence School the two valid cognitions comprehending the own-character[e] of this [Sūtra School] are not needed.[f]

---

[a] 2011 BDRC *bla brang,* 10a.1; 2015 Old Go-mang Lhasa, 7b.7.

[b] Atisha's *Introduction to the Two Truths, sde dge, dbu ma*, *a*, 72b.3. Jam-yang-shay-pa's reading differs slightly from the canonical translation found in *sde dge, dbu ma, a*, 72b.3: *mngon sum rjes dpag dgos pa med// mu stegs rgol ba bzlog pa'i phyir// mkhas pa rnams kyis byas pa yin//*; Jam-yang-shay-pa reads *pha rol* ("others") for *mu stegs* ("Forders").

[c] 2011 BDRC *bla brang* (10a.2) reads *bzlog phyir*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8b.4) reads *bzlog pa'i phyir.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (10a.2) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8b.4) reads *'phags.*

[e] Establishment by way of the object's own character.

[f] *'di'i rang mtshan 'jal ba'i tshad ma gnyis.*

[རྗེ་བོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་གསུངས་ན་མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་མི་དགོས་པས་]མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་དགོས་པ་[a]བློ་དམན་འགའ་ཞིག་གི་ཞུམ་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་འདིའི་རང་མཚན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་མི་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept the root [consequence that Dignāga's *Compilation of Valid Cognition* and Dharmakīrti's Seven Treatises are not needed in a region where there are no Forders], this is a powerful abandonment of the doctrine. And, well then, it [absurdly] follows that in a region where there are no Forders it is not necessary to repudiate the conceived objects of the sixteen artificial views[b] apprehending the opposites of the sixteen [aspects of the four truths] such as impermanence and so forth because artificial views are superimposed by tenets. You have asserted [that that artificial views are superimposed by tenets] entails [that in a region where there are no Forders it is not necessary to repudiate the conceived objects of the sixteen artificial views apprehending the opposites of the sixteen (aspects of the four truths) such as impermanence and so forth].

རྩ་བར་[མདོ་དང་སྡེ་བདུན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒོལ་བ་བཟློག་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན་པས་མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་མི་དགོས་པ་]འདོད་ན། ཆོས་སྤོང་རླབས་ཅན་[c]ཡིན་ཅིང་། འོ་ན། མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་བཟློག་ཟླར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བཏགས་ན་མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་

---

[a] Correcting *dgongs pa* in 2011 BDRC *bla brang* (10a.3) to *dgos pa* in accordance with 2015 Old Go-mang Lhasa (8b.5).

[b] *lta ba kun btags*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (10a.3-4) reads *chos spong rlabs can*; 2015 Old Go-mang Lhasa (8b.5) reads *chos spongs brlabs can*.

ཕྱོགས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་བཟློག་ཟླར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་དགོས་པས་]ཁྱབ་པ་ཁས།

If you [incorrectly] accept [that in a region where there are no Forders it is not necessary to repudiate the conceived objects of the sixteen artificial views apprehending the opposites of the sixteen (aspects of the four noble truths) such as impermanence and so forth], it follows that it is not necessary to abandon those sixteen artificial views because you have [incorrectly] accepted [that in a region where there are no Forders it is not necessary to repudiate the conceived objects of the sixteen artificial views apprehending the opposites of the sixteen (aspects of the four noble truths) such as impermanence and so forth. That in a region where there are no Forders it is not necessary to repudiate the conceived objects of the sixteen artificial views apprehending the opposites of the sixteen (aspects of the four noble truths) such as impermanence and so forth] entails [that it is not necessary to abandon those sixteen artificial views] because without repudiating the conceived objects of these there is no way to overcome those [artificial views] in the manner of removing an external thorn, because Dharmakīrti's *Commentary [on Valid Cognition]* says:[a]

[a] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.222a-c. The Sanskrit is found in Miyasaka (32.10-11): *adūṣite 'sya viṣaye na śakyaṃ tasya varjanam// prahāṇir icchādveṣāder guṇadoṣānu-bandhinaḥ//.* Cited in *Great Treatise,* vol. 3, 335; Napper, *Dependent-Arising and Emptiness,* 169 and 290. With brackets from *Four Interwoven Annotations,* vol. 2, 756.1, Jeffrey Hopkins' translation of II.222-223ab is:

> Without repudiating [through reasoning] the [conceived] object [of the apprehension of self]
> This [apprehension of self] cannot be abandoned [by meditating on the self as having defects and so forth].
> The abandonment of desire, hatred, and so on
> Which are [generated due to being] related with [perceived] advantages [of happiness] and disadvantages [of unhappiness]
>
> Is through not seeing those [advantages and disadvantages] in objects [in accordance with how they are apprehended by desire, hatred, and so forth, that is, through properly seeing that those do not exist],
> Not through external ways [as when removing a thorn that has pierced the body].

Tsong-kha-pa comments:

Without repudiating the objects of these,
It is impossible to abandon those.
[The method of abandoning desire, anger and so forth] that are associated with good qualities and bad qualities
[Consists in not seeing its object having such qualities in that way].

[མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་བཟློག་ཟླར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་དགོས་པ་]འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་སྤངས་མི་དགོས་པར་ཐལ། [མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་བཟློག་ཟླར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་དགོས་པ་]འདོད་པའི་ཕྱིར། [མུ་སྟེགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་བཟློག་ཟླར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་དགོས་ན་དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་སྤངས་མི་དགོས་པས་]ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚེར་མ་དབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཟློག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་[a]བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། ། ཞེས་སོགས་[b]གསུངས་པའི་ཕྱིར།

When an external object of abandonment such as a thorn that has pierced oneself is removed, it can be removed from the root with a needle, for instance, without depending on [a process of] repudiating [that is, realizing the non-existence of] the object as it is apprehended. However, when an internal mental object of abandonment is abandoned, it is not done this way. Rather, it must be abandoned through seeing the nonexistence of the object as it is apprehended by, for instance, the apprehension of self.

Adapted from Jeffrey Hopkins, *Tsong-kha-pa's Final Exposition of Wisdom* (Ithaca: Snow Lion Publications, 2008), 54.

[a] 2011 BDRC *bla brang* (10a.6) reads *spong*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.1) reads *spongs*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (10a.6) reads *zhes sogs*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.1) reads

If you [incorrectly] accept [that it is not necessary to abandon those sixteen artificial views]:

1. it [absurdly] follows that it is not necessary to attain the path of seeing of any of the three vehicles, and
2. it [absurdly] follows that the detailed explanations of the sixteen aspects, such as impermanence and so forth, in many sūtras and treatises such as Āryadeva's *Four Hundred Stanzas*[a] and so on are purposeless, and
3. it [absurdly] follows that it is reasonable to abandon the explanations in the *Teachings of Akṣhayamati Sūtra*[b] and so forth that if, delineating the path to liberation and omniscience even every day by means of hundreds of pure reasonings, you think upon them, you will have irreversible, firm predispositions to attain liberation and omniscience and will accumulate limitless collections of merit and wisdom, and
4. it [absurdly] follows that it is not that even if foolish ones, not knowing the meaning, practice asceticism for an eon for the sake of the mistaken liberation and path like the Nirgranthas[c] (Jainas), the merit and predispositions of those with sharp faculties in each moment thinking [about the path] in such a manner does not come, and
5. it [absurdly] follows that in consideration of such a difference even Dharmakīrti was not intent on analytical meditation on the path and the reasoning for liberation and omniscience as explained in the *Commentary*

because you have [incorrectly] accepted [that it is not necessary to abandon those sixteen artificial views].

[དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་སྤང་མི་དགོས་པར་]འདོད་ན། ཐེག་གསུམ་གང་གི་ཡང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་[d]སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐར་པ་དང་

zhes.

[a] *bzhi brgya.*

[b] *blo gros mi zad pa.*

[c] *gcer bu pa.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (10b.1) reads *bzhi brgya*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.1) reads *bzhi brgya pa.*

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་རིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཉེ་མ་རེ་རེ་ལའང་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བསམ་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལས་[a]བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་གསོག་[b]པར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་ལས་བཤད་པ་རྣམས་སྤྲངས་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་རྣོན་གྱིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བསམ་པའི་བསོད་ནམས་དང་བག་ཆགས་ནི་ལྷུན་པོ་དོན་མི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གཅེར་བུ་པ་ལྟར་ཐར་པ་དང་ལམ་འཁྲུལ་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་བསྐལ་[c]བར་བྱས་ཀྱང་མི་འོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དང་རིགས་པ་དཔྱད་སྒོམ་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ[d]། [དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་བཅུ་དྲུག་སྤང་མི་དགོས་པར་]འདོད་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept [those consequences], you will contradict many such as:

- the explanations in Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* of the mode of release by hearing and so forth the twelve branches of high sayings and the differences between Great and Lesser Vehicles,
- the explanation about the purpose of Dharmakīrti's treatises,

and so forth.

[a] 2011 BDRC *bla brang* (10b.2) reads *la*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.3) reads *las*.
[b] 2011 BDRC *bla brang* (10b.2) reads *mtha' yas sog*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.3) reads *mtha' yas pa sogs*.
[c] 2011 BDRC *bla brang* (10b.3) reads *bskal*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.4) reads *skal*.
[d] 2011 BDRC *bla brang* (10b.4) reads *thal*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.5) reads *thal lo*.

འདོད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་[a]གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གྲོལ་ཚུལ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་[b]དང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར།

By these we have refuted also the idea expressed by many Tibetans, sagacious and foolish, that although it helps in investigating high sayings, there is no great purpose in studying this treatise [Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*].

The meaning of these [points] should be known at length in the high sayings of Tsong-kha-pa and his spiritual sons such as Khay-drub-ge-leg-pal-sang's *Commentary on the Difficult Points in (Dharmakīrti's) Seven Treatises: Clearing Away Mental Darkness* and so forth.

འདིས་ནི་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་གླེན་དུ་མས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སྦྱངས་ན་གསུང་རབ་ལྟ་རྟོག་ལ་ཕན་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་སྙམ་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་སྡེ་བདུན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

[a] 2011 BDRC *bla brang* (10b.4) reads *gyis*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.6) reads *gyi.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (10b.4) reads *theg pa che chung gi khyad par*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9a.6) reads *theg pa che chung khyad par.*

b. Our own system {5 parts}

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི།

This has five parts: the body of the treatise, its subject matter, its purpose, its essential purpose, and the relationship [among these].

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དང་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་དང་འབྲེལ་བ་ལྔ་ལས།

1) The body of the treatise

Both "valid cognitions" that are part of the titles "*Compilation of Valid Cognition*" and "*Commentary on Valid Cognition*" are imputed [or metaphorical] "valid cognition" because both are taken to be a treatise on valid cognition. It follows [that both are taken to be a treatise on valid cognition] because "valid cognition" in the former [Dignāga's *Compilation of Valid Cognition*] is taken as treatises on valid cognition such as the *Gate of Reasoning*[a] and so forth, and "valid cognition" in the latter [Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*] is taken as Dignāga's *Compilation of Valid Cognition*.

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་བཏགས་[b]པ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། [གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པ་]དེར་ཐལ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་སྒོ་སོགས་ནི་སྔ་མ[ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཞེས་པ]འི་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ནི་ཕྱི་མ[ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པ]འི་ཚད་མ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

Furthermore, in the "valid cognitions" that are explicitly indicated by these two ["valid cognitions" that are part of the titles "*Compilation of Valid Cognition*" and "*Commentary on Valid Cognition*"] there are also the

---

[a] *rigs sgo;* Shaṅkarasvāmin's *Gate of Reasoning* (Tibetan tradition attributes it to Dignāga), Peking, *mdo 'grel*, *ce.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (11a.1) reads *btags*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9b.1) reads *brtags.*

two, the [Buddha's] word and the treatises that are it [that is, means of valid cognition] because—the treatises have already been explained—the [Buddha's] word third turning of the wheel of doctrine is the root text, and [these two works] are commentaries on it, because Gyal-tshab Dar-ma-rin-chen's *Explanation* says:[a]

> Valid cognition is a consciousness newly realizing the two truths [that is, ultimate and conventional truths]. Also, the term "valid cognition" indicates the high sayings and Dignāga's *Compilation* in which it [valid cognition] is discussed. Because of commenting on their thought, [Dharmakīrti's text] is called *Commentary.*

ཡང་འདི་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་མ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡང་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་བཤད་ཟིན། བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་རྩ་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་པ་གཉིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་དང་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡང་ཚད་མའི་སྒྲས་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

"Logic" includes both conceptual awarenesses and reasons because both reasons and conceptual awarenesses analyzing in dependence upon reasons are logic.

རྟོག་གེ་ཞེས་པ་ལ་བློ་རྣམ་རྟོག་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་རྣམས་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་[b]པའི་དཔྱོད་བློ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་རྟོག་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

"Treatises on logic" (*rtog ge'i bstan bcos*) and "treatises on the science of

---

[a] Gyal-tshab Dar-ma-rin-chen's *Explanation of (Dharmakīrti's) "Commentary on (Dignāga's) 'Compilation of Valid Cognition'": Unerring Illumination of the Path to Liberation*, *Zhol*, *cha*, 3a.1-2.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (11a.4) reads *brten*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9b.4) reads *rten.*

reason" (*gtan tshigs rig pa'i bstan bcos*) are equivalent.[a] There are four possibilities as regards those [treatises on logic or treatises on the science of reason] and the treatises on Inner [Buddhist] science (*nang rig pa'i bstan bcos*) because:

1. that which is a treatise on Inner [Buddhist] science alone is, for instance, Guṇaprabha's *Root Aphorisms on Discipline,*[b] and
2. that which is both is, for instance, Nāgārjuna's Collections of Reasonings, Dharmakīrti's Seven Treatises, and Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras,* and
3. that which is a treatise on logic alone is, for instance, Akṣhapāda's teachings on the sixteen categories of logic, and
4. that which is neither [a treatise on logic nor a treatise on Inner (Buddhist) science] is, for instance, Vāgbhaṭa's *Eight Branches of Medical Treatment.*[c]

རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་གཅིག་ལ། དེ་དང་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་མིན་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། ནང་རིག་ཁོ་ན་[རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པ་]འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། [རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ནང་རིག་]གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་རིགས་ཚོགས་དང་སྡེ་བདུན་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་གེ་ཁོ་ནའི་ཡིན་[ནང་རིག་མ་ཡིན་]པ་རྐང་མིག་གི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། [རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནང་རིག་]གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྨན་དཔྱད་[d]ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

2) The Subject Matter of the Treatise

The subject matter of this treatise [the *Commentary on Valid Cognition*] exists because it delineates all topics upon including all the high sayings

---

[a] *don gcig.*

[b] *'dul ba mdo rtsa.*

[c] *sman dpyad yan lag brgyad pa.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (11a.6) reads *dpyad*; 2015 Old Go-mang Lhasa (9b.6) reads *spyad.*

of the Victor in the two, the interpretable and the definitive, and in the paths to liberation and omniscience, because in its second chapter it explains all topics upon inclusion in the paths to liberation and omniscience; in the third chapter, it explains [all topics] upon inclusion in the interpretable and definitive; the former [first] chapter explains those topics differentiating between the two—correct reasons, the means of ascertaining those topics by oneself, and quasi-reasons, and the fourth chapter explains the correct way to teach those topics to others, and the quasi-way to teach those topics to others.

བསྟན་བཅོས་[ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དྲང་ངེས་གཉིས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་བསྡུས་ཏེ། དོན་ཀུན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པ་འདིར་དེ་དག་གི་དོན་ཀུན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད། ལེའུ་གསུམ་པར་དྲང་ངེས་སུ་བསྡུས་ནས་བཤད་ཅིང་། ལེའུ་སྔ་མས་དོན་དེ་དག་རང་གིས་[a]ངེས་ཐབས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་དང་ལེའུ་བཞི་པས་དོན་དེ་དག་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

It follows [that in its second chapter it explains all topics upon inclusion in the paths to liberation and omniscience; in the third chapter, it explains (all topics) upon inclusion in the interpretable and definitive; the former (first) chapter explains those topics differentiating between the two—correct reasons, the means of ascertaining those topics by oneself, and quasi-reasons, and the fourth chapter explains the correct way to teach those topics to others, and the quasi-way to teach those topics to others], because it chiefly explains the four correct categories of logic as means of ascertaining those topics by oneself and others, and explains the four quasi-categories of logic, upon treating them as opposing positions, in order to eliminate places of deviance,[b] that is, oneself and others making mistakes about those topics.

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (11b.2) reads *gis*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10a.1) reads *gi.*

[b] *gol sa.*

[ལེའུ་གཉིས་པ་འདིར་དེ་དག་གི་དོན་ཀུན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད། ལེའུ་གསུམ་པར་དྲང་ངེས་སུ་བསྡུས་ནས་བཤད་ཅིང་། ལེའུ་སྔ་མས་དོན་དེ་དག་རང་གིས་ངེས་ཐབས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་དང་ལེའུ་བཞི་པས་དོན་དེ་དག་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་]ངེར་ཐལ། དོན་དེ་དག་རང་གཞན་གྱིས་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་ཡང་དག་བཞི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་། དོན་དེ་དག་ལ་རང་གཞན་འཁྲུལ་བའི་གོལ་ས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་ལྟར་སྣང་བཞི་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

It follows [that the first chapter chiefly explains the four correct categories of logic as means of ascertaining those topics by oneself and others, and explains the four quasi-categories of logic, upon treating them as opposing positions, in order to eliminate places of deviance, that is, oneself and others making mistakes about those topics] because in accordance with the statement in (Dignāga's) *Gate of Reasoning*:[a]

> Direct perception and inference
> Together with their quasi-categories are for the sake of one's own understanding.
> Proof and refutation
> Together with their quasi-categories are for the sake of others' understanding.

from among the eight categories of logic:

- the first two lines ("Direct perception and inference together with their quasi-categories are for the sake of one's own understanding") speak of the two, correct direct perception and correct inference: (1) valid inference, an awareness ascertaining an obscure object as its object of

[a] Shaṅkarasvāmin's *Gate of Reasoning* (Tibetan tradition attributes it to Dignāga), *Peking, mdo 'grel*, *ce*, 180b.3. The Sanskrit is found in M. Tachikawa, "A sixth-century manual of Indian logic (A Translation of the *Nyāyapraveśa*)," in *Journal of Indian Philosophy* 1 (1971): 140: *sādhanaṃ dūṣaṇaṃ caiva sābhāsaṃ parasaṃvide/ pratyakṣam anumānaṃ ca sābhāsaṃ tv ātmasaṃvide//.*

comprehension and (2) valid direct perception, an awareness ascertaining a manifest object; and [these lines] accordingly say that in order to eliminate places of deviance two quasi-categories need to be known: (3) quasi-inference such as quasi-inference generated in dependence upon a sign for proving a permanent self by others' schools and (4) quasi-direct perception;

- furthermore, the last two lines ("Proof and refutation together with their quasi-categories are for the sake of others' understanding") speak of the two, (5 and 6) correct proof statement and correct refutation, branches generating realization in others of that which has been ascertained by oneself; and [these lines] accordingly say that in order to eliminate places of deviance two quasi-categories are explained: others' schools' (7) quasi-proof-statement and (8) quasi-refutation.

[དོན་དེ་དག་རང་གཞན་གྱིས་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་ཡང་དག་བཞི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་། དོན་དེ་དག་ལ་རང་གཞན་འཁྲུལ་བའི་གོལ་ས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་ལྟར་སྣང་བཞི་ཕྱོགས་སྦྱར་བྱས་ནས་བཤད་པ་]དེར་ཐལ། རིགས་སྒོ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག[a] །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རིག་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ལས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས[b]་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ་མངོན་རྗེས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། གོལ་ས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་སྡེའི་བདག་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག[c]་ལྟར་སྣང་སོགས་རྗེས་

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (11b.4) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10a.3) reads *dpags*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (11b.4) reads *kyis*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10a.4) reads *kyi.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (11b.5) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10a.5) reads *dpags.*

དཔག་[a]ལྟར་སྣང་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གིས་ངེས་ནས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གཉིས་དང་། གོལ་ས་བཅད་པའི་ཕྱིར་གཞན་སྡེའི་སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གཉིས་བཤད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[A) Eight Categories of Logic]

Let us summarize these topics and explain clearly. It follows that with respect to the subject, objects of knowledge, the eight categories of logic are needed as means for ascertaining objects of comprehension for oneself and others because:

1. as means for ascertaining objects of comprehension for oneself the four—correct direct perception and correct inference and quasi-direct perception and quasi-inference—are needed, and
2. as branches generating realization in others the two, correct proof statement and correct refutation, and in order to eliminate places of deviance the two, quasi-proof-statement and quasi-refutation, need to be known.

འདི་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསལ་བར་བཤད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་མངོན་རྗེས་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བཞི་དགོས་པ་གང་ཞིག གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྒྲུབ་ངག་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གཉིས་དང་། གོལ་ས་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་ངག་དང་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (11b.5) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10a.5) reads *dpags.*

སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

The first sign [which is that as means for ascertaining objects of comprehension for oneself the four—correct direct perception and correct inference and quasi-direct perception and quasi-inference—are needed] is established because realization by oneself of two hidden phenomena is contingent on correct inference, and that also is contingent on its support, a valid reason, and the three modes of a correct sign also are established by direct perception or must finally meet back to what is established by direct perception.

[རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་མངོན་རྗེས་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བཞི་དགོས་པ་]རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གིས་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡང་དག་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་རག་ལས་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའམ་མཐར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཐུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

It follows [that the three modes of a correct sign also are established by direct perception or must finally meet back to what is established by direct perception] because if it were not so and the [three] modes of the [sign] were entirely reliant on reasons as a means of proof, then having become endless, there would be the fallacies of (1) the nonestablishment of any object of proof and means of proof and (2) the correspondence of the means of proof and the object to be proved,[a] because of being like, for example, the nonstatement of a proof for the proof of fire as existing on a smoky pass by means of the sign "smoke," and the nonstatement of a proof for most cases of signs of nonobservation.

[རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའམ་མཐར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཐུག་དགོས་པ་]དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེའི་ཚུལ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྟོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་སོང་

[a] The fallacy of resorting to a means of proof that itself is an object to be proved.

ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཕལ་ཆེར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

It follows [that if it were not so and the (three) modes of the (sign) were entirely reliant on reasons as a means of proof, then having become endless, there would be the fallacies of (1) the nonestablishment of any object of proof and means of proof and (2) the correspondence of the means of proof and the object to be proved] because correct direct perception and inference are thus necessary for realizing hidden phenomena that are one's own object of comprehension, and when one follows after those two, one is not deceived, whereas, that being so, since when one follows after an awareness that is quasi-direct perception or quasi-inference, which are not correct awarenesses, one is deceived, the two—quasi-direct perception and quasi-inference—are set forth in order to eliminate places of deviance in the path, because there are many statements of this, such as, for example, Khay-drub Ge-leg-pal-sang's *Commentary on Difficult Points of the Seven Treatises: Clearing Away Mental Darkness*[a] which says:[b]

> Furthermore, whether [topics] abide or do not abide in fact in accordance with how they are delineated by oneself is contingent upon whether the delineating awareness has or has not become correct. Concerning this, the nondefective awareness ascertaining hidden phenomena is inference, and the nondefective awareness ascertaining manifest phenomena[c] is valid direct perception; hence, it is said that valid cognition is twofold, direct perception and inference, and also if one follows after other awarenesses, one will be deceived, due to which the two, quasi-direct perception and quasi-inference, are set forth as branches eliminating places of deviance in the path.

---

[a] *sde bdun gyi dka' 'grel yid kyi mun sel,* also called *tshad ma sde bdun gyi rgyan yid kyi mun sel.*

[b] *Zhol, tha,* 8b.2-4 (*sde dge* 5501) .

[c] *mngon gyur.*

[དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེའི་ཚུལ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྟོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་སོང་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་]དེར་ཐལ། རང་གིས་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་རྗེས་ཡང་དག་དེ་ལྟར་དགོས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་[a]ན་མི་བསླུ་ལ། དེ་ལྟར་ན་[b]བློ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་མངོན་རྗེས་ལྟར་སྣང་གི་བློ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་སླུ་བར་འགྱུར་བས་ན་ལམ་གྱི་གོལ་ས་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་རྗེས་ལྟར་སྣང་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་[c]ཕབ་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ནི་གཏན་ལ་འབེབ་[d]བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་སོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྐྱོན་མེད་རྗེས་དཔག་[e]དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྐྱོན་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། བློ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་སླུ་བར་འགྱུར་བས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མངོན་རྗེས་ལྟར་སྣང་གཉིས་གསུངས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (12a.6) reads *'brang*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10b.4) reads *'brangs*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (12a.6) reads *de ltar*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10b.4) reads *de ltar na*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (12b.1) reads *la*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10b.5) reads *las*.

[d] 2011 BDRC *bla brang* (12b.1) reads *'beb*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10b.5) reads *'bebs*.

[e] 2011 BDRC *bla brang* (12b.2) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (10b.5) reads *dpags*.

As for the second root sign [which is that as branches generating realization in others the two, correct proof statement and correct refutation, and in order to eliminate places of deviance the two, quasi-proof-statement and quasi-refutation, need to be known], it follows that not only from the approach of debate but also from the approach of exposition, it is necessary to know also as branches generating realization in others the two, correct proof statement and correct refutation, and in order to eliminate places of deviance those two, quasi-proof-statements and quasi-refutations because whether in the context of exposition or debate:

1. in order to clear away unidirectional wrong conceptualizations in another's [mental] continuum it is necessary to demonstrate refutations or consequences showing contradictions in those [places of deviance], and
2. in order to clear away doubt having qualms in two possibilities—regarding the similar class and the dissimilar class[a]—it is necessary to demonstrate correct proof statements, and in order to eliminate places of deviance regarding those two it is necessary to know the two, quasi-refutations and quasi-proof-statements.

[གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྒྲུབ་ངག་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གཉིས་དང་། གོལ་ས་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་]རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་རྩོད་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཟད་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་སྒྲུབ་ངག་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གཉིས་དང་གོལ་ས་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་[སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་]དེ་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཤེས་དགོས་པར་ཐལ། འཆད་རྩོད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པའི་སུན་འབྱིན་ནམ་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་དགོས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་

---

[a] The right and wrong positions.

སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་ཞིང་[a]། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོལ་ས་གཅད་[b]པའི་ཕྱིར་དུ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དང་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

It follows [that whether in the context of exposition or debate:

1. in order to clear away unidirectional wrong conceptualizations in another's (mental) continuum it is necessary to demonstrate refutations or consequences showing contradictions in those (places of deviance), and
2. in order to clear away doubt having qualms in two possibilities—regarding the similar class and the dissimilar class—it is necessary to demonstrate correct proof statements, and in order to eliminate places of deviance regarding those two it is necessary to know the two, quasi-refutations and quasi-proof-statements]

because:

- as long as one cannot see contradictions in one's assertions, one cannot eliminate unidirectional superimpositions,
- and also without ascertaining the positive and negative concomitances between the sign and the predicate of the proposition, doubt suspecting that the sign is present in the dissimilar class, and so forth, is not overcome, whereby the two correct [that is, correct refutations and correct proof statements, are needed,
- and if the two quasi [that is, quasi-refutations and quasi-proof-statements] are not ascertained, the two correct [that is, correct refutations and correct proof statements] are not ascertained as proper, because it is like if, for example, these two [that is, quasi-refutations and quasi-proof-statements] for establishing sound's permanence are not ascertained as quasi, the two correct [that is, correct refutations and correct proof statements] that are stated wishing to prove sound as impermanent will not serve as proper.

[འཆད་རྩོད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པའི་སུན་འབྱིན་ནམ་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་དགོས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (12b.5) reads *shing*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11a.2) reads *zhing*.
[b] 2011 BDRC *bla brang* (12b.5) reads *gcad*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11a.2) reads *gcod*.

སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོལ་ས་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དང་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་]དེར་ཐལ། རང་གི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་བར་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ལྡོག་ལ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་ངེས་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སོགས་མི་ལྡོག་པས་ཡང་དག་གཉིས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་གཉིས་ལྟར་སྣང་དུ་མ་ངེས་ན་ཡང་དག་གཉིས་ཡང་དག་ཏུ་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལྟར་སྣང་དུ་མ་ངེས་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཏུ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་བཀོད་པའི་ཡང་དག་གཉིས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

For, Khay-drub Ge-leg-pal-sang's *Commentary on Difficult Points of the Seven Treatises: Clearing Away Mental Darkness* says:[a]

> The latter four—the correct and the quasi—are set out as branches of generating realization in another upon having ascertained it by oneself. Among them:
>
> - [proper] refutations are demonstrated in order to diminish the grandeur (*dpal*) of unidirectional wrong conceptualizations [in another's mental continuum],
> - [proper] proof statements are set out in order to remove doubt having qualms in two possibilities, and
> - the two quasi [quasi-refutations and quasi-proof-statements] are set out in order to eliminate places of deviance.

ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། རང་གིས་[b]ངེས་ནས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་བཞི་

[a] *Zhol, tha,* 8b.4-6.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (13a.1) reads *gis*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11a.5) reads *gi.*

གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་
དཔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སུན་འབྱིན་བསྟན་ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་
དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་[a]བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་ངག་གསུངས་ཤིང་[b]།
གོལ་ས་བཅད་པའི་ཕྱིར་ལྟར་སྣང་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

[B) The Sequence of Direct Perception and Inference]

With respect to the sequence [of direct perception and inference], since the explanation here in Dharmakīrti's *Commentary* [initially of reasons, the basis of inference,] and the explanation in Dharmakīrti's *Ascertainment [of Valid Cognition]*[c] and *Drop of Reasoning*[d] and in Dignāga's *Compilation of Valid Cognition* initially of direct perception differ, one might think that one of these two modes of explanation is not logically feasible.
[མངོན་རྗེས་ཀྱི་]གོ་རིམ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་[རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་
ཚིགས་དང་པོར་]བཤད་པ་དང་། རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིགས་[e]དང་
ཚད་མ་མདོའི་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་པ་དག་མི་མཐུན་པས་
བཤད་ཚུལ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་[f]མི་འཐད་པར་འགྱུར་སྙམ་ན།

However, it follows that the fallacies:

- that one of these two [(1) the explanation here in Dharmakīrti's *Commentary* (initially of reasons, the basis of inference,) and (2) the explanation in Dharmakīrti's *Ascertainment of Valid Cognition* and *Drop of Reasoning* and in Dignāga's *Compilation of Valid Cognition* initially of direct perception] is not logically feasible, and

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (13a.3) reads *bsal*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11a.6) reads *gsal*.
[b] 2011 BDRC *bla brang* (13a.3) reads *shing*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11a.6) reads *zhing*.
[c] *rnam nges*.
[d] *rigs thigs*.
[e] 2011 BDRC *bla brang* (13a.3) reads *thig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11a.7) reads *thig*.
[f] 2011 BDRC *bla brang* (13a.4) reads *zhig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11b.1) reads *gcig*.

- that they are mutually contradictory

do not exist because that the initial explanation of direct perception [in Dharmakīrti's *Ascertainment of Valid Cognition* and *Drop of Reasoning* and in Dignāga's *Compilation of Valid Cognition*] is the order of the mode of generation, and the initial explanation [here in Dharmakīrti's *Commentary*] is for the sake of easily understanding valid cognition that is the means of delineation from the approach of having extensively eliminated wrong conceptualization.

[རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དང་པོར་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་པོ་བཤད་པ་]དེ་གཉིས་གང་རུང་མི་འཐད་པ་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་སྐྱོན་དག་མེད་པར་ཐལ། [རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིགས་དང་ཚད་མ་མདོར་]མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། [རྣམ་འགྲེལ་འདིར་]རྗེས་དཔག་[a]གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་[b]བའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

Concerning the sequence, in accordance with the mode of generation and in terms of delineation [of an object], the sequence of teaching first manifest phenomena, then hidden phenomena, and then very obscure phenomena[c] is logically feasible because:

- *after* realizing—from a sign in which the property of the subject is established by direct perception or by a manifest phenomenon that meets back to it [that is, direct perception]—with valid cognition a hidden phenomenon like the four truths which are the principal topics for those who wish to be liberated,
- one must realize with valid cognition very obscure phenomena like the cause and effect relationships generating the various sufferings of bad migrations and the relationships generating the specific particularities

[a] 2011 BDRC *bla brang* (13a.4) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11b.1) reads *dpags*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (13a.5) reads *bsal*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11b.2) reads *gsal*.

[c] *shin tu lkog gyur*.

of gods.[a]

གོ་རིམ་སྐྱེ་ཚུལ་ལྟར་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོར་མངོན་སུམ། དེ་རྗེས་ལྐོག་གྱུར། དེ་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་[b]འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའམ། དེ་ལ་ཐུག་པའི་མངོན་གྱུར་གྱིས་རྟགས་ལས། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེན་བཞི་ལྟ་བུའི་ལྐོག་གྱུར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་ལྷའི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

It follows [that *after* realizing—from a sign in which the property of the subject is established by direct perception or by a manifest phenomenon that meets back to it (that is, direct perception)—with valid cognition a hidden phenomenon like the four truths which are the primary topics for those who wish to be liberated, one must realize with valid cognition very obscure phenomena like the cause and effect relationships generating the various sufferings of bad migrations and the relationships generating the specific particularities of gods] because a scripture teaching the four truths is a correct concordant example[c]—possessing the two, the sign and the predicate of the proposition—for proving, by a sign of [being] a scripture passing a threefold analysis, that a scripture teaching very obscure objects

---

[a] An inferential sign in which the property of the subject should be either what is established by perception or a manifest phenomenon resulting from that which is established by perception; through this inferential sign one can understand by means of a valid cognition the four noble truths and so forth, which are hidden phenomena, and which are the principal topics for those who wish to be liberated; and it is only after this that one can understand by means of a valid cognition the causal relationship between various sufferings of bad migrations and their causes and the causal relationship between rebirth as a particular god and its causes and so forth, which are very obscure phenomena.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (13a.6) reads *bsal*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11b.3) reads *rims.*

[c] *mthun dpe yang dag.*

is non-deceptive with respect to what it teaches,[a] because Dharmakīrti's *Commentary [on Valid Cognition]* says:[b]

> Through thorough ascertainment of just these [teachings]
> On adoption [of true cessations] and discarding [true sufferings] as well as [their respective] methods [or causes, that is, true paths and true origins of suffering respectively,
> It is established that Buddha's word] is non-deceptive with respect to the principal meaning [the four noble truths].
> Therefore, [due to similarity] it is to be inferred that [Buddha's word is non-deceptive] also with respect to other [very obscure topics as well].[c]

and Āryadeva's *Four Hundred Stanzas* says:[d]

> Whoever has generated doubt
> Toward the [very] obscure in Buddha's sayings,
> Will believe only Buddha about these
> Based on [his teaching of the ultimate reality of] emptiness.

because although in practice one initially engages in realizing the doctrines on [the attainment of] high status,[e] the cycle on faith, and then engages in realizing the doctrines on [attainment of] definite goodness,[f] the two self-

---

[a] A sūtra passage that explicitly teaches what is to be discarded and what is to be adopted with respect to the four truths (sufferings and their origins are to be discarded, and cessations and paths are to be adopted) is a correct concordant example that possesses the reason and the predicate in a proof that a sūtra passage teaching very obscure topics is non-deceptive with respect to what it teaches by reason of the fact that it is a scripture devoid of contradiction.

[b] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.217. The Sanskrit is found in Miyasaka (146.22-23): *heyopādeyatattvasya sopāyasya prasiddhitaḥ/ pradhānārthāvisaṃvādād anumānaṃ paratra vā//.*

[c] The bracketed material in the last two lines is drawn from Khay-drub Ge-leg-pal-sang's commentary, 135b.6. The Fourteenth Dalai Lama cites the last two lines in his *The Buddhism of Tibet and The Key to the Middle Way* (London: George Allen and Unwin, 1975; reprint, Ithaca, N.Y.: Snow Lion, 1987), 83.

[d] Āryadeva's *Four Hundred Stanzas*, *sde dge, dbu ma*, *tsha*, 13a.7-b.1. The Sanskrit is found in K. Suzuki, *Sanskrit Fragments and Tibetan Translation of Candrakīrti's Bodhisattvayogācāracatuḥśatakaṭīkā* (Tokyo: The Sankibo Press, 1994), 248.7-8: *buddhokteṣu parokṣeṣu jāyate yasya saṃśayaḥ/ ihaiva pratyayastena kartavyaḥ śūnyatāṃ prati//.*

[e] *mngon mtho*.

[f] *nges legs*.

lessnesses [of persons and of phenomena], it is, as explained above, opposite the order of [philosophical] delineation.

[ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའམ། དེ་ལ་ཐུག་པའི་མངོན་གྱུར་གྱིས་རྟགས་ལས། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེན་བཞི་ལྟ་བུའི་ལྐོག་གྱུར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་ལྟའི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པ་]དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་ལུང་དེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་[a]པའི་ལུང་། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡི། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་[b]པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྐོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་གྱུར་པ[c]། །དེ་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་དང་པོར་མངོན་མཐོའི་ཆོས་དད་པའི་སྐོར་དང་། དེ་རྗེས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་གཏན་ལ་འབེབས་རིམ་ལ་བཟློགས་ནས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

It follows [that although in practice one initially engages in realizing the

[a] 2011 BDRC *bla brang* (13b.1) reads *ston*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11b.5) reads *bston.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (13b.2) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11b.6) reads *dpags.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (13b.3) reads *gyur pa*; 2015 Old Go-mang Lhasa (11b.7) reads *'gyur ba.*

doctrines on (the attainment of) high status, the cycle on faith, and then engages in realizing the doctrines on (attainment of) definite goodness, the two selflessnesses (of persons and of phenomena), it is, as explained above, opposite the order of (philosophical) delineation] because whoever is a correct disputant[a] for the proof—by a sign of [being] a scripture passing a threefold analysis—that a scripture teaching very obscure objects is non-deceptive with respect to what it teaches must necessarily be a person who has already completed analysis of the first two categories objects of comprehension [that is, manifest phenomena and hidden phenomena], because Dharmakīrti's *Commentary [on Valid Cognition]* says:[b]

> That treatise which is not invalidated
> By what is established by reasoning with regard to perceptible objects
> And what is not invalidated by its own words with regard to imperceptible objects,
> Is to be accepted. And thereby analysis occurs.

and it says:[c]

> When the two [types of] objects are [ascertained to be] flawless in this manner,
> Then for one who wishes to adopt the treatise,
> This indeed would be the occasion [to adopt it].

and the Supramundane Victor [Buddha] also says that as in the case of gold that is attested by the three—scorching, cutting, and rubbing—the meanings of his word on very obscure phenomena are to be adopted upon being analyzed and verified by means of the three—direct perception, inference through the power of the fact, and inference through belief:[d]

---

[a] *phyi rgol yang dag.*

[b] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, IV.108. The Sanskrit is found in Miyasaka (178.17-18): *śāstraṃ yat siddhayā yuktyā svavācā ca na bādhyate/ dṛṣṭe 'dṛṣṭe 'pi tad grāhyam iti cintā pravartate //.*

[c] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, IV.50a-c'. The Sanskrit is found in Miyasaka (170.20-21): *tathā viśuddhe viṣayadvaye śāstraparigrahaṃ/ cikīrṣoḥ sa hi kālaḥ syāt* [...]//.

[d] The stanza is cited in Shāntarakṣhita's *Compendium of Principles* (*de kho na nyid bsdus pa'i tshig le'ur byas pa, tattvasaṃgrahakārikā*), XXVI.3343 and 3587. The Sanskrit is found in Dwarikadas Shastri, *Tattvasaṅgraha of Ācārya Shāntarakṣita, with the Commentary "Pañjikā" of Shri Kamalashīla* (Varanasi, India: Bauddha Bharati, 1968), vol. 2, 1115:

> *tāpācchedācca nikaṣāt suvarṇam iva paṇḍitaiḥ/*

Like gold [that is acquired] upon being scorched, cut, and
rubbed,
My word is to be adopted by monastics and scholars
Upon analyzing it well,
Not out of respect [for me].

[ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་དང་པོར་མངོན་མཐོའི་ཆོས་དད་པའི་སྒོར་དང་། དེ་རྗེས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་གཏན་ལ་འབེབས་རིམ་ལ་བརྟགས་ནས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་[a]གྲོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་སྒྲུབ་དང་རང་ཚིག་གིས། །གནོད་མེད་[b]བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ། །གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་སྤྱོད་[c]འཇུག་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་

---

parīkṣya bhikṣavo grāhyaṃ mad vaco na tu gauravāt//

This version accords with that by the Translator of Dro, Shay-rab-drag, which has *dge slong dag* (*bhikṣavo*) in the vocative. For a translation into English, see G. Jha, *The Tattvasaṃgraha of Śāntirakṣita, with the Commentary of Kamalaśīla,* Gaekwad's Oriental Series, 80 and 83 (Baroda, India: Oriental Institute, 1937-1039), XXVI.3344 (p. 1485) and XXVI.3588 (p. 1558). The first citation occurs at the point of discussing the word of Buddha and how it is not annulled by direct perception, inference, and scriptural inference; the second citation occurs at the point of discussing identifying Buddha's "lion's roar" that brings about "the lowering of the arrogance of the maddened elephants in the shape of the False Philosophers" (Jha, *Tattvasaṃgraha,* 1558). Drawn from Jeffrey Hopkins, *Emptiness in the Mind-Only School of Buddhism* (Berkeley: University of California Press, 1999), 366-367.

[a] 2011 BDRC *bla brang* (13b.4) reads *phyi*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12a.2) reads *phyir.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (13b.5) reads *gnod med*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12a.3) reads *gnod byed.*

[c] Read *dpyod.*

དག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་[a]བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསེར་བསྲེགས་བཅད་བདར་གསུམ་གྱིས་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་བཀའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་[b]དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་[c]གསུམ་གྱིས་བརྟགས་ནས་དག་པ་ན་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

[C) THE STRUCTURE OF THE CHAPTERS]

The entire body of the treatise is included in three chapters because although it is included in the three chapters—the Chapter of Direct Perception, the Chapter of Inference for Oneself, and the Chapter of Inference for Others, it has additionally the Chapter of Establishment of Valid Cognition, which teaches the flawlessness of the Teacher and the teaching and thereupon explains that only the attainment of Buddhahood is the final refuge.[d]

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ལེའུ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལེའུ་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུ་གསུམ་དུ་འདུས་ཀྱང་། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (14a.1) reads *blang bar*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12a.5) reads *blangs par*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (14a.2) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12a.6) reads *dpags*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (14a.2) reads *dpag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12a.6) reads *dpags*.

[d] *mthar thug gi skyabs*.

པ་ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

Hence, the four—Dignāga's *Compilation of Valid Cognition* and Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition, Ascertainment of Valid Cognition,* and *Drop of Reasoning*—are the treatises resembling a body, since they teach the words and [main] topics completely, and the four—Dharmakīrti's *Drop of Reasons,*[a] *Analysis of Relations,*[b] the *Proof of Other Continuums,*[c] the *Reasoning for Debate*,[d] are the treatises resembling limbs.

དེས་ན་ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་རིགས་ཐིག་བཞིས་ཚིག་དོན་ཚང་བར་སྟོན་པས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐིག་པ་དང་འབྲེལ་པ་བརྟགས་པ་དང་རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ་དང་རྩོད་[e] རིགས་བཞི་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཏེ།

For:

1. the *Drop of Reasons,* having refuted [the possibility of valid reasons] with one mode, two modes, four modes, and six modes, teaches that [a valid reason] has only three modes, being an offshoot from this [*Commentary on Valid Cognition* where it says]:[f]

> A [valid] reason is a property of the subject. It is pervaded by a factor of the [subject].

གཏན་ཚིགས་ཐིག་པ་ནི་[ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]འདིར། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས[g]། །ཞེས་པའི་འཕྲོས་[h]དོན་ཚུལ་

---

[a] *gtan tshigs thigs pa.*

[b] *'brel ba brtags pa.*

[c] *rgyud gzhan sgrub pa.*

[d] *rtsod rigs.*

[e] 2011 BDRC *bla brang* (14a.4) reads *thigs*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12b.1) reads *brtsod.*

[f] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.1ab'.

[g] 2011 BDRC *bla brang* (14a.5) reads *tshigs*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12b.2) reads *tshig.*

[h] 2011 BDRC *bla brang* (14a.5) reads *'phrod*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12b.2) reads *'phrad.*

གཅིག་པ་གཉིས་པ་བཞི་པ་དྲུག་པ་དག་བཀག་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཁོ་ནར་སྟོན་བྱེད་དང་།

2. the *Analysis of Relations* is a branch [treatise] that having refuted (1) that relations are the two—possession [as in the case of fire and smoke][a] and inherence [as in the case of an ox and a horn]—and (2) that relations are substantially existent, teaches that relations are necessarily only the relations of one essence[b] and of provenance,[c] being an offshoot from this [*Commentary on Valid Cognition* where it says]:[d]

> [A valid reason is precisely of three types]
> Because the inseparability [of the reason from what is to be established] is restricted to [the three types].

འབྲེལ་པ་བརྟགས་པ་ནི། [ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་]འདི་ཉིད་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་འཕྲོས་དོན་འབྲེལ་པ་ལ་ལྡན་པའི་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་པ་རྫས་ཡོད་བཀག་ནས་འབྲེལ་པ་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་དང་།

3. the *Proof of Other Continuums* is an offshoot of the Chapter on Direct Perception, since it establishes the existence of other continuums in [the system of] Mind-Only.

རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པས་སེམས་ཙམ་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཙང་བར་བཤད་པས་མངོན་སུམ་ལེའུའི་འཕྲོས་དོན་དང་།

4. and the *Reasoning for Debate* is an offshoot of the fourth chapter, since it teaches the ways to benefit others from the approach of proof statements and refutations.

---

[a] The examples are from Ngag-wang-pal-dan's *Annotations for (Jam-yang-shay-pa's) "Great Exposition of Tenets"* (BDRC W5842.1, *stod, ya,* 202.1.

[b] *bdag gcig 'brel, tadātmya-saṃbandha;* related in the sense of one essence/ entity/ nature.

[c] *de byung 'brel, tadutpatti-saṃbandha;* related in the sense of arising from that.

[d] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.1c. The Sanskrit is found in Miyasaka (114.6): *avinābhāvaniyamād [...]/.*

ཚད་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ངག་[a]དང་སུན་འབྱིན་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པས་ན་ལེའུ་བཞི་པའི་འཕྲོས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

3) The purpose of the treatise

བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པ་ནི་

It has the purpose of joining to goodness not only the trainees of the three lineages [Hearer, Solitary Realizer, and Great Vehicle], but also those whose lineage is [temporarily] severed, merely seeking worldly pleasures, and even those who have entered greatly wrong paths like the Lokāyata.[b] For, the statement in Dharmakīrti's *Commentary* saying:[c]

> Speech that expresses relationship,
> Concordant means, and the aims of beings
> Is [indicated to be valid scripture] in terms of being thoroughly analyzed.
> Those in other terms are not.

indicates by the three—"aims of beings," "excellent means," and "relationship"—that scriptural teaching (*lung gi bstan pa*) taught relatedly from the approach of hearing, thinking, and meditation is endowed with the three attributes in order:

1. the aims sought by beings wanting release,
2. the excellent means concordantly capable of achieving those,
3. the relationship of positive and negative concomitance such that if one employs the excellent means concordantly capable of achieving those aims, those aims are attained, but if one does not employ the excellent means and adopts wrong means, those aims are not attained,

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (14b.1) reads *sgrub*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12b.5) reads *sgrub ngag.*

[b] Literally, "Diverged Afar from the World"; Bodhibhadra's *Connected Explanation of (Āryadeva's) "Compilation of the Essence of Wisdom"* (*sde dge* 3852, 40a.1) says, "Since they have gone apart from the correct view of the world, they are 'Diverged Afar.'" Thanks to William Magee for the note.

[c] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, I.214. The Sanskrit is found in Miyasaka (146.16-17): *saṃbaddhānuguṇopāyaṃ puruṣārthābhidhāyakam/ parīkṣādhikṛtaṃ vākyam ato 'nadhikṛtaṃ param//.*

these being in accordance with Dignāga's *Praise Called the One Hundred Fifty:*[a]

> Through the division into three time periods [of hearing, thinking, and meditation]
> It does not exist in other than your teaching.

གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་ཆད་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ཙམ་འཚོལ་[b]བ་དང་། རྒྱང་ཕན་ལྷ་བུའི་ལོག་ལམ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་

---

[a] Dignāga's / Ashvaghoṣha's Śatapañcāśataka v. 90cd (Bailly 1951: 101):

> *kālatrayavibhāgo 'sti nānyatra tava śāsanāt /*

sde dge, bstod tshogs, *ka*, 113b.3; the stanza is also found in Dignāga's / Ashvaghoṣha's and Mātṛceṭa's *Interwoven Praise* (*spel mar bstod pa, miśrakastotra; sde dge, bstod tshogs*, *ka*, 188b.1). The complete stanza is:

> The meaning of scripture—through the division
> Into three time periods
> Of hearing, thinking, and meditation—
> Does not exist in other than your teaching.
> ལུང་གི་དོན་ནི་བསམ་པ་དང་། །
> བསྒོམ་དང་གྲུས་པར་མཉན་པ་ཡི། །
> དུས་གསུམ་ཆ་དབྱེ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
> བསྟན་ལས་གཞན་ལ་མཆིས་མ་ལགས། །

Nandipriya's (*dga' ba'i snyan pa*) *Commentary on (Dignāga's) "Praise Called the One Hundred and Fifty"* (*brgya lnga bcu pa zhes bya ba'i bstod pa'i 'grel pa, śatapañcāśataka-nāma-stotraṭīkā;* 153b.7ff.) says:

> This stanza explains that only the Buddha's teaching has the teaching of wisdoms having the nature of hearing, thinking and meditating, not others.

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བཤད་དོ། །

> (*sangs rgyas kyi bstan pa kho na la thos pa dang bsam pa dang bsgom pa'i rang bzhin gyi shes rab rnams kyi bstan pa yod de/ gzhan la ni ma yin no*)

[b] 2011 BDRC *bla brang* (14b.2) reads *mtshol*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12b.6) reads *tshol*. Read *'tshol*.

ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་[a]བྱེད་ངག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། ། ཞེས་ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་དང་། འདོད་དོན་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པར་ཞུགས་ན་ཐོབ་ལ་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཐབས་ལོག་པར་སྤྱད་[b]ཀྱང་མི་འཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་འབྲེལ་དང་། བསྟོད་པ་ལས། དུས་གསུམ་ཆ་དབྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་ལས་གཞན་ལ་མ་མཆིས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་ཞེས་དང་། རྗེས་མཐུན་ཐབས། ཞེས་[c]དང་། འབྲེལ་བ་དང་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

The purposes of individual trainees exist [in scriptural teaching] because concerning how that scripture endowed with three attributes is proved to be flawless:

- scripture is established as flawless from its manifest and hidden objects of expression[d] being established by valid cognition, and its very obscure objects of expression being purified by the three analyses,[e]

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (14b.1) reads *rjod*; 2015 Old Go-mang Lhasa (12b.6) reads *brjad.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (14b.4) reads *spyad*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13a.1) reads *dpyad.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (14b.5) reads *zhes*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13a.2) reads *shes.*

[d] Its subject matter.

[e] Being purified by way of three analyses means that (1) what the scripture teaches about manifest objects is not contradicted by direct perception, (2) what the scripture teaches about slightly hidden objects is not contradicted by usual inference (called inference by the

and

- the realizational teaching is well established as flawless from the approach of specification of nature, specification of number, and specification of order of the paths as well as the fruits of the three vehicles [Hearer, Solitary Realizer, and Great Vehicle],
- whereupon through this sign, the Teacher [Buddha] uniquely is established as the consummate valid person,
- at which point the spiritual community who achieve the doctrines taught are also established as flawless,
- and when such is established, it comes that for individual trainees their real purposes in accordance with their respective situations are each achieved.

གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལུང་དེ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་དེའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་སྒྲུབ་ནས་ལུང་སྐྱོན་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ངོ་བོ་ངེས་པ་གྲངས་[a]ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་མེད་དུ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ནས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཉག་གཅིག་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པ་ན་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་[b]པའི་དགོས་པ་ཡང་དག་རེ་འགྲུབ་འོང་

power of the fact), and (3) with respect to what the scripture teaches about very obscure objects, inaccessible to either direct perception or usual inference, there are no internal contradictions on those topics.

[a] 2011 BDRC *bla brang* (15a.1) reads *grangs*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13a.4) reads *drang.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (15a.2) reads *'tsham*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13a.5) reads *mtshams.*

པའི་ཕྱིར།

It follows [that when such is established, it comes that for individual trainees their real purposes in accordance with their respective situations are each achieved], because the purpose of this treatise is that when these are established this way:

(1) those having the Great Vehicle lineage wanting to bring about the aims of all having lineage find pure[a] ascertainment with respect to the fact that nobody other than a Buddha has the capacity to bring about the aims of all having lineage, whereupon they generate the Great Vehicle [altruistic] mind-generation[b] thinking, "[I] will attain that Buddhahood," generating what has not been previously generated and serving as a cause of the irreversibility of what has been generated,

[དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་དགོས་པ་ཡང་དག་རེ་འགྲུབ་འོང་བ་]དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚེ་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་[c]རིགས་ཅན་དག་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་དག་རྙེད་ནས། སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་[d] སྔར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་རྣམས་སླར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་།

(2) and when those having the Hearer lineage and Solitary Victor lineage also realize such, they understand that the Buddha alone is the Teacher for those seeking release, whereupon they attain clear faith in the Teacher, his doctrine, and the spiritual community; and they generate definite knowledge—that cannot be led astray by others—of the absence of release

[a] *rnam dag;* "pure" has the sense of "thorough" or "complete."

[b] *theg chen sems bskyed*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (15a.2) reads *theg chen*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13a.6) reads *theg chen gyi.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (15a.3) reads *bskyed*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13a.7) reads *skyed de.*

in the paths of Others' Schools, such as the Kāpilas [Sāṃkhyas] and so forth,

ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པ་དང་དེའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དང་བ་འཐོབ་[a]ཅིང་སེར་སྐྱ་བ་སོགས་གཞན་སྡེའི་ལམ་ལ་གྲོལ་བ་མེད་ཚུལ་གྱི་ངེས་ཤེས་གཞན་གྱིས་བཀྲིར་[b]མི་ཐུབ་པ་སྐྱེ་ལ།

(3) and when even trainees with [temporarily] severed lineage who seek the mere worldly pleasures of the next life realize such, they hold that the Buddha uniquely is the Teacher of refuge and that the doctrine explains high status as the entrance [to their attainment], ascertaining that Īshvara, Brahman and others, who themselves are not released from the bondage of flaws, are not the refuge, and realize that all propositions that:

- one attains the status of good transmigrations[c] by means of the sacrifice of cattle and so forth, and
- one attains release by receiving an initiation of Īshvara without realization of the profound meaning [of emptiness] or by mere physical torment

are the babblings of an infant and great non-methods, like someone panged by heat entering into fire,

རིགས་ཆད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བཤད་པའི་མངོན་མཐོའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ངོགས་སུ་འཛིན་ཅིང་། དབང་ཕྱུག་ཚངས་པ་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (15a.4) reads *dang ba 'thob*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.1) reads *dad pa thob.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (15a.4) reads *bkrir*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.1) reads *bkri bar.*

[c] *bde 'gro*.

སོགས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱོན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་[a]། ཕྱུགས་ཀྱི་[b]མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་[c]ཐོབ་པ་དང་། ཟབ་དོན་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་སྐུར་དང་། ལུས་གདུང་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་མཐའ་དག་ཕྱིས་པའི་རྫོལ་ཐབས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་པས་ཉེན་པ་མེར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མིན་པ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ།

(4) and when even those blinded by bad explanations [formulated by those such as Lokāyatas, engaging in whatever they like, such as taking life and so forth, for the sake of worldly pleasures of just this present lifetime, realize such, they realize that to propound and hold that only the present lifetime is enough is like propounding that only enjoyment for one day in the present lifetime is enough, and upon ascertaining that nonvirtuous actions such as killing and so forth, which harm self and others, are just like a road of razors,[d] they abstain from those [actions] and eagerly take up the paths of wholesome actions of this and future [lives].

རྒྱང་ཕན་[e]ལྟ་བུའི་ཉེས་བཤད་[f]ཀྱིས་མིག་ལོང་བ་[g]འཇིག་རྟེན་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་སོགས་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྨྲ་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (15a.6) reads *shing*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.3) reads *cing*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (15a.6) reads *phyugs kyi*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.3) reads *dbang phyug gi*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (15a.6) reads *'phang*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.3) reads *'phangs*.

[d] *spu gri'i lam,* like what manifests in a hell.

[e] 2011 BDRC *bla brang* (15b.1) reads *phan*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.4) reads *pan*.

[f] 2011 BDRC *bla brang* (15b.1) reads *nyes bshad*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.4) reads *nyad chad*.

[g] 2011 BDRC *bla brang* (15b.1) reads *long ba*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.4) reads *longs pa*.

བ་དང་འཛིན་པ་ནི་ཚེ་འདིའི་ཉེ་མ་གཅིག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚིག་པར་སླ་བ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་ཤིང་། སྲོག་གཅོད་སོགས་རང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤྲུ་གྲིའི་ལམ་འདྲ་བར་ངེས་ནས་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། འདི་ཕྱིའི་[a]ལམ་དཀར་པོའི་ལམ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

Dharmakīrti's second chapter [of the *Commentary on Valid Cognition*] says:[b]

> From [the reason] "[being] the Protector," it is established that
> [the Buddha]
> Knows suchness, knows stably, and knows features entirely,
>
> For [the *gata* (of *sugata*) is derived from the verbal root] *gam,*
> which means "to realize."
> Therefore, since [the Buddha] surpasses
> Outsiders, learners, and non-learners,
> [It is concluded that the Buddha has been instilled with] teaching
> concerning trainings in knowledge for others.

ལེའུ་གཉིས་པར། སྐྱོབ་[c]ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་[d]དང་། །མ་ལུས་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པར་གྲུབ། །གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ། །མི་སློབ་ལས་ལྷག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་དོན་མཁྱེན་སྦྱོར་དེ་སྟོན་པ། ། ཞེས་དང་།

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (15b.3) reads *'di phyi'i*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.6) reads *'di dang phyi ma'i.*

[b] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.280c-281. The Sanskrit is found in Miyasaka (40.2-4): *tāyāt tattvasthirāśeṣaviśeṣajñānasādhanaṃ// bodhaārthatvād gamer bāhyaśaikṣā-śaikṣādhikas tataḥ/ parārthajñānaghaṭanaṃ tasmāt tacchāsanaṃ* [...]//.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (15b.3) reads *skyob*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.7) reads *skyobs.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (15b.3) reads *brtan*; 2015 Old Go-mang Lhasa (13b.7) reads *ldan.*

and:[a]

> When there is [a notion of] self, there occurs a notion of others.
> From the factors of self and other, attachment and hatred [arise].
> From the connections of these
> All defects arise.

and:[b]

> Even though—toward one—owing to her defects
> His attitude of desire reverses for a moment,
> He does not become devoid of desire,
> As do the desirous toward another woman.

and:[c]

> Because of having abandoned what is to be adopted and what is to be discarded
> Having equality toward all—
> [Whether anointed with] sandalwood or [destroyed with] an axe—
> [A Foe Destroyer] is said to be "devoid of desire."

and says:[d]

> When an antidote [to desire] increases, [desire] decreases];
> And when its own class increases, [desire] increases].

I will expound at length on how to explain these in the Chapter of Establishment of Valid Cognition.

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །[བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་

[a] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.219a; Jam-yang-shay-pa cites the first line and adds "and so forth"; the remaining three lines have been filled in.. The Sanskrit is found in Miyasaka (32.5): *ātmani sati parasaṃjñā* [...]//.

[b] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.239a; Jam-yang-shay-pa cites the first line and adds "and so forth"; the remaining three lines have been filled in. The Sanskrit is found in Miyasaka (34.16): *yady apy ekatra doṣeṇa tat kṣaṇaṃ calitā matiḥ//.*

[c] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.251b; Jam-yang-shay-pa cites the second line and adds "and so forth"; the other three lines have been filled in. The Sanskrit is found in Miyasaka (36.7): *audāsīnyaṃ tu sarvatra hānopādānahānitaḥ//.*

[d] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, II.266a; Jam-yang-shay-pa cites the first line and adds "and so forth"; the second line has been filled in. The Sanskrit is found in Miyasaka (38.6): *nirhrāsātiśayāt puṣṭau pratipakṣasvapakṣayoḥ//.*

འགྱུར། །]སོགས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡི། །[སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་བློ་ཕྱོགས་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདོད་ལྡན་བུད་མེད་གཞན་ལ་བཞིན། །]སོགས་དང་། [བླང་དང་དོར་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །]ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྙོམས་ཅན། །[ཙཎྜ་སྐྱེའུ་མཚུངས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །]སོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་ནི་རང་གི་ཕྱོགས། །[འཕེལ་ན་འགྲིབ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །]སོགས་ལྟ་བུའི་དེ་དག་རྒྱས་པར་ཚད་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།

For, these are like what is stated by Kamalashīla in his *Commentary on (Shāntarakṣhita's) "Compendium of Principles"*:[a]

> [The expression of worship by way of (his) qualities] teaches that the Supramundane Victor is endowed with a superior essence of greatness. Upon hearing this, respectively, followers of faith[b] generate faith toward the Supramundane Victor immediately without doubt. Moreover, followers of fact[c] also generate the faith of clarity toward the Supramundane Victor upon definite determination—not seeing damage [contradicting possession] of such [qualities] and thereupon through familiarization enhancing the qualities of wisdom and so forth and becoming skilled in such aspects through valid cognition of accomplishment for the sake of transcending the senses, as will be explained. Those who, from the faith

---

[a] *tshad chen 'grel pa;* Kamalashīla's *Commentary on the Compendium of Principles*, *sde dge, tshad ma*, *ze*, 138a.6-b.2. The Sanskrit is found in Dwarikadas Shastri, *Tattvasaṅgraha of Ācārya Shāntarakṣita, with the Commentary "Pañjikā" of Shrī Kamalashīla* (Varanasi: Bauddha Bharati, 1968), 8.9-16: *tathā hi guṇagaṇākhyānavidhināmunā bhagavato māhātmyam udbhāvyate, tadupaśrutya ca śraddhānusārimanasāṃ tāvad asaṃśayaṃ bhagavati jhagiti cittaprasādaḥ samudeti/ ye 'pi prajñānusāriṇas* [*te 'pi tathāvidheṣu bādham apaśyantaḥ prajñādīnāṃ ca guṇānām abhyāsāt prakarṣam avagacchanto vakṣyamāṇād apy atīndriyārthadṛksādhakāt pramāṇān nūnaṃ jagati saṃbhāvyanta eva tathāvidhāḥ sūraya ity avadhārya*] *bhagavati prasādam upajanayaty eva/ tatprasādāc ca tadguṇās tatpravacaneṣu tadāśrite ca śāstrādau parīkṣāpuraḥsuram udgrahaṇārtham ādriyante, tataḥ śrutamayyādiprajñodayakrameṇa yāvat paraṃ śreyo 'dhigacchantīti mahatsu prasādaḥ sarvaśreyodhigateḥ pradhānaṃ kāraṇam/.*

[b] *dad pa'i rjes su 'brangs pa rnams.*

[c] *chos kyi rjes su 'brangs pa.*

of clarity in him, desire his good qualities, after having understood his high sayings and the treatises based on them and so forth, are intent so as to hold [the teachings]. Through those by generating the wisdoms arisen from hearing and so forth […][a]

ཚད་ཆེན་འགྲེལ་པར་པནྜིའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ[b]། །དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཞིག་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྱུར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་པ་སྐྱེའོ་གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་[དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་པར་འགྲོ་བ་ནི་སྲིད་པར་ངེས་སོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བཟུང་ནས་] ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འདོད་པ་རྣམས། དེའི་གསུང་རབ་དང་དེ་ལ་བརྟེན[c]་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་གུས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་སོ[d]། །

[a] The quotation continues in the next section.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (15b.6) reads *byed do*; 2015 Old Go-mang Lhasa (14a.2) reads *bya'o.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (16a.1) reads *brten*; 2015 Old Go-mang Lhasa (14a.4) reads *rten.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (16a.2) reads *lta bus so*; 2015 Old Go-mang Lhasa (14a.5) reads *lta bu'o.*

4) THE ESSENTIAL PURPOSE OF THE TREATISE

With respect to the subject, this treatise [Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*], its essential purpose exists because the gradual attainment of:

- the consummate valid cognition that is the omniscience perceiving all phenomena like olives in the palm of the hand,[a] and
- the consummate authoritative being[b]

for the sake of trainees through hearing, thinking, and meditating is that [essential purpose]. Kamalashīla's *Commentary on (Shāntarakṣhita's) "Compendium of Principles"* says:[c]

> Through those by generating the wisdoms arisen from hearing and so forth, they gradually attain the supreme goodness.

བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་[d]རིམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟར་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་ཆེན་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

According to the proponents of Mind-Only who assert three final vehicles, the paths of no-more-learning[e] of the three vehicles and three liberations of the three vehicles also are taken to be the essential purpose.

---

[a] *lag mthil gyi syu ru ra ltar.*

[b] *tshad ma'i skyes bu mthar thug;* literally, "consummate person who is a means of valid cognition."

[c] Kamalashīla's *Commentary on the Compendium of Principles*, *sde dge, tshad ma*, *ze*, 138b.2-3. The Sanskrit is found in Shastri (8.15): *tataḥ śrutamayyādiprajñodayakrameṇa yāvat paraṃ śreyo 'dhigacchantīti* [...]*/.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (16a.2) reads *pas*; 2015 Old Go-mang Lhasa (14a.5) reads *pa'i.*

[e] *mi slob lam.*

སེམས་ཙམ་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་ཐར་པ་གསུམ་ཡང་ཉིང་དགོས་བྱའོ། །

5) The relationship

The relationship of this treatise exists because the omniscience and Enjoyment Body that are its essential purpose are [causally] related to the ten grounds that are its purpose, and these are [causally] related to the hearing and so forth that are the contents of this [treatise].

ལྔ་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། འདིའི་ཉིང་དགོས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལོངས་སྐུ་དགོས་པའི་ས་བཅུ་ལ་འབྲེལ། དེ་འདིའི་བརྗོད་དོན་གྱི་ཐོས་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

The meaning of the title has been explained well!

མཚན་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

Transitional stanza

The white components [the full moon] of the topics, the eight categories [of logic], are complete.
The darkness obscuring the three types of objects[a] is completely dispelled.
A hundred thousand ambrosias for exposition, debate, and composition drip down [from the moon],
Eliciting the glory of smiles of the totality of the intelligent, jasmine flowers.

སྐབས་པ།
བརྗོད་བྱ་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་དཀར་ཆ་རྫོགས། །

[a] *gzhal bya'i gnas gsum;* the three categories of objects of comprehension—manifest objects, slightly hidden objects, and very obscure objects.

གནས་གསུམ་སྒྲིབ་པའི་མུན་ཚོགས་མཐར་བསྐྲད་ཅིང་། །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བདུད་རྩི་འབུམ་འཛག་པས། །
བློ་ལྡན་ཀུནྡ་མ་ལུས་བཞད་པའི་དཔལ། །
ཞེས་[a]བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

[a] 2011 BDRC *bla brang* (16a.6) reads *zhes*; 2015 Old Go-mang Lhasa (14b.2) reads *ces*.

B. THE TRANSLATORS' HOMAGE

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི།

The translators' homage is:[a]

> Homage to the Superior, the youthful Mañjushrī (*'jam dpal gzhon nur gyur pa, mañjuśrīkumārabhūta*).

The meaning of the text is: The subject, the homage by the three translators—Ma Ge-way-lo-drö (*rma dge ba'i blo gros*), Ngog Lo-dan-she-rab (*rngog blo ldan shes rab*), and (*sa lo paṇ chen kun dga' rgyal mtshan*—to the Superior Mañjushrī at the beginning of translating Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition,* has a purpose because it is for the sake of finishing the translation, completing the collections [of merit and wisdom], and making known that this is a commentary on the thought of Manifest Knowledge.[b]

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་། གཞུང་དོན་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་རྨ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་དང་རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་། ས་ལོ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་གྱིས་རྣམ་འགྲེལ་བསྒྱུར་བའི་ཐོག་མར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། འདི་མངོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1. Brief decisive analysis

མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན།

---

[a] Dharmakīrti's *Commentary on Valid Cognition*, *sde dge, tshad ma, ce,* 94b.1.

[b] *mngon pa'i dgongs 'grel.*

[a. Refutation of others' mistakes]

16. Someone who mistakes [the meaning of] an old text[a] says:[b] The three trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom] are not mutually exclusive.

ཡིག་རྙིང་ལ་འཁྲུལ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསླབ་པ་གསུམ་མི་འགལ་ཟེར་ན།

Our response: Well then, it follows that the three—ethics,[c] calm abiding,[d] and special insight[e]—are not mutually exclusive because [according to you] your thesis [that the three trainings are not mutually exclusive] is logically feasible. You have asserted the sign [which is that the three trainings are not mutually exclusive].

འོ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གསུམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། [བསླབ་པ་གསུམ་མི་འགལ་བའི་]དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། [བསླབ་པ་གསུམ་མི་འགལ་བ་]རྟགས་ཁས།

[That the three trainings of ethics, meditative stabilization, and wisdom are not mutually exclusive] entails [that the three—ethics,[f] calm abiding,[g] and special insight,[h] are not mutually exclusive] because the omniscient Khay-drub[i] asserts that if it is the training in ethics, ethics is needed, and for the training in mind, calm abiding is needed, and for the training in wisdom, special insight is needed.

ཁྱབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ལྷག་

---

[a] *yig rnying.*

[b] 2011 BDRC *bla brang,* 16b.2; 2015 Old Go-mang Lhasa, 14b.5.

[c] *tshul khrims.*

[d] *zhi gnas.*

[e] *lhag mthong.*

[f] *tshul khrims.*

[g] *zhi gnas.*

[h] *lhag mthong.*

[i] *mkhas grub.*

མཐོང་དགོས་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept the root [consequence which is that the three—ethics, calm abiding, and special insight—are not mutually exclusive], then it follows that there exists a common locus of the three—ethics, meditative stabilization, and wisdom because you have [incorrectly] accepted [that the three—ethics, calm abiding, and special insight—are not mutually exclusive].

རྩ་བར་[ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གསུམ་མི་འགལ་བར་]འདོད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། [ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གསུམ་མི་འགལ་བར་]འདོད་པའི་ཕྱིར།

[That the three—ethics, calm abiding, and special insight—are not mutually exclusive] entails [that there exists a common locus of the three—ethics, meditative stabilization, and wisdom] because the Foremost Lama [Tsong-kha-pa] says in his *Reply to the Questions of Gyal-wang-chö-jay*[a] that meditative stabilization is necessary for calm abiding, and wisdom for special insight, because the *Reply to the Questions of Gyal-wang-chö-jay* says:[b]

> As stated in Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* with respect to both similitudes and the fully qualified, calm abiding is posited as one-pointed meditative stabilization,[c] and special insight must be taken as wisdom thoroughly differentiating phenomena.[d]

ཁྱབ་སྟེ། ཞི་གནས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་པར་རྗེ་བླ་མའི་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེའི་དྲིས་ལན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དབང་དྲིས་ལན་ལས། རྗེས་མཐུན་པ་དང་མཚན་

[a] *rgyal dbang chos rje'i dris lan.*

[b] Tsong-kha-pa's *Reply to Gyal-wang-chö-je, Zhol, kha,* 143a.6-143b.1.

[c] *sems rtse gcig pa'i ting nge 'dzin.*

[d] *chos rab tu rnam 'byed kyi shes rab.*

ཉིད་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇོག་ཅིང་། ལྷག་མཐོང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་དགོས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

Therefore, *within considering including the associated factors,* the three trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom] are not mutually exclusive because otherwise it would contradict the explanation in Asaṅga's *Summary of the Great Vehicle* that there are four possibilities between "ethics" and "the perfection of ethics" and so forth.[a] Also, this is

[a] By way of email, Lo-sang-gyal-tshan explained:

> Factors associated with the training in ethics are the [main] mind and mental factors that exist in parallel association with ethics. Therefore, since the [mental factor of] stabilization (*ting nge 'dzin*) that exists in parallel association with ethics is both (1) a factor associated with the training in ethics and (2) stabilization, this is the meaning of those two [ethics and stabilization] being not mutually exclusive.
>
> However, a stabilization that exists in parallel association with ethics is something that (1) is a perfection of ethics and (2) is not an ethics; therefore, although it is an achieving through armor (*go sgrub, saṃnāhapratipatti*), it is not an ethics because of being a stabilization. [Being a stabilization] entails [not being an ethics] because the fifty-one mental factors are just mutually exclusive among themselves. Jam-yang-shay-pa's textbook on the Concentrations and Formless Absorptions (*Treatise on the Presentations of the Concentrative and Formless Absorptions, Adornment Beautifying the Subduer's Teaching, Ocean of Scripture and Reasoning, Delighting the Fortunate; bsam gzugs chen mo/bsam gzugs kyi snyoms 'jug rnams gyi rnam par bzhag pa'i bstan bcos thub bstan mdzes rgyan lung dang rigs pa'i rgya mtsho skal bzang dga' byed*) says:
>
> > It [absurdly] follows that the subjects, the stabilizations of the first eight mental abidings taken individually, are mental engagements because [according to you your] thesis is logically feasible. You have asserted the sign [which is that your thesis is logically feasible]. You cannot accept [that the stabilizations of the first eight mental abidings individually are mental engagements (*yid byed*) because of being stabilizations. [Being stabilizations] entails [not being mental engagements] because the fifty-one mental factors are just mutually exclusive among themselves.
>
> and his textbook on the Perfection of Wisdom (*Decisive Analysis of (Maitreya's) "Ornament for the Clear Realizations": Precious Lamp Illuminating All the*

not the system of the Great Vehicle.

དེས་ན་རྗེས་འབྲང་[a]བཅས་ན་བསླབ་[b]གསུམ་མི་འགལ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་བསྡུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་མིན་ལ་མུ་བཞི་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡང་མ་

Topics of the Perfection of Wisdom (*bstan bcos mngon par rtogs pa’i rgyan gyi mtha’ dpyod shes rab kyi pha rol tu phyin pa’i don kun gsal ba’i rin chen sgron me*) says:

> […] because a [main] mind and mental factors [as they are classified in] the variety of [seven types of] Awareness and Knowledge abide like the petals of a lotus. It follows [that a (main) mind and mental factors (as they are classified in) the variety of (seven types of) Awareness and Knowledge abide like the petals of a lotus] because even the five determining [mental factors—aspiration, belief, mindfulness, stabilization, and wisdom] that are in parallel association with that [main mind] are mutually exclusive.

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་རྗེས་འབྲང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་དོན་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་ལྔ་གཅིག་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆ་ལས། སེམས་གནས་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཡིད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཏིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆ་ལས། སེམས་སེམས་བྱུང་བློ་རིག་མི་འདྲ་བ་པད་མའི་འདབ་མ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་ངེས་ལྔ་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར།

[a] 2011 BDRC *bla brang* (16b.6) reads *'brang*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15a.3) reads *'brangs.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (16b.6) reads *bslab*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15a.3) reads *slab.*

ཡིན་ནོ། །

17. Also, someone asserts:[a] A lucid exposition that mainly takes as its subject matter the training of ethics alone is a scriptural collection of discipline.[b] A lucid exposition that mainly takes as its subject matter the training of meditative stabilization alone is a scriptural collection of sets of discourses.[c] A lucid exposition that mainly takes as its subject matter the training of wisdom alone is a scriptural collection of manifest knowledge.[d]

ཡང་ཁ་ཅིག ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདོད་པ་དང་།

and another asserts: That which mainly takes as its subject matter the three trainings [that is, ethics, meditative stabilization, and wisdom] is a common locus of the three scriptural collections.

These two assert that the three scriptural collections are to be distinguished by only subject matter.

ཁ་ཅིག བསླབ་པ་གསུམ་པོ་[e]གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་པར་འདོད་པ་སོགས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་བརྗོད་བྱ་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་འདོད་པ་དག་དང་།

and also, someone explains: Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* explains that the three scriptural collections are in terms of four distinguishing features [that each of the three possesses]; therefore, if the

[a] 2011 BDRC *bla brang,* 16b.2; 2015 Old Go-mang Lhasa, 14b.5.

[b] *'dul ba'i sde snod.*

[c] *mdo sde'i sde snod.*

[d] *mngon pa'i sde sdod.*

[e] 2011 BDRC *bla brang* (17a.3) reads *gsum po*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15a.5) reads *gsum.*

four distinguishing features explained there are not complete in an individual [scriptural collection], it is not a scriptural collection of manifest knowledge, and so forth.

ཡང་ཁ་ཅིག མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཁྱད་པར་བཞི་བཞིས་བཤད་པས་སོ་སོ་ལ་དེར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་མ་ཚང་ན་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་སོགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

Our response: Concerning the first [assertion]: It [absurdly] follows that the subject, the *One Hundred Thousand [Stanza Perfection of Wisdom Sūtra],* is not a lucid exposition mainly explaining the three higher trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom] because of being a lucid exposition mainly explaining the higher training of meditative stabilization alone [according to you]. You have asserted [that being a lucid exposition mainly explaining the higher training of meditative stabilization alone] entails [not being a lucid exposition mainly explaining the three higher trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom]. The sign [which is that the *One Hundred Thousand [Stanza Perfection of Wisdom Sūtra]* is a lucid exposition mainly explaining the higher training of meditative stabilization alone] is established [according to you] because of being a scriptural collection of sets of discourses. You have asserted [that being a scriptural collection of sets of discourses] entails [being a lucid exposition mainly explaining the higher training of meditative stabilization alone]. You have asserted the three spheres [of self-contradiction].[a]

དང་པོ་ལ་འབུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་

[a] That is:

1. you have asserted the sign (*rtags khas langs pa*): you have [correctly] asserted that the *One Hundred Thousand Stanza Perfection of Wisdom Sūtra* is a scriptural collection of sets of discourses
2. you (should) have asserted the opposite of "thesis" of the consequence (*bsal ba'i bzlog phyogs khas langs pa*): you (should) have asserted that the *One Hundred Thousand Stanza Perfection of Wisdom Sūtra* is a lucid exposition mainly explaining the three higher trainings of ethics, meditative stabilization, and wisdom, and
3. you have asserted the entailment (*khyab pa khas langs pa*)]: you have asserted that whatever is a scriptural collection of sets of discourses is necessarily not a lucid exposition mainly explaining the three higher trainings of ethics, meditative stabilization, and wisdom.

འཛིན་[a]གྱི་བསླབ་པ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ན། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་མ་ཡིན་པས་]ཁྱབ་པ་ཁས། [འབུམ་པ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པ་]རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ན། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པས་]ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ།

You cannot accept the root [consequence that the *One Hundred Thousand Stanza Perfection of Wisdom Sūtra* is not a lucid exposition mainly explaining the three higher trainings (of ethics, meditative stabilization, and wisdom)] because:

- [the scriptural collection of] sets of discourses mainly explains all three [that is, ethics, meditative stabilization, and wisdom],
- the scriptural collection of discipline mainly explains individual liberation[b] [the code of precepts],
- the scriptural collection of manifest knowledge mainly explains the objects of higher wisdom and so forth.

རྩ་བར་[འབུམ་པ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་མ་ཡིན་པར་]འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེས་[ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་]དེ་གསུམ་ག་གཙོ་བོར་བཤད། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་སོགས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

It follows [that the sets of discourses mainly explains all three, the scriptural collection of discipline mainly explains individual liberation, and the

[a] 2011 BDRC *bla brang* (17a.4) reads *ting nge 'dzin*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15a.7) reads *ting 'dzin.*

[b] *so sor thar pa.*

scriptural collection of manifest knowledge mainly explains the objects of higher wisdom and so forth] because such an explanation accords with the thoughts of the Foremost Holy Maitreya, Asaṅga and his [half-]brother [Vasubandhu], Jinamitra, and so forth. It follows [that such an explanation accords with the thoughts of the venerable Maitreya, Asaṅga and his (half-)brother Vasubandhu, Jinamitra, and so forth] because with respect to the reasons for positing the scriptural collections as three from the viewpoint of nine reasons:

1-3 the three scriptural collections are posited as antidotes to objects of abandonment—doubt, behavior in the two extremes, and bad view;

4-6 the three trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom];

7-9 the three topics to have become skilled in.

[མདོ་སྡེ་དེ་གསུམ་ག་གཙོ་བོར་བཤད། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་སོགས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་]དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤང་[a]བྱ་ཐེ་ཚོམ་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་[b]པ་དང་། ལྟ་ངན་གྱི་གཉེན་པོར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། བསླབ་བྱའི་གསུམ་དང་། སྦྱངས་བྱའི་གསུམ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་དགུའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

because Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* (XI.1a) says:[c]

[a] 2011 BDRC *bla brang* (17a.6) reads *spang*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15b.3) reads *spangs*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (17b.1) reads *spyod*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15b.3) reads *dpyod*.

[c] Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam, phi,* 13a.5. The Sanskrit is found in Lévi (53.15) (XI.1ab): *piṭakatrayaṃ dvayaṃ vā saṃgrahataḥ kāraṇair navabhir iṣṭaṃ //*.

The scriptural collections are three.

and (XI.1b):

Nine reasons are asserted [for including them in three].[a]

---

[a] The Fourteenth Dalai Lama cites these lines and gives an explanation in his *Opening the Eye of New Awareness*, translated by Donald S. Lopez, (London: Wisdom Publications, 1985), 49-51, that is helpful for understanding this section:

> There are nine reasons for positing three scriptural collections: three reasons in terms of objects of abandonment, three reasons in terms of trainings, and three reasons in terms of objects to be known.
>
> *Three Scriptural Collections and Three Objects of Abandonment*
> The three objects of abandonment are the secondary afflictions of (1) doubt, (2) extreme behavior, and (3) holding one's own view to be supreme. The antidote to secondary afflictions of doubt is the scriptural collection of the sets of discourses; the antidote to secondary afflictions of extreme behavior is the scriptural collection of the discipline, and the antidote to the secondary affliction of holding one's own [mistaken or low] view to be supreme is the scriptural collection of manifest knowledge. [24]
>
> In the scriptural collection of the sets of discourses, the aggregates, constituents, sources, dependent-arising, the four truths, the grounds (*sa, bhūmi*), the perfections, and so forth are delineated well, primarily in the context of the training in meditative stabilization. Thus, the scriptural collection of the sets of discourses was set forth as an antidote to the secondary affliction of doubt because it removes doubts—qualms in two directions—concerning the specific and general characteristics of those categories of objects of knowledge.
>
> In the scriptural collection of the discipline, engagement in all unseemly faults such as attachment to internal desires for impure behavior, etc., and external desires for good food, clothing, residence, furnishings, etc., are prohibited, thereby [avoiding] the extreme of indulgent desires. Also, the use of even very good food, clothing, residence, and so forth is allowed for those who have pure ethics of renunciation, who need not acquire possessions and so forth through hardship and toil, and who, when making use of them, have antidotes capable of stopping strong attachment. [25] Thereby, the extreme of fatiguing and wearying asceticism [is avoided. In this way] the scriptural collection of discipline was set forth as an antidote to the secondary afflictions of the two extremes of behavior in that it teaches antidotes to the extremes of indulgent desire and of fatiguing asceticism.
>
> To summarize: If one makes use of good food, clothing, residence, and furnishings without producing afflictions such as attachment, pride, and arrogance, it is seemly behavior and, therefore, was permitted by the Buddha. Even though one has mediocre food and used clothing, if attachment and so forth to them increase, it is unseemly behavior and, therefore, was not permitted by Buddha. Thus the important points in permission and prohibition are just the decrease and increase of internal afflictions such as desire; external factors are not of prime

importance.

In the scriptural collection of manifest knowledge, the specific characteristics of phenomena and their general characteristics such as impermanence, suffering, and selflessness are clearly and unerringly delineated. [26] If one becomes immersed in these through hearing and thinking about them, (1) the afflictions of mistaken views conceiving [what is unclean, painful, impermanent, and selfless] to be pure, pleasant, permanent, and having a self are extinguished of their own accord, as are (2) ethics motivated by those [misconceptions], and (3) conceptions of bad modes of behavior to be good. For that reason, the scriptural collection of manifest knowledge was set forth as the antidote for conceiving one's own [mistaken] view to be supreme.

Three Scriptural Collections and Three Trainings

The second set of three reasons for positing the scriptural collections as three is as follows. The scriptural collection of the sets of discourses is posited from the viewpoint of taking the three trainings as its subject matter. The scriptural collection of discipline is posited for the purpose of achieving the trainings in ethics and in meditative stabilization, and the scriptural collection of manifest knowledge is posited for the purpose of achieving the training in wisdom. The three scriptural collections are posited with those three reasons.

Furthermore, regarding the manner in which the scriptural collection of the sets of discourses takes the three trainings as its subject matter, from the viewpoint of the Lesser Vehicle, it [teaches] the ethics of personal restraint with the vows of individual liberation, of completely pure spheres of activity and duties, and of viewing even the slightest unseemliness with concern. [27] It teaches the meditative stabilizations of the concentrations and formless absorptions in the Lesser Vehicle mode, and it teaches the training in wisdom—the special insight knowing the four truths just as they are—from the viewpoint of the Lesser Vehicle. From the viewpoint of the Great Vehicle, it teaches the training in ethics, such as the restraint of ill-deeds, etc., the training in meditative stabilizations, such as the "sky-treasury," "heroic travel," etc., and it teaches the training in wisdom—the non-conceptual exalted wisdom realizing the ultimate mode of being. Thus the scriptural collection of the sets of discourses takes all three trainings of the higher and lower vehicles as its subject matter.

Regarding the way in which the scriptural collection of discipline provides training in both ethics and meditative stabilization, it unerringly teaches the things to be adopted and discarded, engaged in and opposed, and thereby explicitly purifies ethics. When ethics are purified in that way, mental pangs and regret [for mis-deeds] disappear, and when those are absent, one attains physical lightness or pliancy. [28] Consequently, mental joy and bliss increase, through the power of which the mind comes to abide one-pointedly. Thereby, both ethics and meditative stabilization are established through the scriptural collection of discipline.

Regarding the way in which the training in wisdom is established through the scriptural collection of manifest knowledge, because [that scriptural collection] delineates and differentiates well the characteristics of phenomena, the wis-

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་ཞེས་དང་། རྒྱུ་ནི་དགུར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་།

and in commentary on this, Vasubandhu says:[a]

> Why are there three [scriptural collections]? There are nine reasons. As antidotes to doubt [the scriptural collection of] sets of

dom that unerringly knows the characteristics of phenomena is produced by listening to the scriptural collection of manifest knowledge. Through that, the training in higher wisdom is established and manifestly attained.

Three Scriptural Collections and Three Objects To Be Known

The three final reasons for positing three scriptural collections are: The *sets of discourses* are for the purpose of expounding doctrines and their meanings. The *discipline* is posited from the viewpoint of establishing doctrines and their meanings [in practice], and *manifest knowledge* is for the purpose of becoming skilled in discourse relating doctrines and their meanings.

The way in which the sets of discourses expound doctrines and meanings is that they extensively explain doctrines—letters, stems, and words—and meanings—the aggregates, constituents, sources, etc. that are expressed by them. [29] Or, they explain doctrines such as the aggregates, constituents, etc. and meanings—the four thoughts [behind them] (*dgongs pa, abhiprāya*), the four intentions (*ldem dgongs, abhisandhi*). Or, they explain the doctrines of the ten virtuous paths bringing about attainment of high status [within cyclic existence] and the meaning of the thirty-seven harmonies with enlightenment (*byang chub kyi phyogs, bodhipakṣa*)—the paths bringing about the attainment of the qualities of definite goodness [liberation from cyclic existence and omniscience]. From that point of view, the sets of discourses train one in words and meanings.

The way in which doctrines and meanings are established through the scriptural collection of the discipline is that the afflictions are subdued through the teaching of the application of pure ethics as well as through teaching meditation on the impure and so forth; thereby, the doctrines and meanings propounded earlier are understood and realized through becoming manifest in the mental continuum. As a result, doctrines and meanings are established through the scriptural collection of the discipline. Through the scriptural collection of manifest knowledge, one becomes skilled in discourse relating doctrines and their meanings.

All the pronouncements of the Victor that teach the essentials of method and wisdom in the practice of the three vehicles [of Hearers, Solitary Realizers, and Bodhisattvas] are included in the three scriptural collections by way of these nine reasons.

[a] Vasubandhu's *Commentary on the Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam*, *phi*, 164a.4-6. The Sanskrit is found in Lévi (53.19-54.1): *kena kāraṇena trayaṃ / navabhiḥ kāraṇair vicikitsāpratipakṣeṇa sūtraṃ* [...] *punaḥ śikṣātrayadeśanā sūtreṇa* [...]/.

> discourses...Furthermore, the sets of discourses explain the three trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom].

and so forth,
དེའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་དགུ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོར་ནི་མདོ་སྡེ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཡང་མདོ་སྡེས་[a]ནི་བསླབ་པ་གསུམ་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

and Asaṅga's *Summary of Manifest Knowledge*[b] also says:[c]

> Why did the One-Gone-Thus present three scriptural collections? The scriptural collection of sets of discourses was presented as an antidote to doubt, a secondary affliction....Furthermore, the scriptural collection of sets of discourses was presented in order to express the three trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom].

and so forth,
མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པ་ནས། ཡང་བསླབ་པ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སོགས་དང་།

and the commentary on it by Jinaputra says:[d]

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (17b.2) reads *sdes*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15b.5) reads *sde*.

[b] *mngon pa kun btus*.

[c] Asaṅga's *Summary of Manifest Knowledge*, *sde dge, sems tsam, ri*, 101b.6-102a.1. The Sanskrit is found in Pradhan (79.17-21): *kim upādāya tathāgatasya piṭakatraya-vyavasthānam/ vicikitsopakleśapratipakṣakāmatām upādāya sūtrapiṭakavyavasthānam/* [...] *punaḥ śikṣātrayavyutpattikāmatām upādāya sūtrapiṭakavyavasthānam/.*

[d] Jinaputra's *Commentary on the Summary of Manifest Knowledge*, *sde dge, sems tsam, li*, 234a.5. The Sanskrit is found in N Tatia, *Abhidharmasamuccayabhāṣyam* (Patna: Tibetan Sanskrit Works Series 17. 1976), 97.1-2: *punaḥ sūtrapiṭakaṃ niśritya vineyāḥ śikṣātraye vyutpadyante, tatra tasya vistareṇodbhāvitatvāt/.*

> Furthermore, trainees learn the three trainings [of ethics, meditative stabilization, and wisdom] in dependence upon the scriptural collection of sets of discourses since they are expressed there extensively.

and so forth.

དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། ཡང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་བསླབ་པ་[a]གསུམ་ལ་བྱང་བར་བྱེད་དེ། [མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་]དེ་ལས་[བསླབ་པ་གསུམ་]དེ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

18. Also, someone asserts:[b] The three scriptural collections are not mutually exclusive.

ཡང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་

Our response: This is indeed good if it is being asserted that Bodhisattvas' own uncommon scriptural collections[c] are not mutually exclusive; however, it is not logically feasible to assert that the Mother *One Hundred Thousand Stanza [Perfection of Wisdom Sūtra]* is a scriptural collection of discipline.

ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་མི་འགལ་བར་འདོད་ན་ལེགས་སོད། ཡུམ་འབུམ་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།

It follows that the subject, the *One Hundred Thousand Stanza [Perfection of Wisdom Sūtra],* is not a scriptural collection of discipline in the division into the three scriptural collections because it is not a scriptural collection mainly teaching as its object of expression any of the two—the individual liberation of Hearers or the individual liberation of Bodhisattvas.

འབུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་

---

[a] 2011 BDRC *bla brang* (17b.4) reads *pa*; 2015 Old Go-mang Lhasa (15b.7) reads *par.*

[b] 2011 BDRC *bla brang,* 17b.4; 2015 Old Go-mang Lhasa, 16a.1.

[c] *byang sems kyi thun mong ma yin pa'i sde snod.*

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་གཉིས་གང་རུང་[a]བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

It is entailed [that if it is not a scriptural collection mainly teaching as its object of expression any of the two—the individual liberation of Hearers or the individual liberation of Bodhisattvas, it is necessarily not a scriptural collection of discipline in the division into the three scriptural collections] because a scriptural collection of discipline must mainly set forth any of these two [the individual liberation of Hearers or the individual liberation of Bodhisattvas], because in the *Sūtra Unraveling the Thought* in reply to this question:[b]

> Supramundane Victor, what are sets of discourses? What are the discipline? What are schematizations (*mātṛkā, ma mo*) [that is, manifest knowledge]?

the sūtra says:[c]

> Those in which I thoroughly taught the individual liberations of Hearers and of Bodhisattvas or what is associated with the individual liberations are the category of the discipline.

and because the explanation of the discipline in Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* also is expounded in accordance with the four sets of scriptures[d] [on discipline].

[ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་གཉིས་གང་རུང་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་ན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པས་]ཁྱབ་སྟེ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལ་[ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་]དེ་གཉིས་གང་རུང་[e]བརྗོད་བྱ་གཙོ

[a] 2011 BDRC *bla brang* (17b.6) reads *gang rung*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16a.1) reads *gang rung gi*.

[b] The *Sūtra Unraveling the Thought*, *sde dge, mdo sde, ca*, 49b.3-4.

[c] The *Sūtra Unraveling the Thought*, *sde dge, mdo sde, ca*, 50a.7-b.1.

[d] *lung sde bzhi.*

[e] 2011 BDRC *bla brang* (17b.6) reads *gang rung*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16a.3) reads

པོར་བཤད་པ་ཞིག་[a]དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ལགས། འདུལ་བ་ནི་གང་ལགས། མ་མོ་ནི་གང་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། མདོ་དེ་[b]ཉིད་ལས། ངས་གང་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པའམ། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འདུལ་བའི་བཤད་པའང་ལུང་སྡེ་བཞི་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

At the above juncture [where I said] no entailment [namely, that if it is not a scriptural collection mainly teaching as its object of expression any of the two—the individual liberation of Hearers or the individual liberation of Bodhisattvas, it is necessarily not a scriptural collection of discipline in the division into the three scriptural collections], it follows that the sign [which is that the *One Hundred Thousand Stanza (Perfection of Wisdom Sūtra)* is not a scriptural collection mainly teaching as its object of expression any of the two, the individual liberation of Hearers or the individual liberation of Bodhisattvas,] is established because of (1) not being a means of explaining as its main object of expression the individual liberation of Hearers and (2) not being also such of Bodhisattvas.

གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་[c]ཀྱི་རྟགས་[འབུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་གཉིས་གང་རུང་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པ་]དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་

---

gang rung gi.

[a] 2011 BDRC *bla brang* (17b.6) reads *zhig*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16a.3) reads *cig.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (18a.1) reads *mdo de*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16a.4) reads *mo 'di.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (18a.2) reads *mtshams*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16a.5) reads *mo tshams.*

ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

The second sign [which is that the *One Hundred Thousand Stanza (Perfection of Wisdom Sūtra)* is not a scriptural collection mainly teaching as its object of expression the individual liberation of Bodhisattvas] is established because it is a very extensive scriptural collection[a] within the twelve branches of high sayings.

[འབུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་]རྟགས་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནང་ཚན་གྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

It is entailed [that if it is a very extensive scriptural collection[b] within the twelve branches of high sayings, it is necessarily not a scriptural collection mainly teaching as its object of expression the individual liberation of Bodhisattvas] because Asaṅga's *Summary of Manifest Knowledge* says:[c]

> These which are the very extensive scriptural collection and the marvelous scriptural collection[d] are the scriptural collection of sets of discourses of Bodhisattvas.

and because Asaṅga's *Hearer Grounds*[e] explains that the introductory section[f] is the scriptural collection of discipline, that the set of delineations[g] is the scriptural collection of manifest knowledge, and that the remaining ten are the scriptural collection of sets of discourses, because Asaṅga's *Hearer Grounds* says:[h]

---

[a] *shin tu rgyas pa'i sde snod.*

[b] *shin tu rgyas pa'i sde snod.*

[c] Asaṅga's *Summary of Manifest Knowledge*, *sde dge, sems tsam, ri,* 101b.6. The Sanskrit is found in Pradhan (79.14-15): *vaipulyam adbhutadharmaś ca ete dve bodhisattvapiṭakasya sūtrapiṭake saṃgṛhīte bhavataḥ/.*

[d] *rmad du byung ba'i sde.*

[e] *nyan sa.*

[f] *gleng gzhi'i sde.*

[g] *gtan la dbab pa'i sde.*

[h] Asaṅga's *Hearer Grounds*, *sde dge, sems tsam, dzi*, 56b.6-57a.1. The Sanskrit is found in Śrāvakabhūmi Study Group, *Śrāvakabhūmi, Revised Sanskrit Text and Japanese Translation, The First Chapter* (Tokyo: The Sankibo Press, 1998), 232.12-15: *tatra yat tāvad āha, sūtram geyaṃ vyākaraṇaṃ gāthodānāvadānavṛttakajātakavaipulyādbhutadharmā iti, idaṃ tāvat sūtram/ yat punar āha, nidānam iti, ayam ucyate vinayaḥ/ yat punar āha,*

Concerning those respectively the sets of discourses [in its narrow sense], the sets of proclamations in song, the sets of prophecies, the sets of poetry, the sets of purposeful expressions, the sets of narratives,[a] the sets of parables,[b] the sets of life stories, the sets of very extensive [doctrine], and the sets of marvelous doctrine that were expounded are the set of discourses [in its broad sense]. The sets of introductions that were expounded are called the discipline. The sets of delineations are called the manifest knowledge.

[ཁྱོད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནང་ཚན་གྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་]ཁྱབ་སྟེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ[c]་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ས་ལས་གླེང་གཞིའི་སྡེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བྱས་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་ག་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར[d]། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མདོ་སྡེ་དང་། [དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་།]ཞེས[e]་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཞེས་གང་

upadeśā iti, ayam ucyate 'bhidharmaḥ/.

[a] *rtogs pa brjod pa'i sde.*

[b] *de lta bu byung ba'i sde.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (18a.4) reads *sde*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16a.7) reads *sde snod.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (18a.5) reads *phyir*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16b.1) reads *phyir te.*

[e] 2011 BDRC *bla brang* (18a.5) reads *zhes*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16b.1) reads *ces.*

གསུངས་[a] པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ནོ། །གླེང་གཞིའི་སྡེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

19. About this formulation, someone says:[b] Well then, it follows that through Asaṅga's *Summary of Manifest Knowledge* saying:[c]

> The sets of introductions, the sets of narratives,[d] the sets of parables,[e] and the sets of life stories[f] together with their supplements are the scriptural collection of discipline.

the explanation that these three—the sets of narratives and so forth—are the discipline is not logically feasible because in Asaṅga's *Hearer Grounds* these three are described as [scriptural collections of] sets of discourses, but not as [scriptural collections of] discipline.

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་གསུམ་འདུལ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་སར་དེ་གསུམ་མདོ་སྡེར་བཤད་ཀྱི་འདུལ་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་

Our response: [That in Asaṅga's *Hearer Grounds* these three are described

[a] 2011 BDRC *bla brang* (18a.5) reads *gsungs*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16b.2) reads *gsung*.

[b] 2011 BDRC *bla brang,* 18a.6; 2015 Old Go-mang Lhasa, 16b.2.

[c] Asaṅga's *Summary of Manifest Knowledge*, *sde dge, sems tsam, ri*, 101b.5-6. The Sanskrit is found in Pradhan (79.13-14): *nidānam avadānam itivṛttakaṃ jātakaṃ caitāni catvāri dvayoḥ piṭakayoḥ saparivāre vinayapiṭake saṃgṛhītāni bhavanti/.*

[d] *rtogs pa brjod pa'i sde.*

[e] *de lta bu byung ba'i sde.*

[f] *skyes pa rabs kyi sde.*

as (scriptural collections of) sets of discourses, but not as (scriptural collections of) discipline does not entail [that the explanation that these three—the sets of narratives and so forth—are the discipline is not logically feasible] because:

- in general, the scriptural collection of discipline and the set of discourses are not mutually exclusive, but
- although the life stories within the twelve branches of high sayings are the discipline of Bodhisattvas, they are not the scriptural collection of Hearers, due to which the *Hearer Grounds* does not describe [the life stories as the scriptural collection of discipline],
- and [the *Hearer Grounds*] merely describes the other two [the sets of narratives and the sets of parables] individually since they teach some portions of both the discourses and the discipline.

[ཉན་སར་དེ་གསུམ་མདོ་སྡེར་བཤད་ཀྱི་འདུལ་བར་མ་བཤད་ན། རྟོགས་བརྗོད་སོགས་གསུམ་འདུལ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པས་]མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་མདོའི་སྡེ་མི་འགལ་ལ[a]། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འདུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པས་ཉན་སར་[འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པ་]དེ་ལྟར་[b]མ་བཤད་ལ། གཞན་གཉིས་[རྟོགས་བརྗོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་]ནི་མདོ་འདུལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་འགའ་ཞིག་སྟོན་པས་[c]སོ་སོར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

Furthermore, it very absurdly follows that with respect to the subject, the *One Hundred Thousand [Stanza Perfection of Wisdom Sūtra]*, in it are contained the meanings in accordance with the statements in the *Sūtra Unraveling the Thought:*[d]

> "Supramundane Victor, by way of how many aspects is the individual liberation of Bodhisattvas understood to be comprised?"
>
> "Mañjushrī, it is comprised by way of seven aspects: (1)

[a] 2011 BDRC *bla brang* (18b.2) reads *la*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16b.4) reads *ba*.

[b] 2011 BDRC *bla brang* (18b.3) reads *de ltar*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16b.5) reads *de*.

[c] 2011 BDRC *bla brang* (18b.3) reads *pas*; 2015 Old Go-mang Lhasa (16b.5) reads *nas*.

[d] The *Sūtra Unraveling the Thought*, *sde dge, mdo sde, ca*, 50b.1-2.

> teachings concerning rites of correct adoption [of codes of ethics], (2) teachings concerning sources of defeat [of codes of ethics], (3) teachings concerning the category of sources of infractions, (4) teachings concerning the nature of infractions, (5) teachings concerning the nature of non-infraction, (6) teachings concerning emerging from infractions; and (7) teachings concerning forsaking vows.

because [according to you] it [that is, the *One Hundred Thousand Stanza Perfection of Wisdom Sūtra*] is a scriptural collection of the *discipline* of Bodhisattvas.

གཞན་ཡང་། འབུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་རྣམ་པ་དུས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དང་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྟུང་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ལྟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། སྡོམ་པ་གཏོང་བ་བསྟན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཚང་བར་ཐལ་ལོ། ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

If you [incorrectly] accept [that the *One Hundred Thousand* contains the meanings in accordance with this statement in the *Sūtra Unraveling the Thought*], it very absurdly follows that it is not feasible that the two "great chariots" [namely, Nāgārjuna and Asaṅga] and their followers of the country of Superiors [India] and the Foremost Father [Tsong-kha-pa] and his spiritual sons and so forth on any and all occasions of explaining the rites of Bodhisattva vows, defeats, and so forth do not in the least cite the *One Hundred Thousand* but cite the *Ākāshagarbha Sūtra,*[a] the *Ratnakūṭa*

[a] *nam snying.*

Sūtra,[a] the *Avataṃsaka Sūtra*[b] and so forth, because [according to you] it [that is, the *One Hundred Thousand*] fulfills those characteristics [of the scriptural collection of discipline of Bodhisattvas as set forth in the *Sūtra Unraveling the Thought*]. Thus many such impeccable damages [to that position] are seen.

[འདུམ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་རྣམ་པ་དུས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྡོམ་པ་གཏོང་བ་བསྟན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཚང་བ་]འདོད་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་[c]དག་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ཆོག་དང་ཕམ་སོགས་བཤད་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་འདུམ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདྲེན་པར་ནམ་སྙིང་དང་དཀོན་རྩེགས་[d]ཕལ་ཆེན་སོགས་དྲངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཚང་བའི་ཕྱིར་སོགས་གནོད་བྱེད་རྣམ་དག་དུ་མ་མཐོང་།

Also, since Cha-pa Chö-kyi-seng-ge's[e] commentary and so forth [explain that the term] "discipline" in Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* says:[f]

> Because of being manifest in its own discipline,

indicates the training of ethics, the explanation that putting together the passage so that it just expounds that [Great Vehicle doctrine] is manifest

---

[a] *dkon rtsegs.*

[b] *phal chen.*

[c] 2011 BDRC *bla brang* (18b.6) reads *'brang*; 2015 Old Go-mang Lhasa (17a.2) reads *'brangs.*

[d] 2011 BDRC *bla brang* (19a.1) reads *rtsegs*; 2015 Old Go-mang Lhasa (17a.2) reads *rtsags.*

[e] *cha ṭik,* Cha-pa Chö-kyi-seng-ge's (*phywa pa chos kyi seng ge*, 1109–1169) *Commentary on (Maitreya's) Ornament for the Great Vehicle Sūtras, Illumination of Sunshine* (*'grel pa nyi 'od snang ba*).

[f] Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam, phi,* 2b.1. The Sanskrit is found in Lévi (5.3): [...] *svasyaiva vinaye darśanād api* / (I.12'a-b).

in the *scriptural collection* of discipline is not logically feasible, for otherwise:

> Well then, it [absurdly] follows that the "discipline" that is explicitly indicated in this [passage from Maitreya's *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* "Because of being manifest in its own discipline,"] is just a scriptural collection because [according to you] it is taken as the scriptural collection of discipline. You have come to accept the sign [which is that the "discipline" that is explicitly indicated in this passage "Because of being manifest in its own discipline," is taken as the scriptural collection of discipline]. If you [incorrectly] accept [that the "discipline" that is explicitly indicated in this passage "Because of being manifest in its own discipline," is taken as just the scriptural collection of discipline], it [absurdly] follows the subject, the discipline[a] for [eliminating] the apprehension of the self of phenomena[b] by means of calm abiding and special insight realizing the selflessness of phenomena, is [to be taken as just a scriptural collection] because [(according to you) the "discipline" that is explicitly indicated in this passage "Because of being manifest in its own discipline," is taken as just the scriptural collection of discipline].
>
> You have [incorrectly] asserted the entailment [that if the "discipline" that is explicitly indicated in this passage "Because of being manifest in its own discipline," is to be taken as just the scriptural collection of discipline, the discipline for (eliminating) the apprehension of the self of phenomena by means of calm abiding and special insight realizing the selflessness of phenomena, is to be taken as just a scriptural collection]. The sign[c] is established because Vasubandhu in his commentary on that passage in the *Ornament for the Great Vehicle Sūtras* says:[d]

---

[a] *'dul ba.*

[b] *chos kyi bdag 'dzin.*

[c] It is difficult to identify the referent of "the sign"; in any case, it is apparent that by citing this passage in Vasubandhu's commentary Jam-yang-shay-pa is seeking to present support for the just mentioned "the discipline for [eliminating] the apprehension of the self of phenomena by means of calm abiding and special insight realizing the selflessness of phenomena," and specifially this mention of "the affliction of Bodhisattvas is conceptuality," which Jam-yang-shay-pa takes to be "the apprehension of the self of phenomena."

[d] Vasubandhu's *Commentary on the Ornament for the Great Vehicle Sūtras, sde dge, sems tsam*, *phi*, 132a.3. The Sanskrit is found in Lévi (5.5-7): *vinayaḥ saṃdṛśyate/ yo mahāyāne bodhisatvānāṃ kleśa uktaḥ/ vikalpakleśā hi bodhisatvāḥ/.*

The discipline [for eliminating] the arising of Bodhisattvas' afflictions is manifest [in Great Vehicle doctrine]; the afflictions of Bodhisattvas are conceptuality.

ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་གི་འདུལ་ལའང་སྣང་ཕྱིར་དང་།། ཞེས་པའི་འདུལ་ཞེས་པ་ཆ་ཏེག་སོགས་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟོན་པས་ན་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སྣང་བར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། [མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་གི་འདུལ་ལའང་སྣང་ཕྱིར་དང་།། ཞེས་པ་]འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འདུལ་ཞེས་པ་དེ་སྡེ་སྣོད་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པར་ཐལ། དེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། [འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འདུལ་ཞེས་པ་དེ་སྡེ་སྣོད་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་]འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག[a]གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག[b]འཛིན་འདུལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། [སྡེ་སྣོད་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་]དེར་ཐལ། [འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འདུལ་ཞེས་པ་དེ་སྡེ་སྣོད་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་]དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དེའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདུལ་ལའང་སྣང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

Through this, it is easy to realize that the latter and so forth are not logically feasible; though there is much to be elaborated about these, I fear it would take too many letters.

ཕྱི་མ་སོགས་མི་འཐད་པར་རིགས་རྟོགས་སླ་ལ་འདི་དག་ལ་སྤྲོ་བྱ་

[a] 2011 BDRC *bla brang* (19a.3) reads *lhag*; 2015 Old Go-mang Lhasa (17a.5) reads *lhags.*

[b] 2011 BDRC *bla brang* (19a.3) reads *'brang*; 2015 Old Go-mang Lhasa (17a.5) reads *bden.*

མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

b. Our own system

The subjects, the twelve branches of high sayings, are posited as the three scriptural collections because of being posited, as indicated above (135ff.), from the viewpoint of nine reasons.

རང་ལུགས་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འཇོག་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་[a]དགུའི་སྒོ་ནས་སྔར་ལྟར་འཇོག་པ་དེའི་ཕྱིར།

Although the three scriptural collections of the Lesser Vehicle are mutually exclusive, the three [scriptural collections] of the Great Vehicle are not mutually exclusive because a common locus of the two, (1) a scriptural collection of discipline that exclusively belongs to the Great Vehicle and (2) the other two scriptural collections [that is, a scriptural collection of the sets of discourses and a scriptural collection of manifest knowledge], exists—for example, the likes of the *Ratnakūṭa Sūtra*, the *Avataṃsaka Sūtra*, the *King of Meditative Stabilizations Sūtra*[b] and so forth.

ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འགལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་[སྡེ་སྣོད་]དེ་གསུམ་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་སྡེ་སྣོད་གཞན་[མདོ་སྡེ་དང་མངོན་པ་]གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཚན་གཞི་དཀོན་བརྩེགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་ཆེན་དང་མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

[a] 2011 BDRC *bla brang* (19a.5) reads *rgyu*; 2015 Old Go-mang Lhasa (17a.7) reads *rgyu mtshan.*

[b] *mdo ting 'dzin rgyal po.*

Abbreviations

"2015 Old Lhasa Go-mang" = *chos thams cad rigs pas gtan la 'bebs pa'i gtan tshigs kyi rnam bzhag legs par bshad pa bzhugs so* (*Elegant Explanation of the Presentation of Reasons Delineating All Phenomena by Reasoning*). Named "2015" because of being acquired in Lha-sa, Tibet, at Go-mang College in 2015 by Jongbok Yi for the UMA Institute for Tibetan Studies; originally published at Go-mang College, date unknown; called "old" because it was written prior to being edited upon Jam-yang-shay-pa's return to Am-do Province. (Complete edition, to be made available at UMA Institute for Tibetan Studies, uma-tibet.org.)

"2011 BDRC *bla brang*" = *rtags rigs kyi rnam bzhag nyung gsal legs bshad gser gyi phreng mdzes zhes bya ba bzhugs so.* Named so because of being acquired by E. Gene Smith for the Tibetan Buddhist Resource Center in 2010 and added to BDRC in 2011; originally published in La-brang-tra-shi-khyil monastery, date unknown.

"co ne" = *co ne bstan 'gyur.* BDRC W1GS66030. *co ne dgon chen: co ne,* 1926.

"Dharma" = the *sde dge* edition of the Tibetan canon published by Dharma Press: the *Nying-ma Edition of the sde-dge bKa'-'gyur and bsTan-'gyur.* Oakland, Calif.: Dharma Press, 1980.

"Peking" = *Tibetan Tripiṭaka: Peking Edition kept in the Library of the Otani University, Kyoto.* Edited by Daisetz Teitarō Suzuki. Tokyo, Kyoto, Japan: Tibetan Tripiṭaka Research Foundation, 1955-1961.

"*sde dge*" = *sde dge Tibetan Tripiṭaka—bsTan ḥgyur preserved at the Faculty of Letters, University of Tokyo.* Edited by Z. Yamaguchi, et al. Tokyo: Tokyo University Press, 1977-1984. The cataglogue numbers are from *Complete Catalogue of the Tibetan Buddhist Canons.* Edited by Hukuji Ui. Sendai, Japan: Tohoku University, 1934. And *A Catalogue of the Tohuku University Collection of Tibetan Works on Buddhism.* Edited by Yensho Kanakura. Sendai, Japan: Tohoku University, 1953. BDRC W23703, which is a PDF of: Delhi: Karmapae Chodhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1977.

"BDRC" = Buddhist Digital Resource Center, the umbrella organization of the Tibetan Buddhist Resource Center (http://www.tbrc.org).

Bibliography of Works Cited

1. SŪTRAS

Questions of King Dhāraṇīṣhvara Sūtra / Sūtra Teaching the Great Compassion of a One-Gone-Thus
dharaṇīśvararājaparipṛcchasūtra
'phags pa gzungs kyi dbang phyug rgyal pos zhus pa'i mdo
Tibetan digital reprint edition: In *bka' 'gyur* (lha sa, 148), BDRC W26071.57:310-641 (Lhasa: zhol bka' 'gyur par khang, [194-]).

2. WORKS IN SANSKRIT AND TIBETAN

Anubhūti
Sarasvatī's Sūtra on Grammar
sarasvatīvyākaraṇasūtra
brda sprod pa dbyangs can gyi mdo
Tibetan digital reprint edition: In bstan 'gyur (sde dge, 4297). BDRC W23703.197:3-19 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985.
In *sgra dang sdeb sbyor*. BDRC W29032:419-640 (PDF of Lan Kru'u: Kan su'u mi rigs dpe skrun khang, 2004)
Peking 5886, vol. 148; P5911, vol. 149; P5912, vol. 149.
Āryadeva (*'phags pa lha,* second to third century C.E.)
Four Hundred Stanzas
catuḥśatakaśāstrakārikā
bstan bcos bzhi brgya pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge,* 3846). BDRC W23703.97:3-37 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Asaṅga (*thogs med,* fourth century)
Compendium of Ascertainments
yogācārabhūmiviniścayasaṃgrahaṇī
rnal 'byor spyod pa'i sa rnam par gtan la dbab pa bsdus pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge,* 4038). BDRC W23703.130:4-579 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Summary of Manifest Knowledge
abhidharmasamuccaya
chos mngon pa kun las btus pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge,* 4049). BDRC W23703.134:89-241 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: P. Pradhan. Abhidharma Samuccaya of Asanga, Santiniketan: Visva Bharati Studies 12, 1950.
Atisha (alias Dīpaṃkarajñāna, *mar me mdzad ye shes,* 982-1054)
Introduction to the Two Truths
satyadvayāvatāra
bden pa gnyis la 'jug pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur (sde dge,* 3902*)*. BDRC W23703.109:145-147 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Bodhibhadra (*byang chub bzang po*)
Connected Explanation of (Āryadeva's) Compilation of the Essence of Wisdom
ye shes snying po kun las btus pa zhes bya ba'i bshad sbyar
jñānasārasamuccayanāmanibandhana

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur (sde dge,* 3852*)*. BDRC W23703.97:57-92 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985.

Dharmakīrti (*chos kyi grags pa,* seventh century)

Seven Treatises on Valid Cognition

Three resembling a body

1. *Commentary on Valid Cognition / Commentary on (Dignāga's) "Compilation of Valid Cognition"*

pramāṇavārttikakārikā

tshad ma rnam 'grel gyi tshig le'ur byas pa

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4210). BDRC W23703.174:189-304 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Peking 5709, vol. 130.

Also: Sarnath, India: Pleasure of Elegant Sayings Press, 1974.

Sanskrit edition of first chapter: Input by Motoi Ono available from http://gretil.sub.uni-goettingen.de/gretil.htm; remaining chapters: *Dharmakirti: pramāṇavārttikakārikā*, chapters 2-4 (without the Svarthanumana-chapter) Input by Motoi Ono. of Y. Miyasaka, *Pramanavarttikakarika* (Sanskrit and Tibetan). Acta Indologica 2, 1971/72, 1-206 http://gretil.sub.uni-goettingen.de/gretil/1_sanskr/6_sastra/3_phil/buddh/dhkprvku.htm; also Digital Buddhist Sanskrit Canon http://www.dsbcproject.org/node/7047

Sanskrit: Dwarikadas Shastri. *Pramāṇavārttika of Āchārya Dharmakīrtti*. Varanasi, India: Bauddha Bharati, 1968. Also, Yūsho Miyasaka. "Pramāṇavarttika-Kārikā (Sanskrit and Tibetan)," *Acta Indologica* 2 (1971-1972): 1-206. Also, (chap. 1 and autocommentary) Raniero Gnoli. *The Pramāṇavārttikam of Dharmakīrti: The First Chapter with the Autocommentary.* Rome: Istituto Italiano per il Medio ed Estremo Oriente, 1960.

English translation (chap. 2): Masatoshi Nagatomi. "A Study of Dharmakīrti's Pramāṇavarttika: An English Translation and Annotation of the Pramāṇavarttika, Book I." Ph.D. diss., Harvard University, 1957.

English translation (chap. 4, stanzas 1-148): Tom J.F. Tillemans. *Dharmakīrti's Pramāṇavārttika: An Annotated Translation of the Fourth Chapter (parārthānumāna),* vol. 1. Vienna: Verlag der Osterreichischen Akademie der Wissenschaften, 2000.

English translation: John Donne. *The Svopajñavṛtti: Dharmakīrti's Commentary on the Inference Chapter (svārthānumānpariccheda) of his Pramāṇavārttika.* An English Translation From the Sanskrit with Notes from the Commentaries of Śākya buddhi and Karṇakagomin. Manuscript. Harvard, 1996-1998; translation of the second chapter by Roger R. Jackson, *Is Enlightenment Possible*, Ithaca New York: Snow Lion Publications, 1993; Eli Franco, *Dharmakīrti on Compassion and Rebirth*, Wien: Arbeitskreis für Tibetische und Buddhistische Studien, Universität Wien, 1997; translation of the last chapter by Tom J.F. Tillemans, *Dharmakīrti's Pramāṇavārttika*: An annotated translation of the fourth chapter. Wien: Verlag der Österreischen Akademie der Wissenschaften, 2000.

2. *Ascertainment of Valid Cognition*

pramāṇaviniścaya

tshad ma rnam par nges pa

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4211). BDRC W23703.174:305-462 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Peking 5710, vol. 130.

3. *Drop of Reasoning*

nyāyabinduprakaraṇa

rigs pa'i thigs pa zhes bya ba'i rab tu byed pa

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4212). BDRC W23703.174:463-477 In bstan 'gyur (sde dge). BDRC W23703.174:463-477 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Peking 5711, vol. 130.
English translation: Th. Stcherbatsky. *Buddhist Logic*. New York: Dover Publications, 1962.
Four resembling limbs
4. *Drop of Reasons*
hetubindunāmaprakaraṇa
gtan tshigs kyi thigs pa zhes bya ba rab tu byed pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4213). BDRC W23703.174:477-511 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Peking 5712, vol. 130.
5. *Analysis of Relations*
sambandhaparīkṣā
'brel pa brtag pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4215). BDRC W23703.174:513-523 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Peking 5713, vol. 130.
6. *Proof of Other Continuums*
saṃtānāntarasiddhināmaprakaraṇa
rgyud gzhan grub pa zhes bya ba'i rab tu byed pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4219). BDRC W23703.175:712719 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Peking 5716, vol. 130.
7. *Reasoning for Debate*
vādanyāya
rtsod pa'i rigs pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4218). BDRC W23703.175:654-712 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Peking 5715, vol. 130.
Auto-Commentary on the "Commentary on Valid Cognition"
tshad ma rnam 'grel gyi 'grel pa
pramāṇavārttikavṛtti
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4216), BDRC W23703.174:523-732 (Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Dharmottara (*chos mchog,* 8th century)
Commentarial Explanation of (Dharmakīrti's) "Ascertainment of Valid Cognition" / Greater Logicality
pramāṇaviniścayaṭīkā
tshad ma rnam par nges pa'i 'grel bshad / 'thad ldan / 'thad ldan che ba
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4229). BDRC W23703.188:4-579 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Commentary on (Dharmakīrti's) "Drop of Reason" / Lesser Logicality
nyāyabinduṭīkā
rigs pa'i thigs pa'i rgya cher 'grel pa / 'thad ldan chung ba
Tibetan digital reprint edition: *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4231). BDRC W23703.189:74-185. (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Dignāga (*phyogs kyi glangs po,* sixth century)
[Auto-]Commentary on the "Compilation of Valid Cognition"
pramāṇasamuccayavṛtti
tshad ma kun las btus pa'i 'grel pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4204). BDRC W23703.174:30-172 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Autocommentary on the "Explanation of Objects of Observation
ālaṃbanaparīkṣāvṛtti
dmigs pa brtag pa'i 'grel pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4206). BDRC W23703.174:173-176 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985.
Compilation of Valid Cognition
pramāṇasamuccaya
tshad ma kun las btus pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4203). BDRC W23703.174:3-29 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Peking 5700, vol. 130; Peking 5701, vol. 130.
English translation (partial): M. Hattori. *Dignāga, On Perception.* Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1968.
Gate of Reasoning [also ascribed to Śaṅkarasvāmin in Indian and Chinese traditions]
nyāyapraveśa-nāma-pramāṇaprakaraṇa
tshad ma rigs par 'jug pa'i sgo zhes bya ba'i rab tu byed pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*snar thang*, 4473), BDRC W22704.183:370-379 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: M. Tachikawa, "A sixth-century manual of Indian logic (A Translation of the *Nyāyapraveśa*)," in *Journal of Indian Philosophy* 1 (1971).
Wheel of Reasonings
hetucakraḍamaru
gtan tshigs kyi 'khor lo gtan la dbab pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4209). BDRC W23703.174:187-188 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Gyal-tshab Dar-ma-rin-chen (*rgyal tshab dar ma rin chen,* 1364-1432)
Explanation of (Dharmakīrti's) "Commentary on (Dignāga's) 'Compilation of Valid Cognition'": Unerring Illumination of the Path to Liberation
tshad ma rnam 'grel gyi tshig le'ur byas pa'i rnam bshad thar lam phyin ci ma log par gsal bar byed pa / rnam 'grel thar lam gsal byed
Tibetan editions: In *gsung 'bum* (*rgyal tshab rje, bla brang par ma*) BDRC W4CZ2710.5:229-410 (PDF of *bla brang*: *bla brang bkra shis 'khyil*, 1999).
Tibetan editions: In *gsung 'bum* (*rgyal tshab rje*) BDRC W22110.5:207-392. (PDF of New Delhi: Ngawang Gelek Demo, 1980-1981).
Tibetan digital reprint edition: In *tshad ma rnam 'grel gyi rnam bshad*. BDRC W665:11-548 (PDF of zhang kang: zhang kang then ma dpe skrun kung zi, 2000).
Collected Works of Rgyal-tshab Dar-ma-rin-chen, vol. 6 (entire). Delhi: Guru Deva, 1982. Also: Collected Works of Rgyal-tshab Dar-ma-rin-chen, vol. 6 (entire). Delhi: Ngawang Gelek Demo, 1981. Also: Varanasi, India: Pleasure of Elegant Sayings Press, 1974.

Jam-yang-shay-pa Ngag-wang-tson-drü (*'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje ngag dbang brtson grus,* 1648-1721/1722)
Decisive Analysis of (Maitreya's) "Ornament for the Clear Realizations": Precious Lamp Illuminating All the Topics of the Perfection of Wisdom
bstan bcos mngon par rtogs pa'i rgyan gyi mtha' dpyod shes rab kyi pha rol tu phyin pa'i don kun gsal ba'i rin chen sgron me
Tibetan digital reprint edition: BDRC P423. (PDF of New York: BDRC, 2011).
Eloquent Presentation of the Eight Categories and Seventy Topics: Sacred Word of Guru Ajita
dngos po brgyad don bdun cu'i rnam bzhag legs par bshad pa mi pham bla ma'i zhal lung
Tibetan editions:
1973 Ngawang Gelek *bla brang*: *Collected Works of 'Jam-dbyaṅs-bźad-pa'i-rdo-rje,* vol. 15. New Delhi, India: Ngawang Gelek Demo, 1973.

1987 Go-mang Lhasa (first printing): *don bdun cu'i mtha' spyod mi pham bla ma'i zhal lung gsal ba'i legs bshad blo gsal mgul rgyan.* 1a-20a. Go-mang College: Lha-sa, Tibet: n.d. (PDF of complete printing available at UMA Institute for Tibetan Studies, http://www.uma-tibet.org.)

1987 Go-mang Lhasa (second printing): *don bdun cu'i mtha' spyod mi pham bla ma'i zhal lung gsal ba'i legs bshad blo gsal mgul rgyan.* 3a-20a. Go-mang College: Lha-sa, Tibet: n.d. (PDF of incomplete printing available at UMA Institute for Tibetan Studies, http://www.uma-tibet.org.)

1995 Mundgod revision of Ngawang Gelek *bla brang*: *Collected Works of 'Jam-dbyaṅs-bźad-pa'i-rdo-rje,* vol. 16. New Delhi, India: Ngawang Gelek Demo, 1995.

1999 Mundgod: dngos po brgyad don bdun cu'i rnam gzhag legs par bshad pa mi pham bla ma'i zhal lung. In don bdun cu dang sa lam sogs nyer mkho'i skor phyogs bsgrigs: 1-55. Mundgod, India: Dre-pung Gomang Library, 1999.

1999 Tōyō Bunko CD-ROM: "Tibetan texts of *don bdun bcu* of *'jam dbyangs bzhad pa* and *rigs lam 'phrul gyi lde mig* of *dkon mchog bstan pa'i sgron me*." In the Toyo Bunko Database CD Release II. Tokyo, Japan: Tōyō Bunko, 1999. CD-ROM. (This edition is based on the 1999 Mundgod.)

2001 Kan su'u: *dngos po brgyad don bdun cu'i rnam gzhag legs par bshad pa mi pham bla ma'i zhal lung. In don bdun cu dang sa lam sogs nyer mkho'i skor phyogs bsgrigs*: 88-146. Kan su'u, China: mi rigs dpe skrun khang, 2005.

2005 Mundgod: *dngos po brgyad don bdun cu'i rnam gzhag legs par bshad pa mi pham bla ma'i zhal lung. In don bdun cu dang sa lam sogs nyer mkho'i skor phyogs bsgrigs*: 1-67. Mundgod, India: Dre-pung Gomang Library, 2005.

2011 BDRC *bla brang*: In *gsung 'bum* (*'jam dbyangs bzhad pa*) BDRC W22186.14:115-178 (PDF of bla brang bkra shis 'khyil: bla brang brka shis 'khyil dgon, publishing date unknown).

English translation: Jeffrey Hopkins and Jongbok Yi. *The Hidden Teaching of the Perfection of Wisdom Sūtras: Jam-yang-shay-pa's Seventy Topics and Kön-chog-jig-may-wang-po's 173 Topics.* Dyke, VA: UMA Institute for Tibetan Studies, 2014: downloadable at uma-tibet.org.

Great Exposition of the Interpretable and the Definitive / Decisive Analysis of (Tsong-kha-pa's) "Differentiating the Interpretable and the Definitive": Storehouse of White Beryl of Scripture and Reasoning Free from Mistake, Fulfilling the Hopes of the Fortunate

drang ba dang nges pa'i don rnam par 'byed pa'i mtha' dpyod 'khrul bral lung rigs bai dūr dkar pa'i ngan mdzod skal bzang re ba kun skong

Tibetan digital reprint edition: BDRC W22186.10:1-288 (PDF of bla brang bkra shis 'khyil, bla brang brka shis 'khyil dgon, publishing date unknown).

Tibetan digital reprint edition: BDRC W1KG21952.1 (PDF of sbag sa: nang bstan shes rig 'dzin skyong slob gnyer khang, [1968]).

Tibetan edition: Published at Lhasa, Tibet: Go-mang College, date unknown. Acquired by Jeffrey Hopkins in Lhasa, Tibet, at Go-mang College in 1987.

Taipei reprint (published by the Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taipei, Taiwan, 2008) of the 1999 codex (Mundgod, India: Go-mang Library, 1999) based on the 1995 Mundgod revision (Mundgod, India: Go-mang College, 1995) of the 1973 Ngawang Gelek *bla brang* edition (New Delhi, India: Ngawang Gelek Demo, 1973).

English translation of section one: William Magee. *Principles for Practice: Jam-yang-shay-pa on the Four Reliances with Ngag-wang-pal-dan's Annotations.* UMA Institute for Tibetan Studies, uma-tibet.org.

English translation of section two: William Magee. *Questioning the Buddha About Contradictions in His Teachings.* UMA Institute for Tibetan Studies, uma-tibet.org.

English translation of section three: William Magee. *Buddha's Answer Dispelling Contradiction in the Sūtras.* UMA Institute for Tibetan Studies, uma-tibet.org.

Great Exposition of the Middle / Decisive Analysis of (Chandrakīrti's) "Supplement to (Nāgār-

juna's) 'Treatise on the Middle'": Treasury of Scripture and Reasoning, Thoroughly Illuminating the Profound Meaning [of Emptiness], Entrance for the Fortunate

dbu ma chen mo / dbu ma 'jug pa'i mtha' dpyod lung rigs gter mdzod zab don kun gsal skal bzang 'jug ngogs

Tibetan digital reprint edition: In *gsung 'bum* (*'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje*). BDRC W21503.9:11-894 (PDF of South India?: Gomang College?, 1997?).

Tibetan digital reprint edition: In *gsung 'bum* (*'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje*). bla brang bkra shis 'khyil: bla brang brka shis 'khyil dgon, publishing date unknown. Also available at: BDRC W22186.14.

Collected Works of 'Jam-dbyaṅs-bźad-pa'i-rdo-rje, vol. 9 (entire). New Delhi: Ngawang Gelek Demo, 1973. Also available at: BDRC W1KG9409.9.

Buxaduor, India: Gomang, 1967.

Collected Works of 'Jam-dbyaṅs-bźad-pa'i-rdo-rje, vol. 9. (entire). Mundgod, India: Gomang College, 1997. Also available at: BDRC W21503.9.

Beijing, China: Pe cin yug hran shin 'gyig par khang, 2004.

Mundgod, Karnataka, India: Drepung Gomang Library, 2007.

Translation of the section on the two truths: Guy M. Newland's Ph.D. thesis, *The Two truths: A study of Mādhyamika philosophy as presented in the Monastic textbooks of the Ge-luk-ba order of Tibetan Buddhism.*

Translation of the beginning: Jules Levinson, *What Does Chandrakīrti Add to Nāgārjuna's Treatise?* UMA Translation Project Publication, 2015. http://uma-tibet.org.

Translation of the beginning of chapter six: Craig Preston, *Meaning of "The Manifest," Vessels for the Teaching of Emptiness, Nāgārjuna's Lives, and Ten Samenesses: Jam-yang-shay-pa's Great Exposition of the Middle: Chapter Six, Introduction*.

Translation of part of chapter six: Jongbok Yi. *The Opposite of Emptiness in the Middle Way Autonomy School: Jam-yang-shay-pa's Great Exposition of the Middle: Chapter Six*.

Translation of part of chapter six: Jongbok Yi. *The Opposite of Emptiness in the Middle Way Consequence School: Jam-yang-shay-pa's Great Exposition of the Middle: Chapter Six*.

Great Exposition of Tenets / Explanation of Tenets: Sun of the Land of Samantabhadra Brilliantly Illuminating All of Our Own and Others' Tenets and the Meaning of the Profound [Emptiness], Ocean of Scripture and Reasoning Fulfilling All Hopes of All Beings

grub mtha' chen mo / grub mtha'i rnam bshad rang gzhan grub mtha' kun dang zab don mchog tu gsal ba kun bzang zhing gi nyi ma lung rigs rgya mtsho skye dgu'i re ba kun skong

In the *Collected Works of 'Jam-dbyaṅs-bźad-pa'i-rdo-rje:* Reproduced from prints from Labrang-tra-shi-khyil blocks, 15 vols, Gedan Sungrab Minyam Gyunphel Series. New Delhi, India: Ngawang Gelek Demo, 1973.

Mundgod revision of the 1973 Ngawang Gelek *bla brang* (Mundgod, India: Go-mang College, 1996). Abbreviated reference: "1996 Mundgod revision."

Taipei reprint of 1999 Mundgod (Taiwan: The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, 2000). Abbreviated reference: "2000 Taipei reprint of 1999 Mundgod."

Musoorie, India: Dalama, 1962 [based on the old Go-mang edition]. Abbreviated reference: "1962 Dalama."

Tibetan digital reprint edition: In *gsung 'bum* (*'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje*) BDRC W1KG9409.14:48-625 (PDF of New Delhi: Ngawang Gelek Demo, 1973). Abbreviated reference: "1973 Ngawang Gelek *bla brang*."

Tibetan digital reprint edition: BDRC W22186.13:35-614 (PDF of *bla brang bkra shis 'khyil: bla brang bkra shis 'khyil dgon*, [n.d.]). Abbreviated reference: "2001 BDRC *bla brang*."

Tibetan scanned edition: scanning of old Go-mang edition by Jongbok Yi at Mundgod in 2017. Abbreviated reference: "2017 old Go-mang."

English translation (entire root text and edited portions of the autocommentary and Ngag-wang-pal-dan's *Annotations*): Jeffrey Hopkins. *Maps of the Profound: Jam-yang-shay-ba's Great Exposition of Buddhist and Non-Buddhist Views on the Nature of Reality.* Ithaca, N.Y.: Snow Lion Publications, 2003.

English translation (beginning of the chapter on the Consequence School): Jeffrey Hopkins. *Meditation on Emptiness,* 581-697. London: Wisdom Publications, 1983; rev. ed., Boston: Wisdom Publications, 1996.

English translation of root text with Lo-sang-kön-chog’s commentary: Daniel Cozort and Craig Preston. *Buddhist Philosophy: Losang Gonchok's Short Commentary to Jamyang Shayba's Root Text on Tenets*. Ithaca, N.Y.: Snow Lion Publications, 2003.

Translation of the section of the distinctive tenets of the Consequence School: Daniel Cozort, *Unique Tenets of the Middle Way Consequence School* (Ithaca, N.Y.: Snow Lion, 1998).

Translation into complex-character Chinese: Su-an Lin. *Jeffrey Hopkins’ Easy Access to Jam-yang-shay-pa’s Maps of the Profound: Autonomy School.*

Translation into complex-character Chinese: Su-an Lin. *Jeffrey Hopkins’ Easy Access to Jam-yang-shay-pa’s Maps of the Profound: Consequence School.*

Great Exposition of the Concentrations and Formless Absorptions/Treatise on the Presentations of the Concentrative and Formless Absorptions, Adornment Beautifying the Subduer’s Teaching, Ocean of Scripture and Reasoning, Delighting the Fortunate

bsam gzugs chen mo/bsam gzugs kyi snyoms ’jug rnams gyi rnam par bzhag pa’i bstan bcos thub bstan mdzes rgyan lung dang rigs pa’i rgya mtsho skal bzang dga’ byed).

Tibetan digital reprint edition: In *gsung ’bum* (*’jam dbyangs bzhad pa’i rdo rje, bla brang par ma*). TBRC W22186.11:5-532 (PDF of bla brang bkra shis ’khyil: bla brang bkra shis ’khyil dgon, [n.d.]).

Folio printing in India; no publication data.

Also: *The Collected Works of ’Jam-dbyaṅs-bzad-pa’i-rdo-rje:* Reproduced from Prints from the Bkra-sis-’khyil Blocks, vol. 12. New Delhi: Ngawang Gelek Demo, 1974.

Illuminating a Little the Presentation of Awareness and Knowledge: Beautiful Golden Garland of Eloquence

blo rig gi rnam bzhag nyung gsal legs bshad gser gyi ’phreng mdzes

Tibetan digital reprint edition: In *gsung ’bum* (*’jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje*). BDRC W22186.14:305-376 (PDF of bla brang bkra shis ’khyil: bla brang bkra shis ’khyil dgon, [n.d.]).

Illuminating a Little the Presentation of Signs and Reasonings: Beautiful Golden Garland of Eloquence

rtags rigs kyi rnam bzhag nyung gsal legs bshad gser gyi phreng mdzes

Tibetan digital reprint edition: In *gsung ’bum* (*’jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje*). BDRC W22186.14:176-304 (PDF of bla brang bkra shis ’khyil: bla brang bkra shis ’khyil dgon, [n.d.]).

Jayanta (*rgyal ba can*)

Commentary on (Prajñākaragupta’s) Ornament

pramāṇavārttikālaṃkāraṭīkā

tshad ma rnam ’grel gyi rgyan gyi ’grel bshad

Tibetan digital reprint edition: In *bstan ’gyur* (*sde dge*, 4222). BDRC W23703.180:4-731 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985.

Jetāri / Jitāri (*dgra las rgyal ba*, c. 10th century)

Explanation of the Suchness of the Reasons

hetutattvopadeśa

gtan tshigs kyi de kho na nyid bstan pa

Tibetan digital reprint: In *bstan ’gyur* (*sde dge*, 4261). BDRC W23703.190:629-644 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Introducing Childish Beings to Logic

byis pa ’jug pa’i rtog ge

bālāvatāratarka

Tibetan digital reprint edition: In *bstan ’gyur* (*sde dge*, 4263). BDRC W23703.190:652-674. (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Jñānashrībhadra

Commentary on the Ascertainment of Valid Cognition

pramāṇaviniścayaṭīkā

tshad ma rnam par nges pa'i 'grel bshad

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4228), BDRC W23703.187:357-591 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Kamalashīla (eighth century)

Commentary on the Compendium of Principles

tattvasaṃgrahapañjikā

de kho na nyid bsdus pa'i dka' 'grel

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4267), BDRC W23703.187:357-591 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Sanskrit edition: Dwarikadas Shastri, *Tattvasaṅgraha of Ācārya Shāntarakṣita, with the Commentary "Pañjikā" of Shrī Kamalashīla.* (Varanasi: Bauddha Bharati, 1968.

Khay-drub Ge-leg-pal-sang (*mkhas grub dge legs dpal bzang,* 1385-1438)

Commentary on the Difficult Points in (Dharmakīrti's) Seven Treatises: Dispelling Mental Darkness / Ornament for the Set of Seven Valid Cognition Treatises Dispelling Mental Darkness / Ornament for the Seven Treatises

tshad ma sde bdun gyi rgyan yid kyi mun sel

Tibetan digital reprint edition: In *gsung 'bum* (*mkhas grub rje*) BDRC W29195.8:395-778 (PDF of Dharamsala: Sherig Parkhang, 1997).

Great Commentary on (Dharmakīrti's) "Commentary on (Dignāga's) 'Compilation of Valid Cognition'" / Extensive Explanation of the Great Treatise (Dharmakīrti's) "Commentary on (Dignāga's) 'Compilation of Valid Cognition'"

rgyas pa'i bstan bcos tshad ma rnam 'grel gyi rgya cher bshad pa rigs pa'i rgya mtsho

Tibetan digital reprint edition: BDRC W1KG10279.10(tha):623-1006 (PDF of bla brang bkra shis 'khyil par khang edition, 199?).

Kön-chog-jig-may-wang-po (*dkon mchog 'jigs med dbang po,* 1728-1791)

Biography of the Omniscient Jam-yang-shay-pa

kun mkhyen 'jam dbyangs bzhad pa'i rnam thar

Tibetan edition: kun mkhyen 'jam dbyangs bzhad pa'i rnam thar. Lanzhou: Kun su'u mi rigs dpe skrun khang, 1987.

Maitreya (*byams pa*)

Great Vehicle Treatise on the Sublime Continuum

mahāyānottaratantraśāstra

theg pa chen po rgyud bla ma'i bstan bcos

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4023), BDRC W23703.123:109-148 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Sanskrit edition: E. H. Jonston, *The Ratnagotravibhāga Mahāyānottaratantraśāstra.* Patna: Bihar Research Society, 1950.

Ornament for the Great Vehicle Sūtras

mahāyānasūtrālaṃkāra

theg pa chen po mdo sde'i rgyan

Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4020), BDRC W23703.123:3-80 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

Sanskrit edition: S. Lévi, *Mahāyāna-Sūtrālaṃkāra, Exposé de la Doctrine du Grand Véhicule.* Reprint, Kyoto: Rinsen Book, 1983.

Mātṛceṭa [also ascribed to Aśvaghoṣa and Dignāga in Tibetan tradition]

Interwoven Praise

miśrakastotra

spel mar bstod pa,
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 1150), BDRC W23703.1:363-388 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Praise Called the One Hundred and Fifty
śatapañcāśataka
brgya lnga bcu pa shes bya ba'i bstod pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 1147), BDRC W23703.1:221-233 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: Bailey, D. R. S. *The Śatapañcāśatka of Mātṛceṭa, Sanskrit Text, Tibetan Translation & Commentary, and Chinese Translation*. Cambridge University Press, 1951.
Nandipriya (*dga' byed snyan pa*)
Commentary on (Dignāga's) "Praise Called the One Hundred and Fifty"
śatapañcāśatakanāmastotraṭīkā
brgya lnga bcu pa zhes bya ba'i bstod pa'i 'grel pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 1149), BDRC W23703.1:233-357 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Ngag-wang-pal-dan (ngag dbang dpal ldan, b. 1797)
Annotations for (Jam-yang-shay-pa's) "Great Exposition of Tenets": Freeing the Knots of the Difficult Points, Precious Jewel of Clear Thought
grub mtha' chen mo'i mchan 'grel dka' gnad mdud grol blo gsal gces nor
Sarnath, India: Pleasure of Elegant Sayings Press, 1964. Also: Collected Works of Chos-rje ṅag-dbaṅ Dpal-ldan of Urga, vols. 4 (entire)-5, 1-401. Delhi: Guru Deva, 1983.
Shāntideva (*zhi ba lha,* eighth century)
Engaging in the Bodhisattva Deeds
bodhi[sattva]caryāvatāra
byang chub sems dpa'i spyod pa la 'jug pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 3871), BDRC W23703.105: 84-578 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: P. L. Vaidya, *Bodhicaryāvatāra of Śāntideva with the Commentary Pañjikā of Prajñākaramati.* Darbhanga: The Mithila Institute, 1960.
Sthiramati (*blo brtan,* fl. late fourth century)
Explanation of (Vasubandhu's) Commentary on the Differentiation of the Middle and the Extremes
madhyāntavibhaṅgaṭīkā
dbus dang mtha' rnam par 'byed pa'i 'grel bshad
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4032), BDRC W23703.124:380-637 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: R. Pandeya, *Madhyānta-vibhāga-śāstra.* Delhi: Motilal Banarsidass, 1971.
Vasubandhu (*dbyig gnyen*, fl. 360)
Commentary on (Maitreya's) "Differentiation of the Middle and the Extremes
madhyāntavibhaṅgaṭīkā
dbus dang mtha' rnam par 'byed pa'i 'grel pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4027), BDRC W23703.124:4-55 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: R. Pandeya, *Madhyānta-vibhāga-śāstra.* Delhi: Motilal Banarsidass, 1971.
Commentary on the Ornament for the Great Vehicle Sūtras
sūtrālaṃkāravyākhyā
mdo sde'i rgyan gyi bshad pa
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4026), BDRC W23703.123:260-521 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: S. Lévi, *Mahāyāna-Sūtrālaṃkāra, Exposé de la Doctrine du Grand Véhicule.* Reprint, Kyoto: Rinsen Book, 1983.

Treasury of Manifest Knowledge
abhidharmakośa
chos mngon pa'i mdzod kyi tshig le'ur byas pa
Tibetan digital reprint edition: In bstan 'gyur (sde dge, 4089), BDRC W23703.140:3-51 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).
Sanskrit edition: P. Pradhan, Abhidharmakośabhāṣyam of Vasubandhu, Tibetan Sanskrit Works Series Vol. VIII, Patna: K. P. Jayaswal Research Institute, 1975.

Vinītadeva (*dul ba lha*)
Explanation of (Dignāga's) Autocommentary on the Explanation of Objects of Observation
ālaṃbanaparīkṣāṭīkā
dmigs pa brtag pa'i 'grel bshad
Tibetan digital reprint edition: In *bstan 'gyur* (*sde dge*, 4241). BDRC W23703.190:351-376 (PDF of Delhi, India: Delhi Karmapae choedhey, Gyalwae sungrab partun khang, 1982-1985).

3. OTHER WORKS

Dalai Lama. *The Buddhism of Tibet and The Key to the Middle Way.* Translated by Jeffrey Hopkins. London: George Allen and Unwin, 1975. Reprinted in a combined volume, *The Buddhism of Tibet.* London: George Allen and Unwin, 1983; reprint, Ithaca, N.Y.: Snow Lion, 1987.

Dalai Lama. *Opening the Eye of New Awareness*. Translated by Donald S. Lopez. London: Wisdom Publications, 1985.

Franco, Eli. *Dharmakīrti on compassion and rebirth*. Arbeitskreis für Tibetische und Buddhistische Studien. Vienna: Universität Wien, 1997.

Jha, Ganganatha. *The Tattvasaṃgraha of Śāntirakṣita, with the Commentary of Kamalaśīla,* Gaekwad's Oriental Series, 80 and 83. Baroda, India: Oriental Institute, 1937-1939.

Hopkins, Jeffrey. *Emptiness in the Mind-Only School of Buddhism. Dynamic Responses to Dzong-ka-ba's* The Essence of Eloquence, Volume 1. Berkeley: University of California Press, 1999.

Hopkins, Jeffrey. *Maps of the Profound: Jam-yang-shay-ba's Great Exposition of Buddhist and Non-Buddhist Views on the Nature of Reality.* Ithaca, N.Y.: Snow Lion Publications, 2003.

Kitagawa, Hidenori. *Indo koten ronrigaku no kenkyū, Jinna no taikei.* Tokyo: Suzuki Gakujutsu Zaidan, 1973.

Suzuki, Koshin. *Sanskrit Fragments and Tibetan Translation of Candrakīrti's Bodhisattvayogācāracatuḥśatakaṭīkā.* Tokyo: The Sankibo Press, 1994.

Tillemans, Tom J.F. *Persons of Authority: The sTon pa tshad ma'i skyes bur sgrub pa'i gtam of A lag Ngag dbang bstan dar, A Tibetan Work on the Central Religious Questions in Buddhist Epistemology*. Tibetan and Indo-Tibetan Studies 5. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 1993.

Hiroshi Nemoto is a Professor of Indian Philosophy at Hiroshima University, Japan. He received a B.A. degree in 2001, an M.A. degree in 2004, and a Ph. D in 2009 from Hiroshima University, where he specialized in Indo-Tibetan Buddhism and learned Sanskrit, Pāli, and Tibetan. He studied Buddhism with Geshe Lobsang Tsultrim (*Blo bzang tshul khrims*, 1959–2016) at Drepung Gomang Monastic University (Mundgod, India) from 2004 to 2006, and has been studying with many other Tibetan Geshes from Drepung Gomang Monastic University at Mañjuśrī Mahāyāna Buddhist Association (Hiroshima, Japan) from 2007. He also studied Tibetan poetics at Qinghai Normal University, Xining, from 2013–2014. He is the author of two books written in Japanese: *A Study of the dGe lugs pa's View of Time* (*Geruku-ha ni okeru jikan-ron no kenkyu*, Kyoto: Heirakuji-Shoten, 2011), and *Tsong kha pa's Philosophy and Poetry: A Study of the Rten 'brel bstod p*a (*Tson-kha-pa no shiso to bungaku: Engisan wo yomu*, Kyoto: Heirakuji-Shoten, 2016). He has also written numerous articles written in both English and Japanese, including "Who is a Proper Opponent? The Tibetan Buddhist Concept of *phyi rgol yang dag*" (*Journal of Indian Philosophy* 41-2: 151–165, 2013) and "The Myth of Maitreya in Tibet" (*Journal of Tibetology* 10: 99–110, 2015). Since 2014, he has been teaching at Hiroshima University.

The text translated here is the first part of the *Decisive Analysis of the Commentary on Valid Cognition* by Jam-yang-shay-pa-ngag-wang-tson-dru (1648–1721). The *Decisive Analysis* is a large commentary on Dharmakīrti's (ca. 600–660) *Commentary on Valid Cognition*, a masterpiece of Buddhist logic and epistemology. Up to the present day, the *Decisive Analysis* has been used as a textbook at Drepung Gomang, Labrang Tashi-khyil, and other allied institutes of the Ge-lug-pa sect throughout Inner Asia.

The title of Dharmakīrti's text is "*Pramāṇavārttika*," which is translated here as *Commentary on Valid Cognition*. According to Jam-yang-shay-pa, "valid cognition" stands for "a commentary on the treatises of valid cognition." The most relevant treatise is Dignāga's (ca. 480–540) *Compilation of Valid Cognition,* and Jam-yang-shay-pa also indicates that the Dharmakīrti's text is also intended as a commentary on the Buddha's words that reveal the nature of valid cognition.

Thus the subject matter is the entire doctrine of the Buddha. Jam-yang-shay-pa says that in Dharmakīrti's second chapter the Buddha's doctrine is elaborated in terms the path to liberation and omniscience, and in the third chapter it is discussed in terms of the interpretable and definitive. The first chapter explains reasons serving as means of determining such topics by oneself, and that the fourth chapter explains the correct way to teach these to others.

The purpose of the text is to help each reader to comprehend the flawlessness of the Buddha, his doctrine—which consists of scripture and realization—and the spiritual community who achieve what is taught by the Buddha, thereby leading the reader to achieve supreme goodness.

གསར་རྙིང་ཟུང་འཇུག་ཁང་

UMA Institute
for Tibetan Studies

uma-tibet.org